

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Књига пророка Јерemiје

1 Речи Јерemiје сина Хилкијиног, једног од свештеника у Анатоту, на Венијаминовом подручју.

²Реч ГОСПОДЊА долазила му је тринаесте године владавине Јосије сина Амоновог, цара Јуде, ³па све време владавине Јехојакима сина Јосијиног, цара Јуде, до петог месеца једанаесте године владавине Цидкије сина Јосијиног, цара Јуде, када је народ Јерусалима одведен у сужањство.

Бог позива Јерemiју

⁴Дође ми реч ГОСПОДЊА:

⁵»Знао сам те пре но што сам те у утроби мајчиној обликовао, одвојио те пре но што си се родио. За пророка народима одредио сам те.«

⁶»Авај, Господе ГОСПОДЕ«, рекох ја. »Не удем да говорим – још сам дете.«

⁷Али ГОСПОД ми рече: »Немој да говориш „Још сам дете.“ Ти треба да идеш коме год те пошаљем и да говориш све што ти заповедим. ⁸Не плаши их се, јер ја сам с тобом и избављаћу те«, говори ГОСПОД.

⁹Онда ГОСПОД пружи руку и дотаче ми уста, па ми рече: »Сада сам ти ставио своје речи у уста. ¹⁰Ево, данас те постављам над народе и царства, да чупаш из корена и да рушиш, да сатиреш и да обараш, да градиш и да садиш.«

Два виђења

¹¹Дође ми реч ГОСПОДЊА: »Јерemiја, шта видиш?«

»Видим бадемову грану«, одговорих.

¹²»Добро си видео«, рече ГОСПОД, »јер ја бдим* над својом речи, да се она испуни.«

¹³Реч ГОСПОДЊА дође ми и други пут: »Шта видиш?«

»Видим лонац који кључа, а врх му је нагнут од севера«, одговорих.

¹⁴ГОСПОД ми рече: »Са севера ће се излити несрећа на све који живе у овој земљи. ¹⁵Јер, ево, ја ћу позвати све народе северних царстава«, говори ГОСПОД. »Њихови цареви ће доћи и своје престоле поставити на улазима јерусалимских капија. Навалиће на све бедеме који га окружују и на све градове Јуде. ¹⁶Изрећи ћу своје пресуде против свог народа због његове opakости. Оставили су ме, палили кâд другим боговима и клањали се својим делима.

¹⁷»Спреси се! Устани и кажи им све што ти заповедим. Не треси се од страха пред њима, да те не бих ја стресао страхом пред њима. ¹⁸Данас сам те учинио утврђеним градом, гвозденим стубом и бронзаним бедемом против целе земље – против царева Јуде, њених службеника, свештеника и народа земље. ¹⁹Они ће се борити против тебе, али те неће надјачати, јер сам ја с тобом, да те избавим«, говори ГОСПОД.

Грех Израелових праотаца

2 Дође ми реч ГОСПОДЊА: ²»Иди и објави Јерусалиму: „Овако каже ГОСПОД:

»,Сећам се твоје привржености у младости, како си ме волела као невеста и ишла за мном кроз пустињу,

*1:12 бдим Хебрејска реч за »бдети« (шакад) слична је речи за »бадем« (шакед).

кроз земљу незасејану.

³ Израел је био свет ГОСПОДУ, првина његове жетве. Сви који га прождреше, сматрани су кривима и стиже их несрећа«, говори ГОСПОД.

⁴ Чуј реч ГОСПОДЊУ, народе Јаковљев, сва братства народа Израеловог. ⁵ Овако каже ГОСПОД: »Јоју ми ману нађоше ваши праоци да су толико одлутали од мене? За ништавним идолима су пошли, па сами постадоше ништавни.

⁶ Нису питали: „Где је ГОСПОД, који нас је извео из Египта, кроз голу пустош нас провео, кроз земљу пустиња и провалија, кроз земљу суше и густе тмине, кроз земљу којом нико не путује и у којој нико не живи?“

⁷ У плодну земљу сам их довео, да њене плодове једу и у њеним добрима уживају. А они, чим уђоше, укаљаше моју земљу и мој посед учинише гнусним.

⁸ Свештеници нису питали: „Где је ГОСПОД?“ Нису ме упознали они који тумаче Закон. Поглавари су се побунили против мене. Пророци су пророковали у име Ваала, идући за ништавним идолима.«

Божија парница с Израелом

⁹ »Стога опет подижем оптужбе против вас«, говори ГОСПОД,

»и дизаћу оптужбе против деце ваше деце.

¹⁰ Пређи на обале Китима и погледај, пошаљи некога у Кедар и помно осмотри.

Види да ли је икад било нешто слично овом:

¹¹ Зар је неки народ заменио своје богове,

који чак и нису богови?

А мој народ је своју Славу заменио за ништавне идоле.

¹² Згрозите се над тим, небеса, и задрхтите од силног ужаса«, говори ГОСПОД.

¹³ »Мој народ је починио два греха: оставио је мене, извор живе воде, и себи ископао чатрње, чатрње напукле, које не држе воду.«

Последице Израеловог неверства

¹⁴ »Зар је Израел слуга, роб по рођењу?

Зашто, онда, постаде плен душманима?

¹⁵ Као лавови су рикали на њега и пустошили му земљу.

Градови му спаљени и пусти.

¹⁶ Чак и они из Мемфиса* и Тахпанхеса

теме ти обријаше†.

¹⁷ Зар ниси сам то на себе навучао када си оставио ГОСПОДА, свога Бога, док те водио путем?

¹⁸ Што би сад ишао у Египат, да из Шихора‡ пијеш воде?

И што би ишао у Асирију, да пијеш воде из Еуфрата¶?

¹⁹ Твоја opakост ће те казнити,

*2:16 *Мемфиса* Хебрејски: Нофа.

†2:16 *теме ти обријаше* Овај израз на хебрејском може да значи и »лобању ти расцопаше«.

‡2:18 *Шихора* Шихор је десна притока Нила на источној граници Египта.

¶2:18 *Еуфрата* Дословно: реке.

твоје отпадништво те осудити.
Размисли, дакле, и схвати
колико је зло и чемерно за тебе
када оставиш ГОСПОДА, свога Бога,
и немаш страха од мене,
говори Господ, ГОСПОД над војскама.

Израел одбија да се покори ГОСПОДУ

²⁰ »Одавно си сломио свој јарам,
своје окове покидао и рекао:
,Нећу да робујем!'
А ипак, на свакој узвишици
и под сваким крошњатим дрветом
лѐгао си као блудница.

²¹ Посадио сам те као племениту лозу
из најбољег семена.

Па како си ми се онда
у искварену и дивљу лозу изродио?

²² Макар се опрао цеђом
и много луга употребио,
мрља твоје кривице и даље је преда
мног»,

говори Господ ГОСПОД.

²³ »Како можеш да кажеш:
,Нисам се укаљао.
Нисам трчао за Ваалима?'
Види како си поступио у долини.
Размисли о томе што си учинио.

Ти си хитра камила
која тамо-амо трчкара,
²⁴ дивља магарица навикла на
пустињу,

која у својој похоти њуши ветар
– ко да је обузда у време терања?
Мужјак који је тражи неће се уморити,
лако ће је наћи у време парења.

²⁵ Не трчи док ти ноге не обосе
и грло ти се не осуши.
Али ти рече: ,Не вреди!
Ја волим туђе богове
и за њима ћу ићи.«

Израел заслужује казну

²⁶ »Као што крадљивац бива
осрамоћен

када га ухвате,
тако се народ Израелов осрамотио
– он, његови цареви и службеници,
његови свештеници и пророци.
²⁷ Они дрвету говоре: ,Ти си ми отац'
и камену: ,Ти си ме родио.'
Мени окренуше леђа, а не лице.
Али, када су у невоље, говоре:
,Дођи и спаси нас!'

²⁸ Где су ти тада богови које си себи
направио?

Нека они дођу да те спасу невоље ако
могу!

Јер, ти имаш богова, Јудо, колико и
градова.

²⁹ »Зашто против мене подижете
оптужбе?

Сви сте се ви побунили против мене«,
говори ГОСПОД.

³⁰ »Узалуд сам вам кажњавао децу
– никакву поуку не извукоше.

Ваш мач ваше пророке раскомада
као лав разјарени.

³¹ Ви из овог нараштаја, размислите о
речи ГОСПОДЊОЈ.

Зар сам био пустиња Израелу
или земља дубоке таме?

Зашто мој народ говори:
,Можемо слободно да лутамо
наоколо.

Теби више нећемо доћи.?'

³² Зар девојка заборавља свој накит
или невеста свој појас?

А мој народ мене је заборавио
током дана безбројних.

³³ Како вешто трагаш за љубављу!
И најгора од жена може на твојим
делима да се учи.

³⁴ На одећи ти налазе крв недужних
сиромаша,
иако их ти не ухвати да ти проваљују
у кућу.

³⁵ А ти упркос свему говориш:
,Недужна сам; није он гневан на мене.'
Али судићу ти, јер говориш:
,Нисам згрешила.«

³⁶ Зашто си толико превртљива?

Разочараће те Египат,
као што те разочарала Асирија.

³⁷ И оданде ћеш отићи погнуте главе*,
јер је ГОСПОД одбацио оне у које се
уздаш –

они ти неће помоћи.«

Израелово блудничење

З»Ако се човек разведе од жене,
и она оде и уда се за другога,
зар ће јој се он вратити?

Зар земља не би била сасвим
укаљана?

А ти си живела као блудница
с многим љубавницима,

и сад би мени да се вратиш!»

говори ГОСПОД.

²»Погледај голе висове

и види има ли места где те нису
обљубили.

Крај пута си седела чекајући
љубавнике,

као Арапин који у пустињи сачекује
жртве.

Својим блудничењем и опакошћу
укаљала си земљу.

³Зато су кише задржане
и пролећни пљускови не падоше.

А ти још изгледаш као блудница
и одбијаш да се зацрвениш од стида.

⁴Сада ме зовеш: ,Оче мој,
пријатељу из моје младости!

⁵Зар ћеш се увек гневити?

Зар ће твоја срдба трајати довека?»

Ето, тако говориш,

а и даље чиниш свако зло које
можеш.«

Израел и Јуда морају да се покају

⁶ГОСПОД ми рече у време
владавине цара Јосије: »Да ли си
видео шта је отпадница Израел
урадила? Пењала се на сваку

узвишицу и ишла под свако
крошњато дрво и тамо блудничила.

⁷Мислио сам да ће ми се вратити
после свега што је учинила, али
није. А видела је то и њена неверна

сестра Јуда. ⁸Дадох отпадници
Израел потврду о разводу и отпустих
је због њеног прељубништва. Али

њену неверну сестру Јуду не обузе
страх, него и она оде и одаде се
блудничењу. ⁹Пошто је свој блуд

олако схватала, каљала је земљу
и чинила прељубу с каменом и
дрветом. ¹⁰Упркос свему, њена

неверна сестра Јуда није ми се
вратила свим својим срцем, него
само притворно«, говори ГОСПОД.

¹¹ГОСПОД ми рече: »Отпадница
Израел праведнија је од невернице
Јуде. ¹²Иди и објави ове речи на
северу:

»,Врати се, отпаднице Израел’,
говори ГОСПОД.

,Нећу се више мргодити на тебе,
јер сам милостив’,

говори ГОСПОД.

,Нећу се довека гневити.

¹³Само признај своју кривицу:

побунила си се против ГОСПОДА,
свога Бога;

своје дражи си протраћила на туђе
богове

под сваким крошњатим дрветом,

и ниси ме слушала’,

говори ГОСПОД.

¹⁴»Вратите се, народе отпаднички,«
говори ГОСПОД, »јер ја сам ваш муж.

Ја ћу вас узети – једно из града и двоје
из братства – и довести вас на Сион.

¹⁵Тада ћу вам дати пастире који су по
мојој вољи, који ће вас водити знањем
и умношћу. ¹⁶Тих дана, када се ваш

број силно увећа у земљи«, говори
ГОСПОД, »више се неће говорити:

*2:37 погнуте главе Дословно: с рукама на глави.

„Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза.“ Он им више никад неће падати на памет, нити ће га се сећати. Неће им недостајати, нити ће бити направљен други. ¹⁷ У то време ће Јерусалим звати „Престо ГОСПОДЊИ“ и сви народи ће се окупити у њему због Имена ГОСПОДЊЕГ. Неће више ићи за својим тврдокорним и злим срцем. ¹⁸ Тих дана народ Јуде придружиће се народу Израела и заједно ће доћи из северне земље у земљу коју сам дао у наследство вашим праоцима.

¹⁹ »Сâм ја рекох:

„Хтео сам с вама да поступама као са синовима и дам вам пожељну земљу, најлепше наследство међу свим народима.“

Мислио сам зваћете ме „Оче“ и нећете се окренути од мене.

²⁰ Али, као жена која је неверна мужу, тако сте и ви били неверни мени, народе Израелов«, говори ГОСПОД.

²¹ Вапај се чује по голетним висовима, плач и запомагање народа Израеловог,

јер се изопачише и заборавише ГОСПОДА, свога Бога.

²² »Вратите се, народе неверни!

Ја ћу вас излечити од отпадништва.«

»Ево, долазимо к теби,

јер ти си ГОСПОД, наш Бог.

²³ Уистину је заблуда сва та граја по брдима и горама.

Уистину је у ГОСПОДУ, нашем Богу, спасење Израелово.

²⁴ Од наше младости срамотни богови прождиру плодове труда наших праотаца

– њихову ситну и крупну стоку, њихове синове и кћери.

²⁵ Лезимо у своју срамоту,

нека нас наш стид прекрије.

Згрешисмо против ГОСПОДА, свога Бога,

и ми и наши праоци.

Од своје младости до дана данашњег не слушамо ГОСПОДА, свога Бога.«

4 »Ако хоћеш да се вратиш, Израеле«,

говори ГОСПОД,

»врати ми се.

Ако уклониш своје одвратне идоле

и више не одлуташ,

² и ако се истинито

и поштено* закунеш:

„Тако ми ГОСПОДА живога“,

благословићу народе

и они ће ме хвалити.«

³ Овако ГОСПОД каже Јудејима и Јерусалиму:

»Преорите своју неизорану земљу и не сејте међу трњем.

⁴ Обрежите се ГОСПОДУ,

уклоните кожицу са свога срца,

Јудеји и Јерусалимљани,

иначе ће моја срџба планути као огањ

и горети, а никога да је угаси,

због ваших злих дела.«

Несрећа долази на Јуду са севера

⁵ »Објавите у Јуди и разгласите у Јерусалиму:

„Дуните у овнујски рог по целој земљи!“

Вичите из свега гласа и говорите:

„На окуп! Бежимо у утврђене градове!“

⁶ Знак поставите према Сиону,

у заклон бежите без оклевања,

јер несрећу доносим са севера,

уништеће велико.

⁷ Лав је изашао из свога брлога,

кренуо је уништитељ народâ.

Своје место је оставио да ти опустоши земљу.

Градови ће ти лежати у рушевинама,

* 4:2 *истинито и поштено* Дословно: у истини, правди и праведности.

без иједног житеља.

⁸ Зато се обуците у кострет,
наричите и кукајте:

„Жестоки гнев ГОСПОДЊИ
није се окренуо од нас!“

⁹ »Тога дана«, говори ГОСПОД,
»клонуће духом цар и поглавари,
ужаснути се свештеници
и згрозити пророци.«

¹⁰ Тада ја рекох: »Ах, Господе
ГОСПОД, како си тешко преварио
овај народ и Јерусалим кад си рекао:
„Имаћете мир“, а сад им је мач под
грлом.«

¹¹ У то време ће овом народу и
Јерусалиму бити речено:

»Ужарен ветар
са голетних висова пустињских
дува на мој народ,
али не да га развеје или прочисти.

¹² Жесток ветар долази ми оданде.
Сада изричем пресуду против њих.«

¹³ Ево надире као облаци,
његова кола стижу као вихор,
коњи му од орлова бржи.

Тешко нама! Пропадосмо!

¹⁴ Опери своје срце од зла,
Јерусалиме,
и спаси се.

Докле ћеш гајити опаке мисли?

¹⁵ Глас најављује из Дана,
из Ефремових брда обзнањује
несрећу.

¹⁶ »Овако кажи народима,
обзнани Јерусалиму:
„Из далеке земље стиже војска да те
опседне,
бојни поклич испушта против
Јудиних градова.

¹⁷ Попут чуварâ поља окружују
Јерусалим,

јер се против мене побунио«,
говори ГОСПОД.

¹⁸ »„Својим поступцима и делима
ово си навукао на себе,
ово ти је казна.

О, како је горка!

О, како пробада срце!“«

Јеремијина жалост због судбине народа

¹⁹ Каква тескоба! Каква тескоба!

Превијам се од бола.

Срце ме боли, срце у мени силно лупа,
не могу да ућутим.

Јер, чуо сам звук рога,
бојне покличе.

²⁰ О несрећи за несрећом јављају,
сва земља је опустошена.

Шатори ми опустошени у магновењу,
моје сенице у трен ока.

²¹ Докле ћу гледати ратне барјаке
и слушати звук рога?

²² »Мој народ је безуман,
не познају ме.

Они су неразумна деца,
ништа не схватају.

Вешти су само да чине зло,
а да чине добро не умеју.«

Виђење о уништењу

²³ Погледах земљу – безоблична и
празна;

и небеса – њихова светлост нестала.

²⁴ Погледах планине – тресу се;
сва брда – уздрмала се.

²⁵ Погледах, а људи нигде,
све птице одлетеле.

²⁶ Погледах, а плодна земља постала
пустиња,

сви јој градови леже у рушевинама
због ГОСПОДА и његовог жестоког
гнева.

²⁷ Јер, овако каже ГОСПОД:

»Сва земља биће опустошена,
иако је нећу докраја уништити.

²⁸ Зато ће земља туговати и небеса
потамнети,

јер ја рекох, и нећу се предомислити,
одлучих, и нећу одустати.«

²⁹ На звук коњаника и стрелаца
цео град нададе у бекство.

Једни се завлаче у шикаре,
 други се пентрају уз литице.
 Сви градови напуштени,
 нико више у њима не живи.
³⁰Шта то радиш, Опустошена?
 Зашто се облачиш у скерлет
 и златан накит стављаш на себе?
 Зашто очи сенчиш бојом?
 Узалуд се улепшаваш,
 твоји љубавници те презиру:
 хоће да ти узму живот.
³¹Јер, чујем јаук као у жене у
 трудовима,
 стењање као у оне која рађа прво дете,
 јаук Кћери сионске док се за дах бори
 и пружа руке, говорећи:
 »Тешко мени!
 Занемоћах пред убицама.«

Јерусалимов грех

5 »Прођите улицама Јерусалима;
 добро погледајте и сами се
 уверите.
 Тражите по његовим трговима,
 па ако нађете иједнога ко чини што је
 право
 и тражи истину,
 опростићу овом граду.
²Иако говоре: 'Тако ми ГОСПОДА
 живога',
 ипак се лажно заклињу.«
³ГОСПОДЕ, зар твоје очи не траже
 истину?
 Удараш их, али њих не боли,
 сатиреш их, али они одбијају поуку.
 Постали су тврђи од литице
 и одбијају да се покају.
⁴Мислио сам: »То су само сиромаси.
 Безумни су, јер не познају пут
 ГОСПОДЊИ,
 ни правду коју њихов Бог тражи.
⁵Зато ћу отићи великашима
 и с њима разговарати.
 Они познају пут ГОСПОДЊИ
 и правду коју њихов Бог тражи.«
 Али и они сложено сломише јарам

и покидаше окове.
⁶Зато ће их шумски лав нападати,
 пустињски вук черечити,
 леопард на њих вребати
 крај њихових градова.
 И ко год изађе, биће раскомадан,
 јер је њихова побуна велика
 и све веће је њихово отпадништво.
⁷»Зашто да ти опростим?
 Твоја деца су ме оставила
 и заклињу се боговима који то нису.
 Досита сам их нахранио,
 а они учинише прелјубу
 и нагрнуше у куће блудница.
⁸Они су пастуви угојени, похотни,
 сваки за туђом женом њишти.
⁹Зар да то не казним?«
 говори ГОСПОД.
 »Зар да се не осветим таквом народу?
¹⁰»Прођите јерусалимским
 виноградима
 и уништите их, али не докраја.
 Све розге покидајте, јер нису
 ГОСПОДЊЕ.
¹¹Народ Израела и народ Јуде
 докраја су ми неверни«,
 говори ГОСПОД.

ГОСПОД одбацује Израел

¹²Лагали су о ГОСПОДУ, говорећи:
 »Неће он ништа учинити.
 Никакво зло нас неће снаћи.
 Нећемо искусити ни мач, ни глад.
¹³Пророци су само ветар
 и Божије речи нема у њима.
 Нека њима буде учињено то што
 говоре.«
¹⁴Стога ми овако каже ГОСПОД, Бог
 над војскама:
 »Зато што су тако говорили,
 учинићу огњем речи у твојим устима,
 а овај народ дрветом које ће огањ
 прогутати.
¹⁵Ево, доведићу на тебе народ
 издалека,
 народе Израелов«,

говори ГОСПОД,
 »народ дуговечан и дрван,
 народ чији језик не знаш
 и чији говор не разумеш.
¹⁶Тоболци су им као отворен гроб;
 сви су они ратници.
¹⁷Прождреће ти жетву и хлеб,
 прождреће ти синове и кћери,
 прождреће ти ситну и крупну стоку,
 прождреће ти лозу и стабла смоквина.
 Мачем ће ти разорити утврђене
 градове,
 у које се уздаш.

¹⁸»Али ни тих дана«, говори
 ГОСПОД, »нећу те докраја затрти.
¹⁹А када народ буде питао: „Зашто
 нам је ГОСПОД, наш Бог, све ово
 учинио?“ рећи ћеш им: „Зато што
 сте ме оставили и у својој земљи
 служили туђим боговима, сада ћете
 служити туђинцима у земљи која
 није ваша.“

Бог опомиње свој народ

²⁰»Обзнани ово народу Јаковљевом
 и објави у Јуди:
²¹„Чуј ово, народе безумни и без
 памети,
 који очи имаш а не видиш,
 који уши имаш а не чујеш.
²²Зар ме се не бојите?“
 говори ГОСПОД,
 »Зар преда мном не дрхтите?
 Ја сам учинио да песак буде међа
 мору,
 вечна препрека коју не може да пређе.
 Таласи се ваљају, али даље не могу,
 хуче, али неће прећи.
²³Али овај народ је тврдоглав и
 бунтован;
 скренуше они и одоше,
²⁴и не говоре себи:
 »Бојмо се ГОСПОДА, свога Бога,
 који нам у право време даје кишу
 јесењу и пролећну

и стара се за седмице одређене за
 жетву.«

²⁵Одвратише то од вас ваша злодела,
 ваши вас греси лишише добра.‘

²⁶»Опаки се налазе међу мојим
 народом.

У заседи леже као хватачи птица,
 замке постављају и хватају људе.

²⁷Као што је кавез пун птица,
 тако су њихове куће пуне преваре.

Моћни и богати постадоше,
²⁸ухрањени и дебели.

Нема граница њиховим злоделима.

Сирочетову парницу не воде да је
 добију,

не залажу се за права сиромаша.

²⁹Зар да их не казним за то?«

говори ГОСПОД.

»Зар да се не осветим народу какав је
 овај?

³⁰Нешто ужасно и грозно
 догодило се у земљи:

³¹Пророци пророкују лажи,
 свештеници владају на своју руку,
 а мом народу је то мило.

Али шта ћете да радите на крају?«

Непријатељ ће опколити Јерусалим

6»Бежи на сигурно, народе
 Венијаминов!

Бежи из Јерусалима!

Дуните у овнујски рог у Текои!

Знак поставите над Бет-Хахермом!

Јер, несрећа се помаља са севера,
 пропаст велика.

²Кћи сионска је као нежна ливада:

³доћи ће на њу пастири са својим
 стадима,

шаторе разапети око ње,
 сваки напасати стадо на свом делу.

⁴Спремите се за бој против ње!

Устајте, хајде да нападнемо у подне!

Али, авај, дан се гаси,

а вечерње сенке све су дуже.

⁵ Зато устајте, хајде да нападнемо ноћу

и разоримо њене тврђаве!«

⁶ Овако каже ГОСПОД над војскама:

»Посетите дрвеће

и дигните опсадни насип око Јерусалима.

Овај град мора да буде кажњен, пун је глачења.

⁷ Као што извор излива своју воду, тако он излива своју opakост.

Насиле и пропаст њиме се разликују; болест и ране стално су ми пред очима.

⁸ Послушај опомену, Јерусалиме, да се не окренем од тебе и од тебе не направим пустош, земљу ненастањену.«

Бунтовничко владање Израела

⁹ Овако каже ГОСПОД над војскама:

»Попабирчи Остатак Израелов, помно као винову лозу.

Још једном пређи руком по розгама, као берач грожђа.«

¹⁰ Ко ме да говорим? Кога да опоменем?

Ко ће ме саслушати?

Уши су им затворене*, па не чују.

Вређа их реч ГОСПОДЊА, не мили им се.

¹¹ А ја сам пун срџбе ГОСПОДЊЕ

и не могу да је суспрегнем.

»Излиј је на децу на улици

и на младиће који се окупише.

И муж и жена биће ухваћени,

и старац, онај који је много година поживео.

¹² Куће ће им бити дате другима, заједно с њиховим пољима и женама кад испружим руку против становника земље«,

говори ГОСПОД.

¹³ »Од најмањег до највећег,

сви се лакоме на непоштен добитак.

И пророк и свештеник,

сви се преваром баве.

¹⁴ Рану мога народа лече површно.

Говоре: ,Мир, мир', кад мира нема.

¹⁵ Стиде ли се због свог огавног владања?

Не, они стида немају нимало,

нити више умеју да се зацрвене.

Стога ће пасти међу пале,

срушити се кад их будем казнио«,

каже ГОСПОД.

¹⁶ Овако каже ГОСПОД:

»Станите на раскршћа и погледајте.

Распитајте се за древне стазе

и где је најбољи пут,

па њиме пођите,

и наћи ћете спокоја својој души.

Али ви рекосте: ,Нећемо да идемо њиме.«

¹⁷ Поставих вам осматраче и рекох:

,Пазите на звук рога',

али ви рекосте: ,Нећемо да пазимо.«

¹⁸ »Стога чујте, народи;

окупите се да видите шта ће им се десити.

¹⁹ Чуј, земљо: Ево, на овај народ

сваљујем несрећу,

плод њихових сплетки,

јер моје речи нису послушали,

мој Закон су одбацили.

²⁰ Шта ће ми тамјан из Сабе

или иђирот из далеке земље?

Не прихватам ваше паљенице,

нису ми миле ваше клане жртве.«

²¹ Стога овако каже ГОСПОД:

»Ево, ставићу препреке пред овај народ:

о њих ће се спотаћи и очеви и деца,

погинуће суседи и пријатељи.«

Непријатељ долази са севера

²² Овако каже ГОСПОД:

»Ево долази војска из северне земље,

* **6:10 затворене** Дословно: необрезане.

велик народ с крајева земље се диже.

²³ Луком и копљем наоружани, окрутни су и немају милости.

Чују се као море када хучи док на својим коњима јашу.

У бојном поретку стижу да те нападну, Кћери сионска.«

²⁴ Када смо чули вест о њима, руке нам клонуше.

Тескоба нас обузе, бол као у жене у трудовима.

²⁵ Не излазите у поља, не идите путевима,

јер непријатељ има мач и ужас је свуда околу.

²⁶ Обуците се у кострет, мој народе, и у пепео се уваљајте.

Наричите као за сином јединцем, горко кукајући,

јер ће уништитељ изненада навалити на нас.

²⁷ »Учинио сам те кушачем метала, Јеремијо,

међу мојим народом,

да сазнаш и испиташ какви су.

²⁸ Сви су они окорели бунтовници, тврди као бронза и гвожђе.

Наоколо клевећу и сви су покварени.

²⁹ Мех силно дува

да ватра олово сажеже.

Али залуд пречишћавање,

јер опаки нису одстрањени.

³⁰ 'Одбачено сребро' их зову,

јер их је ГОСПОД одбацио.«

Јеремија проповеда у Храму

7 Реч дође Јеремији од ГОСПОДА:

²»Стани на капију Дома ГОСПОДЊЕГ и тамо објави ову реч: Чујте реч ГОСПОДЊУ, сви ви Јудеји који улазите на ове капије да се поклоните ГОСПОДУ. ³Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Промените свој начин живота и своја дела, и ја ћу вам дати да и

даље живите на овом месту. ⁴Не уздајте се у преварне речи и не говорите: »Ово је Храм ГОСПОДЊИ! Ово је Храм ГОСПОДЊИ! Ово је Храм ГОСПОДЊИ!« ⁵Ако уистину промените свој начин живота и своја дела и ако један другом будете чинили оно што је право, ⁶ако не будете угњетавали дошљака, сироче или удовицу и проливали недужну крв на овом месту и ако не будете ишли за другим боговима на своју несрећу, ⁷даћу вам да и даље живите на овом месту, у земљи коју сам довека дао вашим праоцима.

⁸»Али ви се уздате у преварне речи, од којих нема користи. ⁹Зар ћете красти, убијати, чинити прелјубу, лажно се заклињати, палити кâд Ваалу и ићи за другим боговима за које раније нисте ни знали, ¹⁰а онда доћи и стати пред мене у овом Дому, који носи моје Име, и мислити да можете некажњено да чините све те гнусобе? ¹¹Зар је овај Дом, који носи моје Име, за вас постао разбојничка јазбина? Али ја помно гледам«, говори ГОСПОД.

¹²»Идите сада на оно место у Шилу где сам прво начинио боравиште за своје Име и погледајте шта сам урадио с њим због opakости мога народа Израела. ¹³Док сте ви све то чинили«, говори ГОСПОД, »говорио сам вам наново и наново, али нисте слушали; звао сам вас, али нисте се одазивали. ¹⁴Стога, оно што сам урадио са Шилом, сада ћу урадити са Домом који носи моје Име, Храмом у који се уздате, местом које сам дао вама и вашим праоцима. ¹⁵Одбацићу вас од свога лица као што сам одбацио сву вашу сабраћу, Ефремово потомство.«

Непокорност народа

¹⁶»Зато немој да се молиш за овај народ и не упућуј ми молбе и молитве за њих – не моли ме, јер те нећу услышити. ¹⁷Зар не видиш шта раде по градовима Јуде и по улицама Јерусалима? ¹⁸Деца скупљају дрва, очеви пале ватру, а жене месе тесто и пеку лепиње за Царицу неба. Изливају леванице другим боговима да ме разгневе. ¹⁹Али они не разгневују мене«, говори ГОСПОД, »него себи наносе штету на своју срамоту. ²⁰Стога овако каже Господ ГОСПОД: Мој гнев и срџба излиће се на ово место, на људе и стоку, на пољско дрвеће и плодове земље, и гореће и неће се угасити.

²¹»Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: ,Само ви додајте своје паљенице другим кланим жртвама и сами поједите месо! ²²Јер, кад сам ваше праоце извео из Египта и говорио им, нисам им дао заповести за паљенице и клане жртве, ²³него сам им дао ову заповест: »Слушајте ме, и ја ћу бити ваш Бог, а ви ћете бити мој народ. Живите онако како вам заповедам, да би вам било добро.« ²⁴Али они нису ни слушали ни обраћали пажњу, него су пошли за саветом свог тврдокорног и злог срца и отишли назад, а не напред. ²⁵Од оног дана кад су ваши праоци изашли из Египта до дана данашњег слао сам вам своје слуге пророке из дана у дан, непрестано. ²⁶Али они ме нису слушали ни обраћали пажњу. Били су тврдоглави и учинили више зла него њихови праоци.«

²⁷»Када им све ово кажеш, неће те послушати. Када их позовеш, неће ти се одазвати. ²⁸Зато им кажи: ,Ово је народ који није послушао ГОСПОДА,

свога Бога, ни прихватио његове опомене. Истина нестаде, ишчезну из њихових уста.«

Грешна дела у долини Хином

²⁹»,Одсеците косу и баците је, запевајте тужбалицу на голетним висовима.

Јер, ГОСПОД је одбацио и оставио овај нараштај, на који се разгневио.

³⁰»,Народ Јуде је учинио оно што је зло у мојим очима«, говори ГОСПОД. ,Поставили су своје одвратне идоле у Дому који носи моје Име и укаљали га. ³¹Подигли су узвишице у Тофету, у долини Бен Хином, да своје синове и кћери спаљују у ватри – што им ја нисам заповедио, нити ми је пало на памет. ³²Стога пазите: долазе дани«, говори ГОСПОД, ,када се више неће звати Тофет, ни долина Бен Хином, већ Долина покоља, јер ће у Тофету сахрањивати мртве док више не буде места. ³³Тада ће лешеве овога народа постати храна птицама и зверима, а никога неће бити да их плаши и растерује. ³⁴Уклонићу из градова Јуде и са улица Јерусалима звуке весеља и радости и гласове младожење и младе, јер ће земља остати пушта.

8»,У то време«, говори ГОСПОД, ,повадиће из гробова кости царева и поглавара Јуде, кости свештеника и пророка и кости јерусалимског народа, ²па ће их оставити изложене сунцу, месецу и свим звездама, које су волели и служили им, за којима су ишли, питали их за савет и клањали им се. Нико их неће покупити ни сахранити, него ће бити као ђубриво на ораници. ³Куд год да отерам преостале од овог злог народа, који су преостали на местима на која сам их отерао, свима њима ће смрт бити

милија него живот, говори ГОСПОД над војскама.»

Грех и казна

⁴»Кажи им: ,Овако каже ГОСПОД:

Кад неко падне, зар не устаје?

Кад залута, зар се не враћа?

⁵Зашто, онда, овај јерусалимски народ

непрестано лута?

Уз превару приањају,

неће да се врате.

⁶Помно сам слушао,

али они не говоре што је право.

Нико се не каје за своју opakост и не каже: »Шта то учиних?«

Свако се држи свога правца, као коњ који хита у битку.

⁷Чак и рода на небу

зна право време свога повратка,

и грлица, ластавица и дрозд

пазе на време своје селидбе,

а мој народ не зна шта ГОСПОД тражи.

⁸»,Како можете да говорите: »Мудри смо,

јер имамо Закон ГОСПОДЊИ«,

кад га је лажљива писаљка писарева претворила у лаж?

⁹Мудри ће бити осрамоћени;

спопашће их ужас

и ухватиће се у замку.

Пошто су одбацили реч ГОСПОДЊУ,

какву то мудрост имају?

¹⁰Стога ћу њихове жене дати другима

и њихова поља новим власницима.

Од највећег до најмањег,

сви се лакоме на непоштен добитак.

И свештеник и пророк,

сви се преваром баве.

¹¹Рану мога народа лече површно.

Говоре: »Мир, мир«, кад мира нема.

¹²Стиде ли се због свог огавног владања?

Не, они стида немају нимало,

нити више умеју да се зацрвене.

Стога ће пасти међу пале, срушити се кад их будем казнио«, каже ГОСПОД.

¹³»Одузећу им бербу«, говори ГОСПОД.

»Неће бити грожђа на виновој лози, ни смокава на смоквином дрвету – чак ће им и лишће свенути.

Што сам им дао, одузеће им се.«

¹⁴Зашто седимо овде? На окуп!

Бежимо у утврђене градове

и тамо пропаднемо!

Јер, ГОСПОД, наш Бог,

на пропаст нас осуди

и даде нам да пијемо отровне воде, јер смо против њега згрешили.

¹⁵Миру смо се надали,

али никакво добро не стиже,

времену исцељења,

али би само ужас.

¹⁶Фрктање коња непријатељевих

чује се из Дана;

од њиштања његових пастува сва земља се тресе.

Дошли су да прождру земљу

и све што је у њој,

град и све његове житеље.

¹⁷»Ево, послаћу отровнице међу вас,

гује које се не могу зачарати,

и оне ће вас уједати«,

говори ГОСПОД.

¹⁸О, Тешитељу мој у тузи,

срце је у мени изнемогло.

¹⁹Чуј вапај мога народа

из далеке земље:

»Зар ГОСПОД није на Сиону?

Зар његов Цар није више тамо?«

»Зашто су ме изазвали на гнев

својим ликовима,

идолима туђим, ништавним?«

²⁰»Жетва прође,

лето се заврши,

а ми нисмо спасени.«

²¹Сатрвен сам,

јер је и мој народ сатрвен;

у жалости сам, а ужас ме спопада.

22 Зар нема мелема у Гиладу?
Зар тамо нема лекара?
Зашто онда нема исцељења
за рану мога народа?

9 Е да ми је глава извор воде,
а моје очи врело суза,
и дан и ноћ бих плакао
над погинулима мога народа.

2 Е да у пустињи имам коначиште,
оставио бих свој народ
и отишао далеко од њих,
јер сви су прељубници,
неверна руља.

3 »Свој језик натежу као лук;
лажу, а не истином, побеђују у
земљи.

Из греха у грех срљају,
а мене не познају«,
говори ГОСПОД.

4 »Чувај се пријатеља,
не веруј брату,

јер сваки брат је варалица као Јаков*
и сваки пријатељ клеветник.

5 Пријатељ пријатеља вара,
ниједан не говори истину.
Свој језик научише да лаже,
грехом се исцрпљују.

6 Усред преваре живиш.

У својој превари неће да ме упознају«,
говори ГОСПОД.

7 Стога овако каже ГОСПОД над
војскама:

»Ево, пречистићу их и проверити.

Јер, шта друго могу
због греха мога народа?

8 Језик им је стрела смртоносна,
превару изговара.

Устима љубазно говоре ближњему,
а у срцу му спремају замку.

9 Зар да их због тога не казним?«
говори ГОСПОД.

»Зар да се не осветим народу
какав је овај?«

10 Заплакаћу и закукати над горама

и тужбалицу запевати над
пашњацима пустињским.

Опустеше, нико њима не пролази,
не чује се мукање говедâ.

Од птица до стоке,
све побеже, све нестаде.

11 »Од Јерусалима ћу учинити
гомилу рушевина,
јазбину шакалима,
а од Јудиних градова
пустош ненастаћену.«

12 Ко је мудар да ово разуме? Кога
је ГОСПОД поучио, па то може да
објасни? Зашто је земља разрушена и
опустела као пустиња којом нико не
пролази?

13 ГОСПОД рече: »То је зато што
су одбацили мој Закон, који сам им
дао. Нису слушали мој глас ни ишли
за њим, 14 него су ишли за својим
тврдокорним срцем и за Ваалима, као
што су их научили њихови праоци.«

15 Стога овако каже ГОСПОД над
војскама, Бог Израелов: »Ево, учинићу
да овај народ једе пелен и пије
отровану воду. 16 Распршићу их међу
народе које ни они ни њихови праоци
нису познавали и гонити их мачем
док их не затрем.«

17 Овако каже ГОСПОД над
војскама:

»Добро пазите! Позовите нарикаче да
дођу,

по највештије од њих пошаљите да
дођу.

18 Нека похитају и наричу над нама,
да нам сузе навру на очи
и вода потече из наших капака.

19 Са Сиона се чује звук кукњаве:
»Како пропадосмо!

Колико се осрамотисмо!

Своју земљу морамо да напустимо,
јер су нам куће порушене.«

20 Жене, чујте сада реч ГОСПОДЊУ,

* 9:4 *варалица као Јаков* в. 1. Мојс 27.

отворите уши за речи његових уста.
Научите своје кћери да наричу,
једна другу да пева тужбалицу.

²¹ Смрт се успентрала кроз прозор
и ушла у наша утврђења,
децу покосила на улицама,
младиће на трговима.

²² Реците: »Овако каже ГОСПОД:
»Мртва тела ће падати
као ђубриво по њиви,
као сноплје иза жетеоца,
а никога да их сакупи.«

²³ Овако каже ГОСПОД:
»Ко је мудар,
нека се не хвали својом мудрошћу,
ни јаки својом снагом,
ни богати својим богатством.

²⁴ Него, онај ко се хвали,
нека се хвали тиме
да разуме и зна мене –
да сам ја ГОСПОД, који показује
љубав,

правду и праведност на земљи,
јер оне су ми миле«,
говори ГОСПОД.

²⁵ »Долазе дани«, говори ГОСПОД,
»жада ћу казнити све који су обрезани
само на телу: ²⁶ Египат, Јуду, Едом,
Амонце и Моав и све који живе у
пустињи и косу секу накратко. Јер,
сви су ти народи необрезани. А и сав
народ Израелов необрезаног је срца.«

Бог и идоли

10 Чујте реч коју вам говори
ГОСПОД, народе Израелов.

² Овако каже ГОСПОД:
»Не учите се обичајима других народа
и нека вас не плаше знамења на небу,
иако плаше народе.

³ Јер, ништавни су обичаји народâ.
Они у шуми посеку дрво,
па га дрводеља обликује длетом.

⁴ Украсе га сребром и златом,

па га причврсте чекићем и
клиновима,
да се не преврне.

⁵ Као ни страшило на њиви лубеница,
тако ни они не говоре.
Морају да се носе,
јер не умеју да ходају.
Не бојте их се,
јер они не могу да учине
ни зло ни добро.«

⁶ Нико није као ти, ГОСПОДЕ.
Ти си велик и твоје Име је велико и
силно.

⁷ Ко да те се не боји, Царе народâ?
То теби припада.

Међу свим мудрима народâ
и у свим њиховим царствима
нема ниједнога као што си ти.

⁸ Сви су они луди и безумни,
од ништавног дрвета поучени.

⁹ Ковано сребро довози се из Таршиша
и злато из Уфаза*.

Оно што су дрводеља и златар
начинили
облачи се у плаво и пурпурно –
све дело вештог занатлије.

¹⁰ Али ГОСПОД је Бог истински,
он је живи Бог, Цар вечити.

Када се он разгневи,
земља се тресе,
народи не могу његову срџбу да
поднесу.

¹¹ »Овако им кажи: ,Ови богови, који
нису начинили небо и земљу, нестаће
са земље и испод неба.«

Хвалоспев ГОСПОДУ

¹² ГОСПОД је својом силом начинио
земљу,

својом мудрошћу успоставио свет
и својом умношћу разапео небо.

¹³ Кад он загрми, воде на небу захуче.
Он чини да се облаци дигну с крајева
земље,

* 10:9 Уфаза Вероватно: Офира.

муње шаље с кишом
и ветар изводи из својих спремишта.
¹⁴ Сваки човек је незналица
бесловесна.

Сваког златара његов идол срамоти,
јер сви његови ликови су варка –
нема у њима даха,

¹⁵ ништавни су, смешне творевине.
Кад њихова казна стигне, нестаће.

¹⁶ А Бог* Јаковљев није као они,
јер он је све створио.

Израел је племе његовог поседа.
ГОСПОД над војскама му је име.

Најава изгнанства

¹⁷ Покупите своју имовину, јер идете
из земље,

ви који живите под опсадом.

¹⁸ Јер, овако каже ГОСПОД:

»Овога пута ћу избацити становнике
ове земље;

ударићу их невољом, да се дозову
памети.«

¹⁹ Тешко мени због моје повреде!

Моја је рана неисцељива!

Али рекох себи:

»То је моја болест, морам је поднети.«

²⁰ Шатор ми је оборен,

конопци му покидани.

Моји синови одоше од мене и нема их.

Никог нема да ми разапне шатор

или подигне заклон.

²¹ Пастири изгубише памет

и од ГОСПОДА не траже помоћ.

Зато им ништа не успева

и сва су им се стада раштркала.

²² Чујте новост: велика пометња

из северне земље долази

да Јудине градове претвори у пустош,

у јазбину шакалинама.

²³ Знам, ГОСПОДЕ, да човечији живот
није његов,

да човек не управља својим корацима.

²⁴ Казни ме, ГОСПОДЕ, али по правди,

а не у свом гневу, да ме не затреш.

²⁵ Излиј своју срџбу на народе

који те не признају,

на братства која ти не призивају Име.

Јер, они прождреше Јакова,

докраја га прождреше

и опустошише његово боравиште.

Народ је прекршио Савез

11 Реч дође Јеремији од
ГОСПОДА: ² »Саслушај услове
овог савеза и пренеси их Јудејима и
житељима Јерусалима. ³ Реци им:
,Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов:
Проклет био човек који се не покори
условима овог савеза, ⁴ условима које
сам дао вашим праоцима када сам их
извео из Египта, из ужарене пећи,
говорећи: »Слушајте ме и чините све
што вам заповедам, и бићете мој
народ, а ја ћу бити ваш Бог. ⁵ Тада
ћу испунити заклетву којом сам се
заклео вашим праоцима, да ћу им
дати земљу којом тече мед и млеко«,
као што је данас.«

А ја одговорих: »Амин, ГОСПОДЕ.«

⁶ ГОСПОД ми рече: »Објави све ове
речи у градовима Јуде и на улицама
Јерусалима: ,Чујте услове овог савеза
и извршавајте их. ⁷ Од времена када
сам ваше праоце извео из Египта
до данас, опомињао сам говорећи:
»Послушајте ме.« ⁸ Али они нису
слушали ни обраћали пажњу, него су
ишли за својим тврдокорним и злим
срцем. Стога сам на њих довео сва
проклетства из савеза за који сам им
заповедио да га се држе, али га се
нису држали.«

⁹ Онда ми ГОСПОД рече: »Међу
Јудејима и житељима Јерусалима
је завера. ¹⁰ Вратили су се гресима
својих праотаца, који су одбили да
послушају моје речи. Ишли су за

* 10:16 Бог Дословно: део.

другим боговима, да би им служили. И народ Израела и народ Јуде прекршили су савез који сам склопио с њиховим праоцима.

¹¹»Стога овако каже ГОСПОД: Ево, довешћу на њих несрећу којој не могу да умакну. Ако и завапе к мени, нећу их слушати. ¹²Градови Јуде и народ Јерусалима ићи ће и вапити боговима којима пале кâд, али они им неће помоћи у време њихове несреће. ¹³Јудо, имаш богова колико и градова, а жртвеникâ које си подигао да на њима палиш кâд срамном Ваалу колико и улица. ¹⁴Стога се не моли за овај народ и не упућуј молбе и мољења за њих, јер ја их нећу слушати када ми завапе због своје несреће.

¹⁵»Шта ће моја драгана у моме Храму када опаке сплетке кује с толикима? Може ли освештано месо уклонити казну од тебе? Кад чиниш зло, радујеш се.

¹⁶ГОСПОД те назвао бујном маслином, с плодовима лепог облика. Али уз хук велике олује запалиће је и њене гране ће се скршити.

¹⁷»ГОСПОД над војскама, који те је посадио, одредио је велику несрећу за тебе, јер су народ Израела и народ Јуде учинили зло и разгневили ме палећи кâд Ваалу.«

Завера против Јеремије

¹⁸Пошто ми је ГОСПОД открио њихову заверу, знао сам за њу, јер ми је он у то време показао њихова дела.

¹⁹Био сам као питомо јагње које воде на клање. Нисам увиђао да су заверу ковали против мене, говорећи: »Хајде да уништимо дрво и плод на њему. Хајде да га искоренимо из земље

живих, да му се име више никад не помиње.«

²⁰Али ти, ГОСПОДЕ над војскама, који судиш праведно и испитујеш срце и ум, дај да видим твоју освету на њима, јер сам теби поверио своју парницу.

²¹»Стога овако каже ГОСПОД о људима у Анатоту, који хоће да ти одузму живот и говоре: ,Не пророкуј у име ГОСПОДА, иначе ћеш погинути од наше руке‘ ²²– стога овако каже ГОСПОД над војскама: Казнићу их. Њихови младићи ће погинути од мача, њихови синови и кћери од глади. ²³Нико жив им неће преостати, јер ћу довести несрећу на људе у Анатоту у години њихове казне.«

Јеремија пита ГОСПОДА

12 ГОСПОДЕ, када бих се парничко с тобом, ти би увек био у праву.

Али допусти ми да говорим с тобом о твојој правди.

Зашто су опаки успешни?

Зашто сви неверни живе лагодно?

²Ти си их засадио,

и они се укоренише,

расту и доносе плод.

Увек си им на уснама

али далеко од срца.

³А ти ме познајеш, ГОСПОДЕ,

и видиш и испитујеш

моје мисли о теби.

Одвуци их као јагњад на клање!

Одвој их за дан покоља!

⁴Докле ће земља лежати испуцала

и венути трава на сваком пољу?

Због опакости њених становника

угинуше звери и птице.

А људи говоре:

»Бог не види шта радимо.«

Божији одговор

⁵»Ако си се тркао с пешацима

и они те изнурили,
како ћеш се надметати с коњима?
Ако се у мирној земљи спотичеш,
како ће ти бити у јорданским
честарима?

⁶ Чак су те и твоја браћа, твоја
породица, издали,
и они те силно погрђују иза леђа.
Не веруј им кад с тобом говоре
љубазно.

⁷ »Оставићу своју кућу,
отићи са свога наследства.
Своју најдражу предаћу у руке
њеним непријатељима.

⁸ Мој посед ми постаде као лав у
шуми;

риче на мене, зато га мрзим.

⁹ Мој посед постаде као шарена птица
коју птице грабљивице опколише и
нападоше.

Иди и окупи све дивље животиње,
да дођу и наждеру се.

¹⁰ Многи пастири уништиће мој
виноград

и изгазити моје поље.

Моје питомо поље
претвориће у голу пустош.

¹¹ У пустош ће га претворити,
испучалу и пуну преда мном.
Сва ће земља бити опустошена,
јер ником није прирасла срцу.

¹² Уништитељи ће се сјатити
на голе висове у пустињи,
јер ће мач ГОСПОДЊИ прождирати
с краја на крај земље.

Нико неће имати мира.

¹³ Пшеницу ће сејати а трње жњети.
Сами себе ће изнурити,
али од тога никакве користи.

Зато понесите срамоту своје жетве
због љутог гнева ГОСПОДЊЕГ.»

¹⁴ Овако каже ГОСПОД: »Све
моје опаке суседе, који посежу за
наследством које дадох мом народу

Израелу, ишчупаћу из њихових
земаља и ишчупати народ Јуде
између њих. ¹⁵ Али, када их ишчупам,
опет ћу се смиловати и сваког од њих
вратити на његово наследство и у
његову земљу. ¹⁶ А ако добро науче
обичаје мога народа и почну да се
заклињу мојим Именом говорећи:
,Тако ми ГОСПОДА живога' – баш
као што су они некад мој народ
научили да се куне Ваалом – онда ће
се утврдити међу мојим народом.
¹⁷ Али, ако неки народ не послуша,
сасвим ћу га ишчупати и затрти«,
говори ГОСПОД.

Ланени појас

13 ГОСПОД ми овако рече: »Иди
и купи ланен појас и опаше се
њиме, али немој да га квасиш водом.«

² И ја купих појас, као што ми је
ГОСПОД заповедио, и опасав га.

³ Реч ГОСПОДЊА дође ми други
пут: ⁴ »Узми појас који си купио и
којим си опасан, иди у Перат*, па га
тамо сакриј у процепу у стени.«

⁵ И ја одох и сакрих га у Перату, као
што ми је ГОСПОД рекао.

⁶ Много дана касније, ГОСПОД ми
рече: »Сада иди у Перат и узми онај
појас за који сам ти рекао да га тамо
сакријеш.«

⁷ И ја одох у Перат, откопах појас
и узех га са места на ком сам га био
сакрио, али он је сада био уништен и
неупотребљив.

⁸ Дође ми реч ГОСПОДЊА:

⁹ »Овако каже ГОСПОД:

»На исти начин уништићу Јудину
охолост

и силну охолост Јерусалима.

¹⁰ Овај опаки народ, који неће да
слуша моје речи,

који следи своје тврдокорно срце

* **13:4 Перат** Или: Еуфрат; исто и у 5, 6. и 7. стиху.

и иде за другим боговима,
 да би им служио и клањао им се,
 биће као овај појас – неупотребљив!
¹¹ Јер, као што се појас везује око
 човечијег струка,
 тако сам и ја уза се свезао цео народ
 Израела и цео народ Јуде,
 говори ГОСПОД,
 »да буду мој народ, мени на славу,
 хвалу и част.
 Али они не послушаше.«

Мешина за вино

¹² »Кажи им: ,Овако каже ГОСПОД,
 Бог Израелов: Свака мешина за
 вино треба да се напуни вином.
 А ако ти они кажу: ,Зар ми не
 знамо да свака мешина за вино
 треба да се напуни вином?‘ ¹³ ти
 им реци: ,Овако каже ГОСПОД:
 Напунићу пијанством све који живе
 у овој земљи и царева који седе на
 Давидовом престолу, свештенике,
 пророке и све житеље Јерусалима.
¹⁴ Смрскаћу једног о другом, очеве
 и синове заједно, говори ГОСПОД.
 Нећу имати сажалења, ни милости,
 ни самилости, него ћу их уништити.«

Најава сужањства

¹⁵ Чујте и добро пазите:
 не будите бахати, јер ГОСПОД је
 говорио.
¹⁶ Дајте славу ГОСПОДУ, своме Богу,
 пре него што донесе таму,
 пре него што вам ноге посрну
 по мрачним брдима.
 Светлости се надате,
 али он ће је у густу тмину
 преокренути
 и у мрак претворити.
¹⁷ А ако не послушате,
 плакаћу у потаји због ваше охолости:
 моје ће очи горко плакати, сузе
 ронити,

јер ће стадо ГОСПОДЊЕ бити
 засужњено.

¹⁸ Кажите цару и царици-мајци:
 »Сиђите са својих престола,
 јер ће вам ваше сјајне круне спасти с
 главе.«

¹⁹ Градови Негева биће затворени,
 а никог неће бити да их отвори.
 Сва Јуда биће одведена у сужањство,
 сасвим одведена.

²⁰ Дигни поглед
 и погледај оне који долазе са севера.
 Где је стадо које ти је поверено,
 овце којима си се поносио?

²¹ Шта ћеш рећи када ГОСПОД
 над тобом постави
 оне које си одгајио себи за савезнике?
 Зар те неће обузети бол
 као жену трудови?

²² Упиташ ли се: »Зашто ли ме ово
 снађе?«

– због многих твојих греха
 скутове ти поцепаше
 и насиље учинише над тобом.

²³ Може ли Кушанин
 да промени своју кожу
 или леопард своје пеге?
 Тако ни ви не можете да чините
 добро,

ви који сте навикли да чините зло.

²⁴ »Распршићу вас као стрњику
 коју разноси пустињски ветар.

²⁵ Ово је оно што те запало,
 део који сам ти одредио«,
 говори ГОСПОД,
 »зато што си ме заборавио
 и уздао се у лажне богове.

²⁶ Скутове ћу ти пребацити преко
 лица,

да се покаже твоја срамота,
²⁷ твоје прељубе и похотно њиштање,
 твоје бестидно блудничење!

Видео сам твоја одвратна дела
 на брдима и на пољима.
 Тешко теби, Јерусалиме!
 Докле ћеш да будеш нечист?«

Суша, глад и мач

14 Реч ГОСПОДЊА о суши дође Јеремији:

² »Јуда тугује, градови јој пропадају.

За земљом кукају и вапај се диже из Јерусалима.

³ Племићи шаљу слуге по воду.

Ови иду до чатрња, али воду не налазе;

враћају се ненапуњених врчева.

Унезверени и очајни, покривају главу.

⁴ Земља је испуцала, јер нема кише.

Ратари су постиђени и покривају главу.

⁵ Чак и кошута у пољу тек рођено лане оставља, јер нема траве.

⁶ Дивљи магарци на голим висовима стоје и као шакали дахћу.

Очи им ослабише, јер нема зеленила.

⁷ Иако наши греси сведоче против нас, ГОСПОДЕ, учини нешто Имена свога ради.

Јер, наше отпадништво је велико, против тебе згрешисмо.

⁸ Надо Израелова, његов Спаситељу у време невоље, зашто си као дошљак у земљи, као путник што сврати само да преноћи?

⁹ Зашто си као човек који се нашао у чуду,

као ратник немоћан да спасе?

Међу нама си, ГОСПОДЕ, и ми твоје Име носимо.

Не иди од нас!«

¹⁰ Овако каже ГОСПОД о овом народу:

»Они воле да лутају,

ноге не штеде.

Зато нису мили ГОСПОДУ.

Сетиће се сада њихове opakости и казнити их за њихове грехе.«

¹¹ Потом ми ГОСПОД рече: »Немој да се молиш за добро овог народа.

¹² Ако и посте, нећу услишити њихов вапај. Ако принесу паљеницу и житну жртву, нећу их прихватити, него ћу их уништити мачем, глађу и пошашћу.«

¹³ А ја рекох: »Авај, Господе ГОСПОДЕ, пророци су им стално говорили: „Нећете видети мача ни гладовати, него ћу вам дати трајан мир на овом месту.“«

¹⁴ Тада ми ГОСПОД рече: »Пророци пророкују лажи у моје име. Нити сам их послао, нити их поставио, нити им говорио. Пророкују вам лажна виђења, гатања, ништавости и заблуде свога ума. ¹⁵ Стога овако каже ГОСПОД о пророцима који пророкују у моје име: Нисам их послао, а они говоре: „Ни мач ни глад неће дотаћи ову земљу.“ Исти ти пророци страдаће од мача и глади. ¹⁶ А народ коме пророкују нападаће по улицама Јерусалима од глади и мача, а никог неће бити да их сахрани – ни њих, ни њихове жене, синове и кћери. Излићу на њих тешку невољу коју су заслужили.

¹⁷ »Овако им реци:

»Нека ми очи роне сузе и дан и ноћ без престанка, јер Девица-Кћи мога народа тешку рану задоби, ударац жесток.

¹⁸ Одем ли у поље, видим покошене мачем.

Одем ли у град, видим глађу морене.

И пророк и свештеник своје услуге нуде по земљи, а немају знања.«

¹⁹ Зар си Јуду сасвим одбацио?

Зар Сион презиреш?

Зашто нас удари тако да нам нема исцељења?

Миру се надасмо, али ништа добро не дође,

времену исцељења,
а оно само ужас.

²⁰ ГОСПОДЕ, признајемо своју
опакост

и кривицу својих праотаца.

Заиста смо згрешили против тебе.

²¹ Имена свога ради,
не презри нас.

Не одузми част свом славном
престолу.

Сети се свога савеза с нама

и не раскидај га.

²² Зар ништажни идоли народâ доносе
кишу?

Зар небеса сама од себе шаљу кишу?

Не, него ти, ГОСПОДЕ, Боже наш.

Зато се у тебе уздамо,

јер ти си Онај који све то чини.

15 Тада ми ГОСПОД рече: »Када
би и Мојсије и Самуило стали
пред мене, не бих у срцу ништа осетио
за овај народ. Терај ми их с очију!
Нека иду! ²А ако те упитају, 'Куда
да идемо?' кажи им: 'Овако каже
ГОСПОД:

»Ко је за помор, у помор,

ко је за мач, под мач,

ко је за глад, у глад,

ко је за ропство, у ропство.»

³»Послаћу четири врсте затирача
на њих«, говори ГОСПОД. »Мач да
убија, псе да развлаче, птице и звери
да прождиру и затиру. ⁴Учинићу
их огавнима свим царствима на
земљи због онога што је Манасија
син Езекијин, цар Јуде, учинио у
Јерусалиму.

⁵»Ко ће се сажалити на тебе,
Јерусалиме?

Ко ће те ожалити?

Ко ће свратити да те упита како си?

⁶Одбацио си ме«,

говори ГОСПОД,

»леђа ми окрећеш.

Зато сам на тебе дигао руку и затро
те.

Дојадило ми да ти стално праштам.

⁷Развејао сам их вејачом

на капијама ове земље.

Уцвелио сам, затро сам свој народ,
јер се не враћају са својих путева.

⁸Учинио сам да им удовица
буде више од морског песка.

У подне сам довео затирача
на мајке њихових младића.

Изнаена сам на њих пустио
тескобу и ужас.

⁹Мајка седморо деце малаксала,
испустила душу.

Сунце јој зашло још за дана,

осрамоћена је била и понижена.

А оне што су преостали,

предао сам мачу

пред непријатељима»,

говори ГОСПОД.

¹⁰Тешко мени, мајко моја,

што си ме родила,

човека који се са целом земљом
свађа и препире!

Нити коме позајмих,

нити од кога узајмих,

а ипак ме сви проклињу.

¹¹ГОСПОД каже:

»Уистину ћу те избавити ради добра,
уистину ћу учинити да те
непријатељи моле

у време несреће и у време невоље.

¹²Може ли човек да скрши гвожђе,
гвожђе са севера, или бронзу?

¹³Твоје богатство и блага

даћу да се опљачкају, без накнаде,

због свих твојих греха по свој твојој
земљи.

¹⁴Учинићу да одеш са својим
непријатељима

у земљу коју не знаш,

јер мој гнев ће распалити огањ
који ће горети против тебе.»

¹⁵ГОСПОДЕ, ти знаш.

Сети ме се и старај се о мени,

освети ме на мојим прогонитељима.

Ти си стрпљив, не одводи ме,

сети се да ради тебе трпим увреде.

¹⁶ Када су ми твоје речи долазиле,
јео сам их,

твоје речи су ми биле радост
и весеље срцу,

јер ја твоје Име носим,
ГОСПОДЕ, Боже над војскама.

¹⁷ Никада у друштву раскаланих
нисам седео,
никада се сеселио.

Сам сам седео, јер је твоја рука била
на мени

и јер си ме испунио гневом.

¹⁸ Што мом болу нема краја
и што ми је рана болна и неисцељива?
Зар ћеш ми бити као поток несталан,
као извор који пресушује?

¹⁹ Стога овако каже ГОСПОД: »Ако ми
се вратиш,
вратићу и ја тебе да ми служиш.
Будеш ли одвојио драгоцену од
безвредног,
бићеш моја уста.

Нека се народ окрене теби,
али ти њима немој.

²⁰ Учинићу од тебе бедем овом
народу,
бедем утврђен и од бронзе.

Они ће се борити против тебе,
али те неће надјачати,
јер ја сам с тобом
да те избавим и спасем«,
говори ГОСПОД.

²¹ »Избавићу те из руку опаких
и откупити те из руку окрутних.«

Дан казне

16 Дође ми реч ГОСПОДЊА:
² »Немој да се жениш и немој
да имаш синова или кћери на овом
месту.«

³ Јер, овако ГОСПОД каже за синове
и кћери рођене у овој земљи и за
мајке које су их родиле и за очеве који
су их зачели: ⁴ »Помреће од грозних
болести. Нико их неће ожалити ни

сахранити, него ће бити као ђубриво
на тлу. Страдаће од мача и глади и
њихови лешеви биће храна птицама и
зверима.«

⁵ Јер, овако каже ГОСПОД: »Не
улази у кућу где је жалост. Не иди
да ожалиш ни да изразиш саучешће,
јер ја сам ускратио свој благослов,
љубав и сажалење овом народу«,
говори ГОСПОД. ⁶ »И велики и мали
помреће у овој земљи. Неће бити ни
сахрањени ни ожаљени; нико због
њих неће правити урез на телу, ни
бријати главу. ⁷ Нико неће нудити
јело да утеши оне који су у жалости
за покојником, ни понудити им чашу
пића да се утеше због смрти оца или
мајке. ⁸ А не улази ни у кућу где је
славље, да би сео да једеш и пијеш с
укућанима. ⁹ Јер, овако каже ГОСПОД
над војскама, Бог Израелов: Ево, вама
наочиглед и у ваше време учинићу
да нестану звуци весеља и радости и
гласови младе и младожење.

¹⁰ »Када све ово будеш рекао овом
народу и они те упитају: ‚Зашто нам
је ГОСПОД одредио тако страшну
несрећу? Какво смо то зло учинили?
Који смо то грех починили против
ГОСПОДА, нашег Бога?‘ ¹¹ ти им реци:
‚То је зато што су ме ваши праоци
оставили‘, говори ГОСПОД, ‚и ишли
за другим боговима и служили им
и клањали им се. Оставили су ме
и нису се држали мог Закона. ¹² А
ви сте се понели још опакије од
ваших праотаца. Јер, ево, сваки од вас
иде за својим тврдокорним и злим
срцем, а мене не слуша. ¹³ Зато ћу вас
избацити из ове земље у земљу коју
не познајете, а нису је познавали ни
ваши праоци, па ћете тамо служити
другим боговима и дању и ноћу, јер
ја вам се нећу смиловати.‘

¹⁴ »Али долазе дани«, говори
ГОСПОД, »када се више неће

говорити: „Тако нам ГОСПОДА живого, који је Израелце извео из Египта“, ¹⁵ него: „Тако нам ГОСПОДА живого, који је Израелце извео из северне земље и из свих земаља у које их је отерао.“ Јер, ја ћу их вратити у земљу коју сам дао њиховим праоцима.

¹⁶»А сада ћу послати по много рибара«, говори ГОСПОД, »и они ће их похватати. Потом ћу послати по много ловаца, и они ће их потерати са сваке горе и брда и из сваког процепа у стенама. ¹⁷Моје очи прате све њихове путеве; нису ми скривени нити је њихов грех заклоњен од мојих очију. ¹⁸Двоструко ћу им наплатити њихова злодела и њихов грех, јер су укаљали моју земљу беживотним лешинама својих одвратних идола и напунили мој посед својим гнусобама.«

¹⁹ГОСПОДЕ, моја снага и моја тврђаво,

моје уточиште у време невоље, теби ће доћи народи с крајева земље и рећи: »Наши праоци нису наследили ништа

осим лажних богова, ништавних идола,

од којих нема користи.

²⁰Може ли човек себи да направи богове?

Не, то нису богови!«

²¹»Стога ћу им обзнанити, овог пута ћу им обзнанити своју силу и моћ,

па ће знати да је моје име ГОСПОД.

17 Грех народа Јудиног урезан је гвозденом алатком, уписан кремением шилком на плочама њиховог срца и на роговима њихових жртвеника.

²И њихова деца памте њихове жртвенике и Ашерине мотке

крај крошњатих стабала, по високим брдима

³и по горама у земљи.

Ваше богатство и сва ваша блага даћу да буду опљачкана са вашим узвишицама, због греха по свој вашој земљи.

⁴Својом кривицом ћеш изгубити наследство које сам ти дао.

Учинићу те робљем твојих непријатеља

у земљи коју не познајеш, јер си распалио мој гнев и он ће довека горети.«

Разне изреке

⁵Овако каже ГОСПОД:

»Проклет био ко се узда у човека и тело сматра својом снагом и чије се срце окреће од ГОСПОДА.

⁶Такав ће бити као грм у пустоши – кад благодостање дође, неће га видети. Боравиће на спарушеним местима у пустињи,

у сланој земљи где нико не живи.

⁷А благо човеку који се узда у ГОСПОДА, чија је узданица ГОСПОД.

⁸Такав ће бити као дрво посађено крај вода,

које пушта корење дуж потока.

Не боји се када дође жега, лишће му увек зелено, нема брига у сушној години и никад није да род не донесе.

⁹»Срце је од свега подмуклије и непоправљиво.

Ко да га разуме?

¹⁰Ја, ГОСПОД, истражујем срце и испитујем ум,

да сваком човеку узвратим према његовом начину живота, према плодовима његових дела.

¹¹Као препелица која лежи на јајима која није снела,

такав је човек који богатство стиче неправдом.

Када му прође пола живота,
богатство му оде
и он на крају испадне будала.«

Јеремија вапије ГОСПОДУ за помоћ

¹² Славни престо, узвишен од почетка,
место је нашег светилишта.

¹³ ГОСПОДЕ, надо Израелова,
сви који те оставе, постидеће се,
који се од тебе окрену,
биће уписани у прашину,
јер су оставили ГОСПОДА,
извор живе воде.

¹⁴ Исцели ме, ГОСПОДЕ, и бићу
исцељен,
спаси ме, и бићу спасен,
јер тебе хвалим.

¹⁵ Ево ми стално говоре:
»Где је реч ГОСПОДЊА?
Нека сада дође.«

¹⁶ А ја нисам бежао од тога да будем
твој пастир,
нити сам чезнуо за Даном злокобним.
Што с мојих усана силази,
пред тобом је.

¹⁷ Не буди ми ужас;
ти си моје уточиште у Дан несреће.

¹⁸ Нека се постиде моји гонитељи,
а мене сачувај стида.
Нека их обузме ужас,
а мене сачувај ужаса.

Доведи на њих Дан несреће,
уништи их уништењем двоструким.

О кршењу суботе

¹⁹ ГОСПОД ми овако рече: »Иди и стани на Капију народа, кроз коју улазе и излазе цареви Јуде. А стани и на све друге капије Јерусалима, ²⁰ па им кажи: ,Чујте реч ГОСПОДЊУ, цареви Јуде и сав народе Јуде и сви житељи Јерусалима који пролазите кроз ове капије. ²¹ Овако каже ГОСПОД: Пазите да не носите

никакав товар у дан суботњи ни да га проносите кроз капије Јерусалима. ²² Не износите никакав товар из својих кућа и не обављајте никакав посао у дан суботњи, него држите суботу светом, као што сам заповедио вашим праоцима. ²³ Они ме нису слушали ни обраћали пажњу, него су тврдоглаво одбијали да се покоре и прихвате стегу. ²⁴ Али, ако ме ви послушате, говори ГОСПОД, и не будете проносили никакав товар кроз капије овога града у суботу, него држали дан суботњи светим не обављајући никакав посао, ²⁵ тада ће цареви који седе на Давидовом престолу пролазити кроз ове капије са својим службеницима. Они и њихови службеници долазиће возећи се колима и јашући на коњима, у пратњи Јудеја и житеља Јерусалима, и овај град ће бити насељен до века. ²⁶ Народ ће долазити из градова Јуде и селâ око Јерусалима, с Венијаминовог подручја и из Шефеле, из Горја и из Негева, доносећи у Дом ГОСПОДЊИ жртве паљенице и клане жртве, житне жртве, тамјан и жртве захвалнице. ²⁷ Али, ако ме не послушате да држите дан суботњи светим не носећи никакав товар када пролазите кроз капије Јерусалима у дан суботњи, тада ћу запалити неугасив огањ на капијама Јерусалима који ће прогутати његове тврђаве.«

У грнчаревој кући

18 Реч која дође Јеремји од ГОСПОДА: ² »Иди доле до грнчарево куће, па ћу ти тамо објавити своју поруку.«

³ Тако ја одох доле до грнчарево куће и видех овога како ради за грнчарским колом. ⁴ Али суд који је обликовао од глине поквари му се под

руком, па га грнчар преобликова у други суд, обликујући га како му се чинило најбоље.

⁵ Дође ми реч ГОСПОДЊА: ⁶ »Израелски народе, зар ја не могу с вама да чиним овако као овај грнчар?« говори ГОСПОД. »Као што је глина у грнчаревој руци, тако сте и ви у мојој руци, народе Израелов. ⁷ Ако некад објавим да ће неки народ или царство бити искорењени, оборени и затрти, ⁸ и ако се тај народ који сам опоменуо окрене од своје opakости, тада ћу се и ја устегнути да га ударим несрећом коју сам му наменио. ⁹ А ако неки други пут објавим да ће неки народ или царство бити изграђени и посађени, ¹⁰ а они почну да чине оно што је зло у мојим очима и да ме не слушају, онда ћу се ја устегнути да учиним добро које сам им наменио.

¹¹ »Стога сада кажи народу Јуде и житељима Јерусалима: ,Овако каже ГОСПОД: Ево, спремам вам несрећу и кујем науме против вас. Зато се окрените од свога злог начина живота, сваки од вас, и промените свој начин живота и своја дела.« ¹² А они ће одвратити: ,Не вреди. Ми ћемо и даље да се држимо својих наума и сваки од нас ће ићи за својим тврдокорним и злим срцем.«

¹³ »Стога овако каже ГОСПОД: »Распитајте се међу народима: који је икад тако нешто чуо? Највећу грозоту учини Девица Израел.

¹⁴ Зар либански снег нестаје с горских падина? Престају ли да теку студене воде што теку издалека?

¹⁵ А мој народ је мене заборавио. Пале кâд ништавним идолима,

који их терају да посрћу на својим путевима и древним стазама и да иду неизграђеним стазама и путевима.

¹⁶ Земља ће им бити опустошена, предмет непрестаног цоктања. Ко год кроз њу прође, згражаваће се и одмахивати главом.

¹⁷ Распршићу их пред њиховим непријатељима као источним ветром. Своја леђа ћу им показати, а не лице, у дан њихове несреће.«

Завера против Јеремије

¹⁸ Они рекоше: »Хајде да нешто смислимо против Јеремије, јер свештеник неће бити лишен учења Закона, ни мудрац савета, ни пророк речи. Зато хајде да га нападнемо речима* и да не обраћамо пажњу на оно што говори.«

¹⁹ Саслушај ме, ГОСПОДЕ, чуј шта моји тужитељи говоре!

²⁰ Зар се на добро узвраћа злом? А они су ископали јаму за мене. Сети се да сам пред тобом стајао и заузимао се за њих, да своју срџбу одвратиш од њих.

²¹ Зато им децу предај глади, сили мача их изручи.

Нека им жене остану без деце и постану удовице, нека им погубе мужеве, нека им младиће смакну мачем у боју.

²² Нека се зачује јаук из њихових кућа када изненада доведеш пљачкаше на њих.

Јер, јаму су ископали да ме ухвате и замке поставили за моје ноге.

²³ Али ти, ГОСПОДЕ, знаш све њихове завере

* 18:18 речима Дословно: језиком.

да ме убију.

Не опрости њихова злодела
и не избриши њихове грехе пред
собом.

Нека падну пред тобом;
казни их у време свога гнева.

Сломљени крчаг

19 Овако каже ГОСПОД: »Иди
и од грнчара купи крчаг од
глине. Са собом поведи неколико
старешина народа и неколико
старешина свештеника,² па иди
у долину Бен Хином, близу улаза
Грнчарске капије, и тамо објави оно
што ћу ти рећи.

³ Реци им: ,Чујте реч ГОСПОДЊУ,
цареви Јуде и житељи Јерусалима.
Овако каже ГОСПОД над војскама,
Бог Израелов: Ево, довешћу несрећу
на ово место од које ће заузјати у
ушима сваком ко за њу чује.⁴ Јер,
они су ме оставили и оскврnavили
ово место палећи кад боговима које
ни они, ни њихови очеви, ни цареви
Јуде нису познавали, и натопили су
ово место крвљу недужних.⁵ Подигли
су Ваалове узвишице, да своје синове
спале огњем њему на жртву, што ја
никад нисам заповедио ни поменуо,
нити ми је пало на памет.⁶ Зато,
ево, долазе дани, говори ГОСПОД,
,када људи ово место више неће звати
Тофет, ни долина Бен Хином, него
Долина покоља.⁷ На овом ћу месту
помрсити науме Јуде и Јерусалима.
Учинићу да погину од мача својих
непријатеља, од руке оних који хоће
да им одузму живот, а њихове лешеве
даћу за храну птицама и зверима.
⁸ Опустошићу овај град и учинити га
руглом. Ко год буде крај њега прошао,
згражаваће се и цоктати од чуда због
свих несрећа које су га задесиле.

⁹ Учинићу да једу месо својих синова
и кћери. Свако ће јести месо свога
ближњег за време тешке опсаде
којом ће их притиснути непријатељи,
који хоће да им одузму живот.‘

¹⁰ »Онда разбиј крчаг наочиглед
онима који су пошли с тобом,¹¹ па
им кажи: ,Овако каже ГОСПОД над
војскама: Разбићу овај народ и овај
град баш као што се овај грнчарев
крчаг разбио и више не може да
се поправи. Сахрањиваће мртве у
Тофету док више не буде места
за сахрањивање.¹² Тако ћу урадити
овом месту и његовим житељима,
говори ГОСПОД. Учинићу да овај град
буде као Тофет.¹³ Куће у Јерусалиму
и палате царева Јуде биће опогањене
као ово место Тофет – све куће по
чијим крововима су палили кад свим
небеским звездама и изливали жртве
леванице другим боговима.‘«

¹⁴ Јеремија се онда врати из Тофета,
куда га је ГОСПОД био послао да
пророкује, па стаде у двориште Дома
ГОСПОДЊЕГ и рече свему народу:
¹⁵ »Овако каже ГОСПОД над војскама,
Бог Израелов: ,Ево, довешћу на овај
град и околна села све несреће које
сам им најављивао, јер су тврдоглави
и не слушају моје речи.‘«

Јеремија и Пашхур

20 Када је свештеник Пашхур син
Имеров, главни управитељ
Дома ГОСПОДЊЕГ, чуо Јеремију
како пророкује о овоме,² нареди да
Јеремију избатинају и баце у кладе
код Венијаминове горње капије
поред Дома ГОСПОДЊЕГ.

³ Сутрадан, када га је Пашхур
ослободио клада, Јеремија му
рече: »ГОСПОД те више не зове
Пашхур, него Магор-Мисавив*.⁴ Јер,

*20:3 *Магор-Мисавив* значи »ужас одасвуд«.

овако каже ГОСПОД: „Учинићу да будеш ужас себи и свим својим пријатељима. Својим очима ћеш гледати како падају од мача својих непријатеља. Све Јудеје ћу предати у руке цару Вавилона, који ће их одвести у Вавилон или их погубити мачем.⁵ Предаћу њиховим непријатељима све богатство овога града, све плодове његовог труда, све његове драгоцености и све благо царева Јуде. Они ће све то опљачкати и однети у Вавилон као плен.⁶ А ти, Пашхуре, и сви који живе у твојој кући, отићи ћеш у изгнанство у Вавилон и тамо умрети и бити сахрањен, ти и сви твоји пријатељи којима си пророковао лажи.“

Јеремијина јадиковка

⁷ Ти ме заведе, ГОСПОДЕ,
и био сам заведен.

Ти ме надјача и савлада.
Поваздан ме исмевају,
сви ми се ругају.

⁸ Кад год проговорим, вичем,
насиље и пропаст објављујући.
Тако ми реч ГОСПОДЊА
поваздан увреде и грдње доноси.

⁹ А кажем ли: »Нећу га више
помињати

ни говорити у његово име«,
његова реч ми у срцу буде као огањ,
огањ запретан у мојим костима,
и онда не могу више у себи да је
држим,
не могу.

¹⁰ Чујем многе како шапућу:
»Ужас одасвуд! Пријавите га!
Дај да га пријавимо!«
Сви моји пријатељи
чекају да поклекнем:
»Можда га заварамо,
па га савладамо и осветимо му се.«

¹¹ Али ГОСПОД је са мном као
страшан ратник,

па ће моји гонитељи посрнути
и неће ме савладати.

Неће успети и докраја ће се
осрамотити;

њихова срамота никад се неће
заборавити.

¹² ГОСПОДЕ над војскама, ти који
испитујеш праведне

и видиш срце и ум,

дај да видим како им се светиш,
јер теби сам поверио своју парницу.

¹³ Певајте ГОСПОДУ! Хвалите
ГОСПОДА!

Он живот убогога избавља
из руку опаких.

¹⁴ Проклет био дан кад сам се родио!
Благословен не био дан кад ме мајка
родила!

¹⁵ Проклет био човек
који мом оцу донесе вест говорећи:
»Мушко ти се дете родило!«

¹⁶ Био тај као градови
које ГОСПОД поруши без милости,
ујутро слушао кукњаву,
а у подне бојне покличе,

¹⁷ јер ме не уби у мајчиној утроби,
да ми мајка буде гроб,
да јој утроба буде трудна довека.

¹⁸ Што изађох из мајчине утробе,
да муку и невољу гледам
и своје дане скончам у срамоти?

Бог одбија Цидкијину молбу

21 Реч од ГОСПОДА долазила
је Јеремији када му је цар
Цидкија послао Пашхура сина
Малкијиног и свештеника Софонију
сина Маасејиног.

Они рекоше: ²»Упитај ГОСПОДА
за нас, пошто нас је напао
Навуходоносор, цар Вавилона.
Можда ће ГОСПОД учинити чуда за
нас као некад, па ће се овај повући
од нас.«

³ А Јеремија им одговори: »Кажите
Цидкији: ⁴,Овако каже ГОСПОД, Бог

Израелов: Ево, окренућу против вас оружје које вам је у рукама, којим се борите против цара Вавилона и Халдејаца који су пред зидинама и опседају вас, а ја ћу их окупити усред овога града. ⁵ Сâм ја борићу се против вас испруженом руком и моћном десницом у гневу, јарости и великој срџби. ⁶ Ударићу житеље овога града – и човека и животињу – страшним помором, и они ће помрети. ⁷ После тога, говори ГОСПОД, предаћу Цидкију, цара Јуде, његове службенике и оне житеље овога града који преживе помор, мач и глад у руке Навуходоносору, цару Вавилона, и њиховим непријатељима који хоће да им одузму живот. Он ће их погубити мачем без милости, сажалења или самилости.⁴

⁸ И још реци овом народу: ,Овако каже ГОСПОД: Ево, стављам пред вас пут живота и пут смрти. ⁹ Ко год остане у овом граду, погинуће од мача, глади или помора. А ко изађе и преда се Халдејцима који вас опседају, живеће – извући ће живу главу. ¹⁰ Одлучио сам да овом граду учиним зло, а не добро, говори ГОСПОД. Биће предат у руке цару Вавилона, и он ће га спалити.⁴

¹¹ »А владарској кући цара Јуде реци: ,Чујте реч ГОСПОДЊУ, ¹² кућо Давидова. Овако каже ГОСПОД: »Делите правду сваког јутра. Избављајте опљачканог из руку његовог тлачитеља, да због ваших злих дела моја срџба не плане као огањ и разгори се, а никога да је угаси. ¹³ Против тебе сам, ти који станујеш у долини, у стеновитој равници, говори ГОСПОД, ти који говориш: »Ко може да нас нападне?

Ко може да уђе у наше боравиште?»

¹⁴ Казнићу вас према плодовима ваших дела, говори ГОСПОД.

,Запалићу огањ у вашим шумама који ће прогутати све около.«

Суд над злим царевима

22 Овако каже ГОСПОД: »Сићи до палате цара Јуде и тамо објави ову реч: ² ,Чуј реч ГОСПОДЊУ, царе Јуде, ти који седиш на Давидовом престолу – ти, твоји службеници и твој народ који пролази кроз ове капије. ³ Овако каже ГОСПОД: Чините оно што је право и праведно. Избављајте опљачканог из руку његовог тлачитеља. Не чините нажао дошљаку, сирочету или удовици и не злостављајте их. И не проливајте недужну крв на овоме месту. ⁴ Јер, ако се заиста будете држали ових заповести, онда ће цареви који седе на Давидовом престолу пролазити кроз капије ове палате, возећи се на колима и јашући на коњима, у пратњи својих службеника и народа. ⁵ Али, ако не послушате ове заповести, говори ГОСПОД, ,самим собом се заклињем да ће ова палата постати развалина.⁴

⁶ Јер, овако каже ГОСПОД о палати цара Јуде:

»Иако си ми као Гилад,

као врх Либана,

учинићу да будеш као пустиња,

као градови ненастањени.

⁷ Одвојићу за тебе уништитеље,

свакога с његовим оружјем,

и они ће посећи твоје најбоље кедрове и побациати их у огањ.

⁸ »Људи из многих народа пролазиће крај овога града и питати један другог: ,Зашто је ГОСПОД учинио овако нешто овом великом граду?» ⁹ А одговор ће бити: ,Зато што

су оставили Савез ГОСПОДА, свога Бога, и клањали се другим боговима и служили им.«

¹⁰ Не плачите за мртвацем и не кукајте за њим, него плачите горко за изгнанником, јер се никад неће вратити и више неће видети земљу у којој се родио.

¹¹ Јер, овако каже ГОСПОД о Шалуму сину Јосијином, који је наследио свога оца као цар Јуде, али је морао да оде са овог места: »Никада се неће вратити. ¹² Умреће у месту у које су га одвели у сужањство и више неће видети ову земљу.«

¹³ »Тешко оном ко своју кућу гради неправедношћу и горње одаје неправдом, терајући ближње да раде без накнаде, не плаћајући их за њихов труд.

¹⁴ Он говори: »Саградићу себи велику палату, с пространим горњим одајама.«

И пробија на њој велика окна, облаже је кедровином и боји у црвено.

¹⁵ Зар си зато цар што за кедровином жудиш? Зар твој отац није имао да једе и пије? Чинио је што је право и праведно, и било му је добро.

¹⁶ Бранио је права сиромаша и убогога, и било му је добро.

Зар баш то не значи познавати мене?« говори ГОСПОД.

¹⁷ »А твоје очи и срце окренути су само непоштеном добитку, проливању недужне крви, глачењу и сатирању.«

¹⁸ Стога овако каже ГОСПОД о Јехојакиму сину Јосијином, цару Јуде:

»За њим неће заукати: „Авај, брате мој!

Авај, сестро моја!«

За њим неће заукати: „Авај, господару!

Авај, величанство!«

¹⁹ Сахрана ће му бити као сахрана магарчева

– одвући ће га и бацити ван капија Јерусалима.

²⁰ »Попни се на Либан и вичи, нека ти се глас чује у Башану, вичи са Аварима,

јер сви су твоји љубавници сатрвени.

²¹ Опомену сам те док си живео у благодању,

али ти рече: „Нећу да слушам!“

Такав си био од младости

– ниси ме слушао.

²² Ветар ће ти развејати све пастире, у изгнанство ће отићи твоји љубавници.

Тада ћеш се стидети и срамити због све своје opakости.

²³ Ти који станујеш на Либану, који се по кедровима гнездиш, како ћеш само стењати када те спопадну болови,

болови као у жене у трудовима!

²⁴ »Тако ми живота«, говори ГОСПОД, »чак када би ти, Јоахине^{*} сине Јехојакимов, царе Јуде, био печатни прстен на мојој десници, ипак бих те стргнуо.

²⁵ Предаћу те у руке онима који хоће да ти одузму живот, онима којих се плашиш – Навуходоносору, цару Вавилона, и Халдејцима.

²⁶ Бадићу тебе и мајку која те родила у другу земљу, у којој се нисте родили, и тамо ћете умрети.

²⁷ Никада се нећете вратити у земљу у коју ћете жудети да се вратите.«

²⁸ Зар је овај човек Јоахин посуда презрена, разбијена, суд који нико неће?

*22:24 Јоахине Дословно: Конија; исто и у 28. стиху.

Зашто да он и његова деца буду отерани,
бачени у земљу коју не знају?

²⁹ О, земљо, земљо, земљо,

чуј реч ГОСПОДЊУ!

³⁰ Овако каже ГОСПОД:

»Упишите овога човека као да нема деце,

као човека који неће успети у животу,
јер ниједан од његових потомака

неће успети да седне на Давидов престо

и да влада над Јудом.«

Изданак Давидов

23 »Тешко пастирима који затиру и распршују овце с мога пашњака!« говори ГОСПОД.

² Стога овако ГОСПОД, Бог Израелов, каже пастирима који напасају мој народ: »Зато што сте распршили моје стадо, отерали га и нисте се бринули о њему, ја ћу се побринути за вас због ваших злих дела«, говори ГОСПОД. ³ »Сам ја сабраћу остатак оваца из свога стада из свих земаља у које сам их отерао и вратити их на њихов пашњак, где ће бити плодне и множити се. ⁴ Поставићу им пастире који ће их напасати, и оне се више неће плашити ни страховати, нити ће се нека овца изгубити«, говори ГОСПОД.

⁵ »Ево, долазе дани«, говори ГОСПОД, »када ћу подићи Давиду Изданак праведни, Цара који ће владати мудро и чинити што је право и праведно у земљи.

⁶ У његове дане Јуда ће бити спасена и Израел живети спокојно.

А ово је име којим ће га звати: ГОСПОД, наша праведност.

⁷ »Стога, ево, долазе дани«, говори ГОСПОД, »када се више

неће говорити: 'Тако нам ГОСПОДА живога, који је Израелце извео из Египта', ⁸ него ће се говорити: 'Тако нам ГОСПОДА живога, који је Израелове потомке извео из северне земље и из свих земаља у које их је прогнао.' Тада ће живети у својој земљи.«

Лажљиви пророци

⁹ Срце је у мени скршено због пророка,
кости ми дрхте.

Сличан сам пијаноме,
човеку кога је савладало вино,
због ГОСПОДА и његових светих речи.

¹⁰ Земља је пуна прељубника.

Због њих земља тугује
и пашњаци у пустињи су се сасушили.

Они иду за злом,
а њихова сила је неправда.

¹¹ »И пророк и свештеник су искварени;
и у свом Храму налазим њихову opakост«,

говори ГОСПОД.

¹² »Зато ће им стаза постати клизава.

У таму ће бити прогнани
и тамо ће пасти.

Довешћу на њих велику несрећу
у години њихове казне«,

говори ГОСПОД.

¹³ »Ову гадост сам видео међу пророцима у Самарији: пророковали су у Ваалово име и завели мој народ Израел.

¹⁴ И међу пророцима у Јерусалиму видео сам грозоту:

Чине прељубу и живе у лажи.

Јачају руке злочинцима,
па се нико не окреће од своје opakости.

Сви су ми они као Содома,
а тамошњи житељи као Гомора.«

¹⁵ Стога овако ГОСПОД над војскама каже за пророке:

»Ево, нахранићу их пеленом
и напојити жучном водом,
јер се од јерусалимских пророка
исквареност раширила по свој
земљи.«

¹⁶ Овако каже ГОСПОД над војскама:
»Не слушајте шта вам пророци
пророкују;
они вас обмањују.

Они објављују виђења из свога ума,
а не из уста ГОСПОДЊИХ.

¹⁷ Они говоре онима који ме презиру:
,ГОСПОД каже: »Имаћете мир.«'

А онима који иду за својим
тврдокорним срцем говоре:

,Неће вас задесити никакво зло.«'

¹⁸ А који од њих је стајао на већању
ГОСПОДЊЕМ

и видео или чуо његову реч?

Који је слушао и чуо његову реч?

¹⁹ Ево, олуја ГОСПОДЊА провалиће
срцбом,
вихором који се обрушава на главе
опаких.

²⁰ Гнев ГОСПОДЊИ неће се окренути
док сасвим не изврши науме свог
срца.

У данима који долазе
јасно ћете то разумети.

²¹ Нисам послао ове пророке,
а они ипак трче;

нисам им говорио,

а они ипак пророкују.

²² А да су стајали на мом већању,
објавили би моје речи моме народу
и скренули га са његовог злог пута
и од његових злих дела.

²³ Зар сам ја Бог само кад сам близу«,
говори ГОСПОД,

»а нисам Бог када сам далеко?

²⁴ Може ли се неко сакрити на тајном
месту,

да га ја не видим?»

говори ГОСПОД.

»Зар ја не испуњавам небеса и
земљу?»

говори ГОСПОД.

²⁵ »Чуо сам шта говоре пророци
који пророкују лажи у моје име.
Они говоре: ,Сањао сам сан! Сањао
сам сан!« ²⁶ Докле ће ово трајати у
срцу ових лажљивих пророка, који
пророкују заблуде свога ума? ²⁷ Они
мисле да ће сновима које један
другом препричавају учинити да мој
народ заборави моје Име, баш као
што су га њихови праоци заборавили
клањајући се Ваалу. ²⁸ Нека пророк
који је сањао сан исприча свој сан,
а онај ко има реч од мене, нека је
верно пренесе. Јер, шта има слама са
житом?» говори ГОСПОД. ²⁹ »Зар моја
реч није као огањ«, говори ГОСПОД,
»и као маљ који стену смрскава у
парампарчад?

³⁰ »Стога ме ево против пророка«,
говори ГОСПОД, »који један од
другога краду моје речи. ³¹ Ево ме
против пророка«, говори ГОСПОД,
»који својим језиком мељу, а ипак
говоре: ,Говори ГОСПОД.« ³² Ево ме
против оних који пророкују лажне
снове«, говори ГОСПОД. »Причају их
и заводе мој народ својим безочним
лажима, а нисам их ја послао ни
поставио. Тако овом народу нису ни
на какву корист«, говори ГОСПОД.

Лажна пророштва и лажни пророци

³³ »Када те овај народ, или
пророк, или свештеник, упитају:
,Које је ГОСПОДЊЕ пророштво?' ти
им одговори: ,Какво пророштво?'

Оставићу вас, говори ГОСПОД.«
³⁴ Ако неки пророк, или свештеник,
или неко од овог народа каже:
,Ово је ГОСПОДЊЕ пророштво',
казнићу тог човека и његове укућане.

³⁵ Овако сваки од вас говори свом
пријатељу или рођаку: ,Шта је
ГОСПОД одговорио?' или ,Шта је
ГОСПОД рекао?' ³⁶ Али немојте

поново да помињете ,ГОСПОДЊЕ пророштво', јер речи сваког човека постају његово пророштво, па тако искривљујете речи Бога живога, ГОСПОДА над војскама, нашега Бога. ³⁷ Овако говорите пророку: ,Шта ти је ГОСПОД одговорио?' или ,Шта је ГОСПОД рекао?' ³⁸ Ако говорите: ,Ово је ГОСПОДЊЕ пророштво', ГОСПОД каже овако: Изговорили сте речи ,ГОСПОДЊЕ пророштво', иако сам вам рекао да их не изговарате. ³⁹ Стога ћу сасвим заборавити и одбацити од свог лица и вас и ваш град, који сам дао вама и вашим праоцима. ⁴⁰ Довешћу на вас вечну срамоту, вечни стид који неће бити заборављен.«

Две корпе смокава

24 Након што је Навуходносор, цар Вавилона, одвео Јоахина* сина Јехојакимовог, цара Јуде, и јудејске службенике, занатлије и коваче у изгнанство из Јерусалима у Вавилон, ГОСПОД ми показа две корпе смокава стављене испред Храма ГОСПОДЊЕГ. ² У једној корпи су биле врло добре смокве, као оне које рано сазревају, а у другој су биле лоше смокве, толико лоше да нису биле за јело.

³ Тада ме ГОСПОД упита: »Шта видиш, Јеремија?«

А ја рекох: »Смокве. Оне добре су врло добре, а оне лоше су толико лоше да нису за јело.«

⁴ Тада ми дође реч ГОСПОДЊА: ⁵ »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: Као што су ове смокве добре, тако ћу и ја добрима сматрати изгнане из Јуде, које сам отерао са овога места у земљу Халдејаца. ⁶ Моје очи ће пазити на њих ради њиховог добра и ја ћу

их вратити у ову земљу. Подићи ћу их, а не срушити; посадићу их, а не ишчупати. ⁷ Даћу им памети да знају да сам ја ГОСПОД. Они ће бити мој народ, а ја ћу бити њихов Бог, јер они ће ми се вратити свим својим срцем.

⁸ »Али, као са лошим смоквама, које су толико лоше да се не могу јести«, каже ГОСПОД, »тако ћу поступити са Цидкијом, царем Јуде, његовим службеницима и преживелима из Јерусалима, било да остану у овој земљи, било да живе у Египту. ⁹ Учинићу их одвратнима и увредљивима за сва царства на земљи, руглом и узречицом, предметом ругања и проклињања куд год их отерам. ¹⁰ Послаћу на њих мач, глад и помор док не буду истребљени из земље коју сам дао њима и њиховим праоцима.«

Седамдесет година сужањства

25 Реч која је дошла Јеремији о свем народу Јуде четврте године владавине Јехојакима сина Јосијиног, цара Јуде, а прве године владавине Навуходносора, цара Вавилона.

² Пророк Јеремија рече свем народу Јуде и свим житељима Јерусалима: ³ Двадесет три године – од тринаесте године владавине Јосије сина Амоновог, цара Јуде, до дана данашњег – долазила ми је реч ГОСПОДЊА и ја сам вам је стално говорио, али ви нисте слушали. ⁴ Иако је ГОСПОД стално слао своје слуге пророке, нисте слушали ни обраћали пажњу. ⁵ Говорили су: »Окрените се, сваки од вас, од свог злог начина живота и својих злих дела, и остаћете у земљи коју је ГОСПОД дао вама и вашим

*24:1 *Јоахина* Дословно: Јехонјахуа.

праоцима до века. ⁶ Не идите за другим боговима, да им служите и клањате им се, не изазивајте ме на гнев својим делима, и ја вам нећу учинити ништа нажао.»

⁷ »Али ви ме нисте слушали«, говори ГОСПОД, »и разгневили сте ме својим делима, и сами себи наудили.«

⁸ Стога ГОСПОД над војскама каже овако: »Зато што нисте слушали моје речи, ⁹ позваћу све народе севера и свог слугу Навуходоносора, цара Вавилона«, говори ГОСПОД, »и довести их на ову земљу и њене становнике и на све околне народе. Докраја ћу их затрти и учинити их предметом згражавања и презира и вечном рушевином. ¹⁰ Затрћу међу њима звуке веселја и радости, гласове младе и младожење, клопарање млинских каменова и светлост светиљке. ¹¹ Сва ова земља постаће гола пустош, а ови народи ће седамдесет година служити цару Вавилона. ¹² Али, када се наврши ових седамдесет година, казнићу цара Вавилона и његов народ, земљу Халдејаца, због њихове кривице«, говори ГОСПОД, »и учинити је пустом до века. ¹³ Довешћу на ту земљу све што сам рекао против ње, све што је записано у овој књизи и што је Јеремија пророковао против свих народа. ¹⁴ И они ће служити многим народима и великим царевима. Вратићу им према њиховим поступцима и делима.«

Чаша Божије срџбе

¹⁵ Овако ми рече ГОСПОД, Бог Израелов: »Узми из моје руке ову чашу с вином моје срџбе, па нека сви народи којима те пошаљем пију из ње.

¹⁶ Када буду пили из ње, затетураће се и полудети због мача који ћу послати међу њих.«

¹⁷ И ја узех чашу из руке ГОСПОДЊЕ, па учиних да из ње пију сви народи којима ме је послао:

¹⁸ Јерусалим и градови Јуде, његови цареви и службеници – да постану рушевина, предмет згражавања, презира и проклињања, као што су данас –

¹⁹ фараон, цар Египта, његови службеници, поглавари и сав народ ²⁰ и сви страни народи међу њима, сви цареви земље Уз,

сви цареви Филистејаца – Ашкелона, Газе, Екрона и народа преосталог у Ашдоду –

²¹ Едома, Моава и Амона,

²² сви цареви Тира и Сидона,

цареви обалских земаља на другој страни мора,

²³ Дедана, Теме, Буза и сви који су далеко,

²⁴ сви цареви Арабије и сви цареви страних народа који живе у пустињи,

²⁵ сви цареви Зимрија, Елама и Медије,

²⁶ и сви цареви севера, близу и далеко, један за другим – сва царства на лицу земље.

А после свих њих пиће из ње и цар Шешаха*.

²⁷ »Онда им реци: ,Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Пијте, опијте се и повраћајте, и падните да више никада не устанете због мача који ћу послати међу вас.«

²⁸ »А ако одбију да узму чашу из твоје руке и да пију из ње, реци им: ,Овако каже ГОСПОД над војскама: Морате да пијете! ²⁹ Јер, ево, почео сам да доводим велику несрећу на град који носи моје Име, а ви да

*25:26 *Шешаха* То јест: Вавилона.

се извучете без казне? Нећете се извући без казне, јер дозивам мач да сиђе на све становнике земље, говори ГОСПОД над војскама.⁴

³⁰»Пророкуј све ово против њих и реци им:

»ГОСПОД ће зарикати са висине, загрмети из свога светог пребивалишта

и силно зарикати на ову земљу.

Викаће као они што газе грожђе на све становнике земље.

³¹Поклич ће одјекнути до крајева света,

јер ће ГОСПОД повести парницу против народâ,

судити свем људском роду

и опаке погубити мачем⁴,

говори ГОСПОД.

³²Овако каже ГОСПОД над војскама:

»Ево, велика несрећа већ иде од народа до народа,

силна се олуја диже са крајева света.«

³³А побијених ће тога дана бити од једног краја света до другог. Нико их неће ожалити, ни покупити, ни сахранити, него ће бити као ђубриво на тлу.

³⁴Кукајте, пастири, и плачите, ваљајте се у прабини, водичи стада,

јер је дошло време вашег клања – пашћете и разбити се

као драгоцен суд грнчарски.

³⁵Пастири немају куда да побегну,

водичи стада куда да умакну.

³⁶Чуј вапај пастира,

кукњаву водичâ стада,

јер им ГОСПОД уништава пашњак.

³⁷Мирне ливаде су опустошене

због љутог гнева ГОСПОДЊЕГ.

³⁸Он ће изаћи као лав из јазбине,

и земља ће им бити опустошена

због мача тлачитељевог

и због љутог гнева ГОСПОДЊЕГ.

Јеремија у смртној опасности

26 Почетком владавине Јехојакима сина Јосијиног, цара Јуде, дође ми ова реч од ГОСПОДА: ²»Овако каже ГОСПОД: Стани у двориште Дома ГОСПОДЊЕГ и говори свима из градова Јуде који долазе да се поклоне у Дому ГОСПОДЊЕМ. Кажи им све што ти заповедам и немој да изоставиш ниједну реч. ³Можда ће послушати, па ће се сваки окренути од свога злог начина живота и ја ћу се предомислити и нећу на њих довести велику несрећу коју сам наумио да на њих доведем због њихових злих дела. ⁴Реци им: ,Овако каже ГОСПОД: Ако ме не будете слушали и држали се мога Закона, који сам ставио пред вас, ⁵и ако не будете послушали речи мојих слугу пророка, које сам вам непрестано слао иако их нисте слушали, ⁶онда ћу учинити с овим Домом исто што и са Шилом, а овај град ћу учинити клетвом свим народима на земљи.«

⁷Свештеници, пророци и сав народ чули су Јеремију када је све ово говорио у Дому ГОСПОДЊЕМ.

⁸Али, чим је Јеремија изговорио свему народу све што му је ГОСПОД заповедио да каже, свештеници, пророци и сав народ шчепаше га и рекоше: »Мораш да умреш! ⁹Зашто си пророковао да ће овај Дом бити као Шило и да ће овај град бити опустошен и да нико у њему неће живети?«

И сав народ се натисну око Јеремије у Дому ГОСПОДЊЕМ.

¹⁰Када су јудејски службеници чули за све ово, попеше се од царске палате до Дома ГОСПОДЊЕГ и седоше у улазу Нове капије Храма.

¹¹Тада свештеници и пророци рекоше службеницима и свему народу: »Овај човек је заслужио смрт зато што је пророковао против овога града, као што сте својим ушима чули.«

¹²Тада Јеремија рече свим службеницима и свему народу: »ГОСПОД ме је послао да пророкујем против овога Дома и овога града све оно што сте чули. ¹³Стога промените свој начин живота и своја дела и слушајте ГОСПОДА, свога Бога. Тада ће се ГОСПОД предомислити и неће на вас довести велику несрећу којом вам је запретио. ¹⁴А што се мене тиче – у вашим сам рукама. Учините са мноштво што год мислите да је добро и исправно. ¹⁵Али будите сигурни: ако ме погубите, ви, овај град и његови житељи бићете криви за проливање недужне крви. Јер, ГОСПОД ме је заиста послао вама да вам све ово кажем.«

¹⁶Тада службеници и сав народ рекоше свештеницима и пророцима: »Овај човек није заслужио смрт, јер нам је говорио у име ГОСПОДА, нашега Бога.«

¹⁷Неки од старешина земље иступише и рекоше свем окупљеном народу: ¹⁸»Михеј из Морешета пророковао је у време Езекије, цара Јуде. Он је рекао свем јудејском народу: „Овако каже ГОСПОД над војскама:

»Сион ће бити преорана њива, Јерусалим гомила крша, а храмска гора узвишица обрасла шумом.«*

¹⁹»Да ли га је Езекија погубио, или било ко други у Јуди? Зар се није бојао ГОСПОДА и молио га за милост, па се ГОСПОД предомислио и није

на њих довео велику несрећу којом им је запретио? Навући ћемо на себе страшну несрећу!«

²⁰(А и један други човек, Урија син Шемаје из Кирјат-Јеарима, пророковао је у име ГОСПОДА и пророковао је против овога града и ове земље оно исто што и Јеремија. ²¹Када су цар Јехојаким и сва његова телесна стража и службеници чули његове речи, цар хтеде да га погуби. А Урија чу за то и уплаши се, па побеже у Египат. ²²Али цар Јехојаким посла у Египат Елнатана сина Ахборовог са неколико људи, ²³и они доведоше Урију из Египта и одведоше га цару Јехојакиму, који нареди да се погуби мачем, а да му се тело баци у заједничку гробницу.)

²⁴А и Ахикам син Шафанов подржа Јеремију, па га не предадоше народу у руке да га погуби.

Јуда ће служити Навуходносору

27 Почетком владавине Цидкије сина Јосијиног, цара Јуде, Јеремији дође ова реч од ГОСПОДА:

²ГОСПОД ми овако рече: »Направи јарам од ремења и пречага, па га стави себи на врат. ³Онда преко гласника који су дошли у Јерусалим код Цидкије, цара Јуде, пошаљи поруку царевима Едома, Моава, Амона, Тира и Сидона. ⁴Предај им поруку за њихове господаре и кажи: „Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Овако реците својим господарима: ⁵Својом великом силом и испруженом десницом начинио сам земљу и народе и животиње на њој, и дајем је коме ја хоћу. ⁶Сада ћу све ваше земље предати у руке мом слуги Навуходносору, цару Вавилона. А даћу му и дивље

*26:18 Мих 3,12.

животиње да му служе. ⁷ Сви народи ће служити њему и његовом сину и унуку док не дође време да и његова земља падне. Тада ће га покорити многи народи и велики цареви.

⁸ »Али, ако неки народ или царство неће да служи Навуходоносору, цару Вавилона, или да савије шију под његовим јармом, казнићу тај народ мачем, глађу и помором, говори ГОСПОД, док га не уништим његовом руком. ⁹ Зато не слушајте своје пророке, гагаоце, тумаче снова, своје медијуме и своје врачаре који вам говоре: »Нећете служити цару Вавилона.« ¹⁰ Они вам пророкују лажи да би вас удаљили из ваших земаља, јер ћу вас ја прогнати, па ћете пропасти. ¹¹ Али онај народ који хоће да савије шију под јармом цара Вавилона и да му служи пустићу да остане у својој земљи, да је обрађује и живи у њој, говори ГОСПОД.«

¹² Исту поруку пренех и Цидкији, цару Јуде, рекавши: »Савијте шију под јармом цара Вавилона и служите њему и његовом народу, па ћете живети. ¹³ Зашто да ти и твој народ погинете од мача, глади и помора којима је ГОСПОД запретио народу који неће да служи цару Вавилона? ¹⁴ Зато не слушајте речи пророка који вам говоре: ,Нећете служити цару Вавилона', јер они вам пророкују лажи. ¹⁵ ,Нисам их ја послао', говори ГОСПОД. ,Они пророкују лажи у моје име, да бих вас ја прогнао, па да пропаднете и ви и пророци који вам пророкују.«

¹⁶ Онда рекох свештеницима и свем овом народу: »Овако каже ГОСПОД: ,Не слушајте пророке који говоре: »Ускоро ће предмети из Дома ГОСПОДЊЕГ бити донети назад

из Вавилона.« Они вам пророкују лажи. ¹⁷ Не слушајте их. Служите цару Вавилона, и живећете. Зашто да овај град постане рушевина? ¹⁸ Ако су пророци и ако имају реч ГОСПОДЊУ, нека моле ГОСПОДА над војскама да и предмети који су још остали у Дому ГОСПОДЊЕМ, у палати јудејског цара и у Јерусалиму не буду однети у Вавилон. ¹⁹ Јер, овако ГОСПОД над војскама каже о стубовима, Мору, покретним постољима и другим предметима преосталим у овом граду, ²⁰ које Навуходоносор, цар Вавилона, није однео када је из Јерусалима одвео у сужањство у Вавилон Јоахина* сина Јехојакимовог, цара Јуде, и све племиће Јуде и Јерусалима – ²¹ да, овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов, о предметима преосталим у Дому ГОСПОДЊЕМ, у палати јудејског цара и у Јерусалиму: ²² »Биће однети у Вавилон и тамо ће остати све до дана када ћу доћи по њих«, говори ГОСПОД. »Тада ћу их донети назад и вратити их на ово место.«

Лажни пророк Ананија

28 У петом месецу те исте, четврте године, на почетку владавине Цидкије, цара Јуде, Ананија син Азуров, пророк из Гивона, рече ми у Дому ГОСПОДЊЕМ пред свештеницима и свим народом: ² »Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: ,Сломићу јарам цара Вавилона. ³ За две године донећу назад на ово место све предмете из Дома ГОСПОДЊЕГ које је Навуходоносор, цар Вавилона, узео одавде и однео у Вавилон. ⁴ А вратићу на ово место и Јоахина сина

*27:20 Јоахина Дословно: Јехонију; исто и у 28,4.

Јехојакимовог и све друге изгнанике из Јуде који су отишли у Вавилон⁴, говори ГОСПОД, јер сломићу јарам цара Вавилона.⁴«

⁵Тада пророк Јеремија одговори пророку Ананији пред свештеницима и свим народом који је стајао у Дому ГОСПОДЊЕМ.

⁶Он рече: »Амин! Нека ГОСПОД учини тако! Нека ГОСПОД испуни то што си пророковао тако што ће вратити предмете из Дома ГОСПОДЊЕГ и све изгнанике из Вавилона на ово место. ⁷Али, саслушај шта ћу рећи пред тобом и пред свим овим народом: ⁸Од искона су пророци који су били пре мене и тебе пророковали рат, несрећу и помор многим земљама и великим царствима. ⁹Али пророку који пророкује мир биће признато да га заиста шаље ГОСПОД само ако се његово пророчтво испуни.«

¹⁰Тада пророк Ананија скину јарам с Јеремијиног врата и сломи га, ¹¹па рече пред свим народом: »Овако каже ГОСПОД: Исто овако ћу ја за две године сломити јарам Навуходоносора, цара Вавилона, који је на врату свих народа.«

Тада пророк Јеремија оде својим путем.

¹²Убрзо након што је пророк Ананија сломио јарам који је био на врату пророка Јеремије, реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ¹³»Иди и кажи Ананији: ,Овако каже ГОСПОД: Ти си сломио дрвени јарам, али место њега добићеш гвоздени. ¹⁴Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Ставићу гвоздени јарам на врат свим овим народима, да би служили Навуходоносору, цару Вавилона, и они ће му служити.

А даћу му и власт над дивљим животињама.«

¹⁵Тада пророк Јеремија рече пророку Ананији: »Слушај, Ананија. ГОСПОД те није послао, а ти си овај народ убедио да поверује у лаж. ¹⁶Стога овако каже ГОСПОД: ,Ево, укљонићу те са лица земље. Још ове године ћеш умрети, јер си проповедао побуну против ГОСПОДА.«

¹⁷И пророк Ананија умре у седмом месецу те исте године.

Јеремијино писмо изгнанима

29 Ово је писмо које је пророк Јеремија послао из Јерусалима преосталим старешинама међу изгнанима и свештеницима, пророцима и свем народу који је Навуходоносор из Јерусалима одвео у сужањство у Вавилон. ²(То је било након што су цар Јоахин* и царица-мајка, евнуси и поглавари Јуде и Јерусалима, занатлије и ковачи отишли из Јерусалима у изгнанство.) ³Он повери писмо Еласи сину Шафановом и Гемарји сину Хилкијином, које је Цидкија, цар Јуде, послао цару Навуходоносору у Вавилон. У писму је стајало:

⁴»Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов, свима онима који су из Јерусалима одведени у сужањство у Вавилон: ⁵,Сазидајте куће и настаните се у њима. Засадите вртове и једите плодове из њих. ⁶Жените се и имајте синове и кћери. Жените своје синове и удајте кћери, да и они имају синове и кћери. Множите се – не смањујте се. ⁷Залажите се за мир и благостање у граду у који сте

*29:2 *Јоахин* Дословно: Јехонија.

одведени у сужањство. Молите се ГОСПОДУ за то, јер ако град буде имао мир и благостање, имаћете га и ви.⁶

⁸»Да, овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: ,Не дајте пророцима и гатаоцима који су међу вама да вас обмањују. Не обраћајте пажњу на снове које сањају.⁹ Јер, они вам пророкују лажи у моје име. Ја их нисам послао, говори ГОСПОД.

¹⁰»Овако каже ГОСПОД: ,Када се Вавилону наврши оних седамдесет година, ја ћу доћи к вама и испунити своје обећање да ћу вас вратити на ово место.

¹¹Јер, ја знам науме које имам за вас, говори ГОСПОД, ,науме за мир, а не за несрећу, науме да вам донесем будућност којој се надате.¹² Тада ћете ме призивати и долазити и молити ми се, а ја ћу вас услишити.¹³ Тражићете ме и наћи ме када ме будете тражили свим срцем.¹⁴ Да, наћи ћете ме, говори ГОСПОД. ,Ја ћу вас вратити из сужањства. Сабраћу вас између свих народа и са свих места на која сам вас прогнао, говори ГОСПОД, ,и довешћу вас назад, на место са ког сам вас одвео у изгнанство.⁶

¹⁵»Можда ћете рећи: ,ГОСПОД нам је у Вавилону подигао пророке.⁶

¹⁶»Али ГОСПОД овако каже о цару који седи на Давидовом престолу и о свему народу који је преостао у овом граду, вашој сабраћи која нису отишла у изгнанство с вама – ¹⁷да, овако каже ГОСПОД над војскама: ,Послаћу мач, глад и помор на њих и учинити да буду као лоше смокве, толико лоше да

се не могу јести.¹⁸ Гонићу их мачем, глађу и помором и учинити их огавнима свим царствима на земљи и предметом проклињања, згражавања и цоктања и срамотом међу свим народима међу које их отерам.¹⁹ Јер, нису послушали моје речи, говори ГОСПОД, ,речи које сам им непрестано слао по мојим слугама пророцима. А ни ви, изгнани, нисте послушали, говори ГОСПОД.

²⁰»,Стога чујте реч ГОСПОДЊУ, сви ви изгнани, које сам послао из Јерусалима у Вавилон.

²¹Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов, о Ахаву сину Колајином и Цидкији сину Маасејином, који вам пророкују лажи у његово име: Предаћу их у руке Навуходносору, цару Вавилона, и он ће их погубити вама наочиглед.²² Због њих ће сви изгнани из Јуде који су у Вавилону говорити ову клетву: »Нека ГОСПОД поступи с тобом као са Цидкијом и Ахавом, које је цар Вавилона спалио.«

²³Јер, они су чинили срамотна дела у Израелу, прељубу са женама својих ближњих и у моје име говорили лажи, што им ја нисам рекао да чине. Ја то знам и сведок сам томе, говори ГОСПОД.«

Порука Шемаји

²⁴»Реци Шемаји Нехеламцу:
²⁵»Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: У своје име си слао писма свем народу у Јерусалиму, свештенику Софонији сину Маасејином и свим другим свештеницима. Софонији си рекао:
²⁶»ГОСПОД те је поставио за

свештеника место Јехојаде, да водиш рачуна о Дому ГОСПОДЊЕМ и да сваког лудака који се представља као пророк бациш у кладе и вежеш му гвозден обруч око врата. ²⁷ Зашто, онда, ниси опоменуо Јеремију Анатотца, који се представља као пророк? ²⁸ Он нам је поручио у Вавилон: „Дуго ће још трајати. Стога сазидајте куће и настаните се у њима, засадите вртове и једите плодове из њих.“²⁹«

²⁹ А свештеник Софонија је прочитао ово писмо пророку Јеремији.

³⁰ Тада реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ³¹ »Пошаљи ову поруку свим изгнанима: „Овако каже ГОСПОД о Шемаји Нехеламцу: Зато што вам је Шемаја пророковао иако га ја нисам послао и навео вас да поверујете у лаж, ³² овако каже ГОСПОД: Ево, казнићу Шемају Нехеламца и његове потомке. Нико му неће остати међу овим народом ни видети добро које ћу учинити своме народу“, говори ГОСПОД, јер је проповедао побуну против мене.“

Најава обнове Израела

30 Реч која је дошла Јеремији од ГОСПОДА: ² »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: „Запиши у књигу све што сам ти рекао. ³ Јер, ево долазе дани“, говори ГОСПОД, „када ћу довести мој народ, Израел и Јуду, из сужањства и вратити га у земљу коју сам дао његовим праоцима у посед“, каже ГОСПОД.“

⁴ Ово су речи које је ГОСПОД изрекао о Израелу и Јуди: ⁵ Овако каже ГОСПОД:

»Крици страха се чују – ужас, а не мир.

⁶ Распитајте се и видите: може ли мушкарац да роди дете?

Па зашто сваког јаког мушкарца видим с рукама на трбуху као да је жена у трудовима, а сва лица пребледела?

⁷ Како ће страشان бити тај дан!

Ниједан му неће бити сличан.

Биће то време невоље за Јакова, али он ће се избавити из ње.

⁸ »Тога дана«, говори ГОСПОД над војскама, »сломићу јарам који им је на врату и покидати њихове ланце. Неће више служити туђинцима, ⁹ него ће служити ГОСПОДУ, своме Богу, и Давиду, своме цару, кога ћу им подићи.

¹⁰ »Стога, не плаши се, Јакове, мој слуго,

не бој се, Израеле«,

говори ГОСПОД.

»Јер, ево, избавићу те из далеког места,

твоје потомке из земље њиховог изгнанства.

Јаков ће опет живети у миру и спокоју и нико га више неће плашити.

¹¹ Ја сам с тобом

и ја ћу те избавити«, говори ГОСПОД.

»Докраја ћу затрти све народе међу које те распрших,

али тебе нећу затрти докраја.

Казнићу те правично –

нећу те оставити сасвим некажњеног.«

¹² Овако каже ГОСПОД:

»Рана ти је неисцељива,

твоја повреда не може да се излечи.

¹³ Никог нема да се заузме за тебе;

нема лека за твоју рану,

нема теби исцељења.

¹⁴ Заборавили те сви твоји савезници, није их за тебе брига.

Ударио сам те као што би непријатељ и казнио те као што би окрутник,

јер је велика твоја кривица

и много је твојих греха.

¹⁵ Зашто кукаш због своје ране,

свога бола за који нема лека?

То сам ти учинио

због твоје велике кривице

и многих греха.

¹⁶»Али сви који те прождиру

биће прождрти.

Сви твоји непријатељи

у изгнанство ће отићи.

Они који те пљачкају

биће опљачкани,

сви који те учинише пленом

плен ће постати.

¹⁷А теби ћу вратити здравље

и исцелити ти ране,

говори ГОСПОД,

јер су те звали одбаченим,

Сионом за који нико не мари.«

¹⁸Овако каже ГОСПОД:

»Повратићу благостање шаторима

Јаковљевим

и смиловати се његовим

боравиштима.

Град ће опет бити сазидан на својим
рушевинама

и палата стајати на свом месту.

¹⁹Из њих ће се чути песме захвалнице

и радосни гласови.

Умножићу народ,

и више се неће смањивати.

Даћу им част,

и више их неће презирати.

²⁰Деца ће им бити као некад

и њихова заједница чврсто стајати
преда мнош.

Казнићу све њихове тлачитеље.

²¹Вођа ће им бити један од њих,

њихов владар између њих ће изаћи.

Даћу му да ми се примакне,

и он ће ми прићи,

јер ко би сам од себе смео да ми
приђе?»

говори ГОСПОД.

²²»Ви ћете бити мој народ,

а ја ћу бити ваш Бог.«

²³Ево, олуја ГОСПОДЊА провалиће
срџбом,

силним ветром који се обрушава на
главе опаких.

²⁴Љути гнев ГОСПОДЊИ неће се
окренути

док сасвим не изврши науме његовог
срца.

Разумећете то у данима који долазе.

31 »У то време«, говори ГОСПОД,
»бићу Бог свих Израелових
братстава, а они ће бити мој народ.«

²Овако каже ГОСПОД:

»Народ који преживе мач

нађе милост у пустињи.

Дођох да дам починак Израелу.«

³ГОСПОД се појави из даљине,
говорећи: »Волим те вечном љубављу,
па ти своју приврженост показујем.

⁴Опет ћу те сазидати,

и бићеш сазидана,

Девице Израел.

Опет ћеш узети своје даире

и изаћи да играш с радоснима.

⁵Опет ћеш садити винограде
на брдима Самарије.

Они који их засаде,
јешће од њиховог рода.

⁶Доћи ће дан када ће осматрачи
повикати на брдима Ефремовим:

„Хајдемо, на Сион се попнимо,
к ГОСПОДУ, нашем Богу!“

⁷Овако каже ГОСПОД:

»Певајте од радости због Јакова,

кличите због првога међу народима.

Нека се чују ваше хвале.

Кажите: „ГОСПОДЕ, спаси свој народ,
Остатак Израелов.“

⁸Ево, довешћу их из северне земље

и сабрати их с крајева света.

Међу њима биће слепих и хромих,

трудница и жена у трудовима.

Силно мноштво ће се вратити.

⁹Доћи ће плачући,

молећи се док их будем водио назад.

Водићу их поред вода текућих,

по равној стази, где неће посрнути,

јер ја сам Отац Израелов,

Ефрем ми је првенац.

¹⁰»Чујте реч ГОСПОДЊУ, народи,
објавите је на далеким обалама:
,Онај који је распршио Израела,
собраће га и чувати
као пастир своје стадо.«

¹¹Јер, ГОСПОД ће избавити Јакова
и откупити га из руку јачег од њега.

¹²Доћи ће и клицати на висовима
Сиона,

радовати се обиљу ГОСПОДЊЕМ
– житу, младом вину и уљу,
младунцима ситне и крупне стоке.
Биће као наводњен врт
и више неће туговати.

¹³Девојке ће играти и радовати се,
а с њима младићи и старци.
Жалост ћу им преокренути у веселе,
дати им утеху и радост место туге.

¹⁴Свештенике ћу напојити обиљем
и свој народ наситити добрима«,
говори ГОСПОД.

¹⁵Овако каже ГОСПОД:

»У Рами се чује глас,
кукњава и плач велики.
Рахиља оплакује своју децу
и неће да се утеши,
јер јој деце више нема.«

¹⁶Овако каже ГОСПОД:

»Престани да плачеш
и обриши сузе с очију,
јер твоје дело биће награђено«,
говори ГОСПОД.

»Они ће се вратити
из непријатељеве земље.

¹⁷Има наде за твоју будућност«,
говори ГОСПОД.

»Деца ће ти се вратити у своју земљу.

¹⁸»Да, чуо сам јецање Ефремово:
,Ти си ме стегом доводио у ред,
као теле непокорно,
и ја се научих да слушам.
Врати ме, дај ми да се вратим,
јер ти си ГОСПОД, мој Бог.

¹⁹Кад сам се окренуо од тебе,
покајих се;
кад сам схватио,
поједох се од муке*.
Постиђен сам био и понижен,
јер сам носио срамоту из своје
младости.«

²⁰»Зар Ефрем није мој драги син,
моје дете мило?

Иако против њега говорим,
ипак на њега мислим без престанка
и срце ми због њега дрхти.
Смиловаћу му сек,
говори ГОСПОД.

²¹»Путоказе постави,
хрпама камења обележи путеве.
Сети се друма, пута којим си отишла,
и врати се, Девице Израел,
врати се у своје градове.

²²Докле ћеш лутати, кћери
одметнута?
ГОСПОД ће нешто ново створити на
земљи:

жена ће опколити мушкарца.«

²³Овако каже ГОСПОД над
војскама, Бог Израелов: »Када их
вратим из сужањства, народ у
јудејској земљи и њеним градовима
опет ће овако говорити:

»Благословио те ГОСПОД,
боравиште праведности,
света горо!«

²⁴»Народ ће живети у Јуди и свим
њеним градовима, и биће ратара и
оних који иду за стадима. ²⁵Окрепићу
изнурене и нахранити клонуле.«

²⁶Тада се пробудих и погледах око
себе. Сан ми је био сладак.

²⁷»Ево долази време«, говори
ГОСПОД, »када ћу Израел и Јуду
испунити људима и стоком. ²⁸Као
што сам некада будно пазио на њих,
да ишчупам и срушим, разорим,
затрем и ударим несрећом, тако ћу

*31:19 поједох се од муке Дословно: ударих се по бедру.

будно пазити на њих, да изградим и посадим«, говори ГОСПОД.

²⁹»У то време се више неће говорити: ‚Очеви су јели кисело грожђе, а деци трну зуби.‘ ³⁰Него, свако ће умрети због свога греха. Ко буде јео кисело грожђе, њему ће трнути зуби.

³¹»Ево, долази време«, говори ГОСПОД, »када ћу склопити нови савез са народом Израела и народом Јуде. ³²Он неће бити као савез који сам склопио с њиховим праоцима када сам их узео за руку да их изведем из Египта, савез који су раскинули иако сам ја њихов господар*. ³³Ово је савез који ћу склопити с израелским народом после тог времена«, говори ГОСПОД: »Ставићу свој закон у нутрину њиховог бића и написати га на њиховом срцу, и бићу њихов Бог, а они ће бити мој народ. ³⁴И нико више неће морати да учи свога ближњег ни свога брата говорећи: ‚Упознај ГОСПОДА‘, пошто ће ме познавати сви од малог до великог међу њима«, говори ГОСПОД. »Јер, опростићу им њихова злодела и више се нећу сећати њихових греха.«

³⁵Овако каже ГОСПОД, који даје да сунце сија дању и одређује месецу и звездама да светле ноћу, који узбуркава море тако да му таласи хуче – ГОСПОД над војскама му је име: ³⁶»Ако ове уредбе нестану преда мном«, говори ГОСПОД, »онда ће и Израелови потомци престати да буду народ преда мном довека.«

³⁷Овако каже ГОСПОД: »Ако се небеса могу измерити и темељи земље истражити, одбацићу све Израелове потомке због свега што су учинили«, говори ГОСПОД.

³⁸»Ево, долази време«, говори ГОСПОД, »када ће овај град бити поново сазидан за мене, од Хананелове куле до Угаоне капије. ³⁹Мерничко уже растегнуће се оданде право до брда Гарева, а онда ће скренути према Гои. ⁴⁰Цела она долина где се бацају лешине и пепео и сва поља изнад долине Кидрон на истоку, па све до угла Коњске капије биће свети ГОСПОДУ. Никада више неће овај град бити сатрвен ни разорен.«

Јеремија купује њиву

32 Реч која је дошла Јеремии од ГОСПОДА десете године владавине Цидкије, цара Јуде, односно осамнаесте године Навуходоносорове владавине.

²У то време је војска вавилонског цара опседала Јерусалим, а пророк Јеремија био затворен у дворишној тамници у палати јудејског цара. ³Тамо га је затворио Цидкија, цар Јуде, говорећи: »Зашто тако пророкујеш и говориш: ‚Овако каже ГОСПОД: Ево, предаћу овај град у руке цару Вавилона, и он ће га заузети. ⁴Цидкија, цар Јуде, неће умаћи Вавилонцима, него ће бити предат у руке цару Вавилона и говорити с њим лицем у лице и гледати га својим очима. ⁵Он ће одвести Цидкију у Вавилон, где ће овај остати док га ја не походим, говори ГОСПОД. Ако се будеш борио против Вавилонаца, нећеш успети.‘«

⁶Јеремија рече: »Дошла ми је реч ГОСПОДЊА: ⁷Ханамел, син твога стрица Шалума, доћи ће ти и рећи: »Купи моју њиву у Анатоту, јер је твоје право да је купиш пошто си рођак-откупитељ.‘«

*31:32 *господар* Ова реч на хебрејском може да значи и »муж«.

⁸»Тада, баш као што је ГОСПОД рекао, мој брат од стрица Ханамел дође к мени у дворишну тамницу и рече: „Купи моју њиву у Анатоту, на Венијаминовом подручју. Пошто је твоје право да је откупиш и да је поседујеш, купи је за себе.“

»Пошто сам знао да је то реч ГОСПОДЊА, ⁹купих њиву у Анатоту од свог брата од стрица Ханамела и измерих му седамнаест шекела* сребра. ¹⁰Написах уговор и ударих печат, узех сведоке и измерих седамнаест шекела сребра на ваги. ¹¹Потом узех купопродајни уговор – онај примерак са печатом и условима купопродаје и један без печата – ¹²и дадох уговор Баруху сину Нерије сина Махсејиног пред својим братом од стрица Ханамелом и пред сведоцима који су се потписали на уговор и пред свим Јудејима који су седели у дворишној тамници.

¹³»Пред њима овако заповедих Баруху: ¹⁴„Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Узми ове исправе – и купопродајни уговор са печатом и онај без печата – па их стави у глинену посуду, да могу дуго да се сачувају. ¹⁵Јер, овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Опет ће се у овој земљи куповати куће, њиве и виногради.“

¹⁶»Када сам дао купопродајни уговор Баруху сину Неријином, помолих се ГОСПОДУ:

¹⁷»„Господе ГОСПОДЕ, ти си својом великом силом и испруженом руком створио небеса и земљу. За тебе ништа није сувише тешко. ¹⁸Ти показујеш љубав хиљадама, а за грехе очева кажњаваш њихову децу после њих. Велики и силни

Боже, чије име је ГОСПОД над војскама, ¹⁹велики су твоји науми и силна су твоја дела. Твоје очи мотре на све људске путеве: сваком узвраћаш према његовом начину живота и како његова дела заслужују. ²⁰Ти си чинио знамења и чуда у Египту и до дана данашњег их чиниш у Израелу и међу свим људима. Стекао си за себе славу која траје и данас. ²¹Извео си свој народ Израел из Египта знамењима и чудима, моћном руком и испруженом десницом и уз велике страхоте. ²²Дао си им ову земљу за коју си се закleo да ћеш је дати њиховим праоцима, земљу којом тече мед и млеко. ²³Ушли су у њу и запосели је, али те нису слушали ни држали се твога Закона. Нису чинили оно што си им заповедио да чине. Зато си на њих довео сву ову несрећу.

²⁴»„Погледај како се дижу опсадни насипи за освајање града. Због мача, глади и помора град ће бити предат у руке Халдејцима који га нападају. Као што видиш, догодило се баш оно што си рекао. ²⁵Али, иако ће град бити предат у руке Халдејцима, ти ми, Господе ГОСПОДЕ, кажеш: »Купи њиву сребром и узми сведоке.««

²⁶Реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ²⁷»Ја сам ГОСПОД, Бог свих људи. Зар је нешто сувише тешко за мене? ²⁸Стога овако каже ГОСПОД: Ево, предаћу овај град у руке Халдејцима и Навуходоносору, цару Вавилона, који ће га заузети. ²⁹Халдејци који нападају овај град ући ће у њега

*32:9 седамнаест шекела 193,8 грама; исто и у 10. стиху.

и запалити га. Спалиће га заједно с кућама у којима су ме људи изазивали на гнев по крововима палећи кад Ваалу и изливајући жртве леванице другим боговима. ³⁰ Народ Израела и Јуде од своје младости чини само оно што је зло преда мном. Да, израелски народ ме само изазива на гнев својим делима, говори ГОСПОД. ³¹ Од дана када је саграђен, па све до дана данашњег, овај град ме само изазива на гнев и срџбу, па морам да га уклоним испред свога лица. ³² Народ Израела и народ Јуде – они, њихови цареви и службеници, њихови свештеници и пророци, Јудеји и житељи Јерусалима – изазивају ме на гнев свим злом које су учинили. ³³ Окренули су ми леђа, а не лице. Иако сам их стално изнова учио, нису хтели да слушају ни да приме поуку. ³⁴ Поставили су своје одвратне идоле у Дому који носи моје Име и опоганили га. ³⁵ Подигли су узвишице за Ваала у долини Бен Хином да би жртвовали своје синове и кћери Молоху, иако им никада нисам заповедио, нити ми је икада пало на памет да им заповедим да чине такве гнусобе и наведем Јуду на грех.

³⁶ »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов, о овом граду за који ти кажеш: ‚Мачем, глађу и помором биће предат у руке вавилонском цару‘: ³⁷ Ево, сабраћу их из свих земаља у које их протерујем у свом љутом гневу и силној срџби. Довешћу их назад на ово место и дати им да живе спокојно. ³⁸ Они ће бити мој народ, а ја ћу бити њихов Бог. ³⁹ Даћу им једнодушност у срцу и делима, да ме се увек боје за своје добро и добро своје деце. ⁴⁰ Склопићу вечан савез с њима: никада нећу престати да им чиним добро и ставићу им

у срце страх од мене да се никада од мене не окрену. ⁴¹ Радоваћу се чинећи им добро и чврсто их, свим својим срцем и душом, посадити у овој земљи. ⁴² Овако каже ГОСПОД: Као што сам довео ову велику несрећу на овај народ, тако ћу им дати и све благостање које сам им обећао. ⁴³ Опет ће се куповати њиве у овој земљи за коју кажеш: ‚Она је голетна пустош, без човека и животиње, јер је предата у руке Халдејцима.‘ ⁴⁴ Њиве ће се куповати сребром, уговори писати и печатити, сведоци узимати на Венијаминовом подручју, у селима око Јерусалима, у градовима Јуде и у градовима у Горју, Шефели и Негеву, јер ја ћу оне који су засуђњени вратити у њихову земљу, говори ГОСПОД.«

Најава избављења

33 Док је Јеремија још био затворен у дворишној тамници, дође му реч ГОСПОДЊА други пут: ² »Овако каже ГОСПОД, који је начинио земљу, обликовао је и учврстио – ГОСПОД му је име: ³ Позови ме, и ја ћу ти се одазвати и обзнанити ти велике и неистраживе ствари, о којима ништа не знаш. ⁴ Јер, овако каже ГОСПОД, Бог Израелов, о кућама у овом граду и палатама царева Јуде које су срушене због опсадних насипа и мача ⁵ у борби против Халдејаца: Испуниће се лешевима људи које ћу побити у свом гневу и срџби. Сакрио сам своје лице од овога града због све његове opakости.

⁶ »Али ипак ћу му донети здравље и исцељење. Исцелићу свој народ и дати му мира и спокоја у изобиљу. ⁷ Вратићу Јуду и Израел из сужањства и поново их изградити да буду као пре. ⁸ Очистићу их од свега греха који

су починили против мене и опростити све њихове грехе побуне против мене. ⁹Тада ће ми овај град бити на радост, хвалу и част пред свим народима на земљи, који ће се уплашити и задрхтати када чују за све добро које чиним за њега и за благостање које му дајем.

¹⁰»Овако каже ГОСПОД: На овом месту, за које говорите да је пустош без човека и животиње – у градовима Јуде и на опустелим улицама Јерусалима – опет ће се чути ¹¹звучи веселја и радости, гласови младожење и младе и гласови оних који у Дом ГОСПОДЊИ доносе жртве захвалнице, говорећи: ‚Захваљујте ГОСПОДУ над војскама, јер ГОСПОД је добар; љубав његова остаје довека.‘ Јер, ја ћу обновити благостање ове земље, да буде као пре, каже ГОСПОД.

¹²»Овако каже ГОСПОД над војскама: На овом месту, опустелом и без човека и животиње – у свим његовим градовима – опет ће бити пашњака за пастире да одморе своја стада. ¹³У градовима у Горју, Шефели и Негеву, на Венијаминовом подручју, у селима око Јерусалима опет ће овце пролазити испод руке онога који их броји, каже ГОСПОД.

¹⁴»Долазе дани, говори ГОСПОД, када ћу испунити све оно добро што сам обећао народу Израела и народу Јуде. ¹⁵У те дане и у то време учинићу да Давиду израсте Изданак праведни. Он ће чинити што је право и праведно у земљи. ¹⁶У те дане Јуда ће бити спасена и Јерусалим живети спокојно, а знаће се: ГОСПОД, наша праведност.

¹⁷»Јер, овако каже ГОСПОД: Увек ће један од Давидових потомака седети на престолу израелског народа ¹⁸и увек ће свештеници, који су Левити, имати потомка који ће стално

стајати преда мном и приносити жртве паљенице, палити житне жртве и припремати клане жртве.«

¹⁹Реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ²⁰»Овако каже ГОСПОД: Ако можете да раскинете мој савез са даном и мој савез са ноћи, да дан и ноћ више не долазе у време које им је одређено, ²¹онда се може раскинути и мој савез са мојим слугом Давидом и Левитима који су свештеници и врше службу преда мном, па Давид више неће имати потомка који би владао на његовом престолу. ²²Као што се звезде на небу не могу избројати, ни морски песак измерити, тако ћу и ја умножити потомке мога слуге Давида и Левите који врше службу преда мном.«

²³Реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ²⁴»Јеси ли приметио да овај народ говори: ‚ГОСПОД је одбацио две породице које је изабрао?‘ Тако с презиром гледају на мој народ као да више није народ. ²⁵Овако каже ГОСПОД: Да нисам склопио савез са даном и ноћи и одредио законе небу и земљи, ²⁶могао бих да одбацим потомке Јакова и мога слуге Давида и да не изаберам ниједнога од његових синова да влада над потомцима Авраама, Исаака и Јакова. Али ја ћу обновити њихово благостање и смиловати им се.«

Опомена Цидкији

34 Док су Навуходносор, цар Вавилона, и сва његова војска и сва царства и народи царства којима је владао нападали Јерусалим и градове око њега, реч ГОСПОДЊА дође Јеремији: ²»Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: Иди Цидкији, цару Јуде, и реци му: ‚Овако каже ГОСПОД: Ево, предаћу овај град у руке вавилонског цара, и

он ће га спалити. ³Ти нећеш измаћи његовој руци, него ћеш бити ухваћен и предат у његове руке. Својим очима ћеш гледати вавилонског цара, а он ће се с тобом говорити лицем у лице. И отићи ћеш у Вавилон.

⁴»Али чуј реч ГОСПОДЊУ, Цидкија, царе Јуде. Овако ГОСПОД каже за тебе: Нећеш погинути од мача – ⁵умрећеш у миру. Као што су палили погребну ватру у част твојих предака, царева који су били пре тебе, тако ће је запалити и за тебе и нарицати: »Авај, господару!« Сâм ја ти то обећавам, говори ГОСПОД.«

⁶Тада пророк Јерemiја све ово рече јудејском цару Цидкији у Јерусалиму ⁷док је војска вавилонског цара нападала Јерусалим и градове Јуде који су се још држали – Лахиш и Азеку, једине преостале утврђене градове у Јуди.

Слобода за робове

⁸Ова реч је дошла Јерemiји од ГОСПОДА након што је цар Цидкија склопио савез са свим народом у Јерусалиму да прогласи слободу за робове, ⁹да свако дâ слободу својим робовима и робињама Јеврејима, да нико не држи сународника Јудејина у ропству. ¹⁰Тако се сви службеници и народ који су прихватили овај савез сложише да дају слободу својим робовима и робињама, да их више не држе у ропству. Они се, дакле, сложише и ослободише их. ¹¹Али после се предомислише, па узеше оне робове које су ослободили и опет их учинише робовима.

¹²Реч ГОСПОДЊА дође Јерemiји: ¹³»Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: Склопио сам савез са твојим праоцима када сам их извео

из Египта, куће ропства. Рекао сам: ¹⁴»Сваке седме године нека сваки од вас ослободи сваког сународника Јеврејина који вам се продао. Након што ти је служио шест година, пусти га на слободу.«* Али ваши праоци ме нису послушали ни обратили пажњу на мене. ¹⁵Ви сте се недавно покајали и учинили оно што је исправно у мојим очима: Сваки од вас је прогласио слободу за свога сународника. Чак сте склопили и савез преда мног, у Дому који носи моје Име. ¹⁶А сада сте се предомислили и оскврnavили моје Име – сваки од вас је поново узео робове и робиње које сте пустили да слободно иду куд год желе. Присилили сте их да вам поново буду робови.

¹⁷»Стога овако каже ГОСПОД: Нисте ме послушали. Нисте прогласили слободу за своје сународнике. Зато ја сада проглашавам слободу за вас, говори ГОСПОД, слободу да погинете од мача, помора и глади. Учинићу да будете одвратни свим царствима на земљи. ¹⁸С оним људима који су прекршили мој савез и нису испунили услове савеза који су склопили преда мног поступићу као са телетом које су пресекали надвоје, па прошли између полутки. ¹⁹Службенике Јуде и Јерусалима, евнухе, свештенике и сав народ земље који су прошли између полутки телета ²⁰предаћу у руке њихових непријатеља, који хоће да им одузму живот. Њихови лешиви постаће храна птицама и зверима. ²¹Предаћу Цидкију, цара Јуде, и његове службенике у руке њихових непријатеља, који хоће да им одузму

*34:14 в. 2. Мојс 21,2; 5. Мојс 15,12.

живот, војсци цара Вавилона, која се повукла од вас. ²²Ево, издаћу заповест«, говори ГОСПОД, »и вратити их у овај град. Они ће га напасти, освојити и спалити. Од јудејских градова начинићу ненастањену пустош.«

Рехавовци

35 Реч која је дошла Јерemiји од ГОСПОДА за време владавине јудејског цара Јехојакима сина Јосијиног: ²»Иди породици Рехавоваца и позови их да дођу у једну од побочних одаја Дома ГОСПОДЊЕГ, па им дај да пију вина.«

³И ја узех Јаазанију сина Јерemiје сина Хавацијиног и његову браћу и све синове – целу породицу Рехавоваца – ⁴па их уведох у Дом ГОСПОДЊИ, у одају синова Божијег човека Ханана сина Лигдалјиног, која је одмах уз одају за службенике, а изнад одаје чувара капија Маасеје сина Шалумовог.

⁵Онда пред Рехавовце ставих посуде пуне вина и неколико чаша, па им рекох: »Пијте вина.«

⁶Али они одговорише: »Нећемо да пијемо вино, јер нам је наш праотац Јонадав син Рехавов овако заповедио: ‚Ни ви ни ваши потомци не смеће никад да пијете вино. ⁷А не смеће ни да зидате куће, сејете семе и садите винограде, нити смеће да их имате, него треба увек да живите у шаторима. Тада ћете дуго живети у земљи у којој боравите као дошљаци.‘

⁸Послушали смо све што нам је заповедио наш праотац Јонадав син Рехавов. Ни ми, ни наше жене, ни наши синови и кћери нисмо никада пили вино, ⁹ни зидали куће да у њима живимо, ни имали винограде, њиве и усеве, ¹⁰него живимо у шаторима и у потпуности се покоравома свему

што нам је заповедио наш праотац Јонадав. ¹¹Али, када је вавилонски цар Навуходоносор кренуо на ову земљу, рекли смо: ‚Хајде да одемо у Јерусалим, да умакнемо вавилонским и арамејским војскама.‘ Тако смо остали у Јерусалиму.«

¹²Реч ГОСПОДЊА дође Јерemiји: ¹³»Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Иди и реци Јудејима и житељима Јерусалима: ‚Зар нећете да примите поуку и послушате моје речи?‘ говори ГОСПОД. ¹⁴Јонадав син Рехавов заповедио је својим синовима да не пију вино, и та заповест се извршава. До дана данашњег они не пију вино, јер се покоравоју заповести свога праоца. А ја сам вам наново и наново говорио, али ви ми се нисте покорили. ¹⁵Наново и наново сам вам слао све своје слуге пророке, који су вам говорили: »Нека се свако окрене од свог опаког начина живота и промени своја дела. Немојте да идете за другим боговима, да им служите. Тада ћете живети у земљи коју сам дао вама и вашим праоцима.« Али ви нисте обратили пажњу на мене ни послушали ме. ¹⁶Потомци Јонадава сина Рехавовог извршавају заповест коју им је дао њихов праотац, а овај народ не слуша мене.‘

¹⁷»Стога овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Ево, довешћу на Јуду и на све житеље Јерусалима сваку несрећу којом сам им запретио. Говорио сам им, али ме нису слушали. Звао сам их, али ми се нису одазивали.«

¹⁸Тада Јерemiја рече породици Рехавоваца: »Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: ‚Ви сте се покорили заповести вашег праоца Јонадава, држали се свих његових налога и учинили све што

вам је заповедио. ¹⁹ Стога овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Јонадав син Рехавов увек ће имати потомка који ми служи.«

Јехојахим спаљује Јеремијин свитак

36 Четврте године владавине јудејског цара Јехојакима сина Јосијиног, реч дође Јеремији од ГОСПОДА: ² »Узми свитак и на њему напиши све што сам ти рекао о Израелу, Јуди и свим другим народима откад сам почео да ти говорим у време Јосијине владавине, па све до сада. ³ Можда ће се народ Јуде, када чује за сваку несрећу којом сам наумио да га ударим, одвратити од свога злог начина живота, а ја ћу онда опростити њихову opakост и њихов грех.«

⁴ Тада Јеремија позва Баруха сина Неријиног, па док је Јеремија говорио све што му је ГОСПОД рекао, Барух је то записивао на свитак.

⁵ Онда Јеремија рече Баруху: »Мени је кретање ограничено, па не могу да идем у Дом ГОСПОДЊИ. ⁶ Зато ти отиди до Дома ГОСПОДЊЕГ на дан поста и из свитка читај народу речи ГОСПОДЊЕ које сам ти говорио у перо. Прочитај их и свим Јудејима који дођу из својих градова. ⁷ Можда ће изнети своје молбе пред ГОСПОДА, па се сваки одврати од свога злог начина живота, јер велик је гнев и срџба којима је ГОСПОД запретио овом народу.«

⁸ Барух син Неријин учини све што му је пророк Јеремија рекао да учини – из свитка је у Дому ГОСПОДЊЕМ читао све што је ГОСПОД рекао.

⁹ Девог месеца пете године владавине јудејског цара Јехојакима сина Јосијиног, проглашено је време поста пред ГОСПОДОМ за

сав народ Јерусалима и оне који су дошли из градова Јуде. ¹⁰ Из одаје писара Гемарје сина Шафановог, у горњем дворишту, код Нове капије Храма, Барух је из свитка читао Јеремијине речи свему народу у Дому ГОСПОДЊЕМ. ¹¹ Када је Михеј син Гемарје сина Шафановог чуо све речи ГОСПОДЊЕ са свитка, ¹² сиђе у писареву одају у царској палати, где су седели писар Елишаме, Делаја син Шемајин, Елнатан син Ахборов, Гемарја син Шафанов, Цидкија син Ананијин и сви остали службеници.

¹³ Када им је Михеј испричао све што је чуо да Барух чита народу из свитка, ¹⁴ сви службеници послаше Јехудија сина Нетанје сина Шелемје сина Кушијевог да каже Баруху: »Понеси свитак из кога си читао народу и дођи.«

И Барух син Неријин оде к њима са свитком у руци.

¹⁵ Они му рекоше: »Седи, па нам то прочитај.«

И Барух им прочита.

¹⁶ Када су чули све оне речи, згледаше се у страху, па рекоше Баруху: »Морамо о овоме да извистимо цара.«

¹⁷ Онда упиташе Баруха: »Како си све ово записао? Је ли ти Јеремија говорио?«

¹⁸ »Јесте«, одговори Барух. »Јеремија ми је говорио све ове речи, а ја сам их мастилом записивао на свитак.«

¹⁹ Тада службеници рекоше Баруху: »Идите и сакријте се, и ти и Јеремија. Нека нико не зна где сте.«

²⁰ Када су свитак спремили у одаји писара Елишаме, одоше цару у палату и о свему га известише. ²¹ Цар посла Јехудија да оде по свитак, и овај га донесе из одаје писара Елишаме, па га прочита цару и свим

службеницима који су стајали крај њега. ²²Био је девети месец и цар је седео у зимској палати, а пред њим је горела ватра у жеравнику. ²³Кад год би Јехуди прочитао три или четири ступца, цар их је одсецао писарским перорезом и бацао у жеравник све док цео свитак није изгорео у ватри. ²⁴Ни цар ни сви његови службеници који су чули све ове речи не уплашише се нити раздреше своју одећу. ²⁵Иако су Елнатан, Делаја и Гемарја молили цара да не спали свитак, он не хтеде да их послуша. ²⁶Цар заповеди Јерахмеелу, једном од својих синова, Сераји сину Азриеловом и Шелемји сину Авдееловом да ухвате писара Баруха и пророка Јеремију. Али ГОСПОД их је био сакрио.

²⁷Када је цар спалио свитак с речима које је Барух записао по Јеремиином казивању, реч ГОСПОДЊА дође Јеремии: ²⁸»Узми други свитак и на њему напиши све оне речи које су биле на оном првом свитку, који је јудејски цар Јехојаким спалио. ²⁹А цару Јехојакиму реци: ,Овако каже ГОСПОД: Спалио си свитак и рекао: »Зашто си на њему написао да ће вавилонски цар сигурно доћи, разорити ову земљу и истребити из ње и човека и животињу?« ³⁰Стога овако каже ГОСПОД о јудејском цару Јехојакиму: Неће имати потомка који ће сести на Давидов престо, а његов леш биће избачен и изложен жези дању и мразу ноћу. ³¹Казнићу њега, његову децу и његове службенике због њиховог греха. Довешћу на њих и на житеље Јерусалима и народ Јуде сваку несрећу којом сам им запретио, јер ме нису послушали.«

³²И Јеремија узе други свитак и даде га писару Баруху сину Неријином, па док је Јеремија говорио, Барух је на свитак записивао све оне исте речи које су биле и на свитку који је јудејски цар Јехојаким спалио.

Јеремија у тамници

37 После Јоахина* сина Јехојакимовог, вавилонски цар Навуходоносор постави Цидкију сина Јосијиног за цара Јуде. ²Али ни он, ни његови службеници, ни народ земље нису обраћали пажњу на речи које је ГОСПОД говорио преко пророка Јеремие.

³Цар Цидкија посла Јехухала сина Шелемјиног и свештеника Софонију сина Маасејиног пророку Јеремии с поруком: »Помоли се ГОСПОДУ, нашем Богу, за нас.«

⁴А Јеремија се слободно кретао међу народом пошто још није био бачен у тамницу. ⁵Фараонова војска је била изашла из Египта, па када су Халдејци који су опседали Јерусалим чули вест о томе, повукоше се од Јерусалима.

⁶Реч ГОСПОДЊА дође пророку Јеремии: ⁷»Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов: Реци јудејском цару, који те је послао да ме упиташ за савет: ,Фараонова војска, која је изашла да ти помогне, вратиће се у своју земљу, у Египат. ⁸Тада ће се Халдејци вратити и напасти овај град, заузети га и спалити.«

⁹»Овако каже ГОСПОД: Не заваравajte се мислећи: ,Халдејци ће сигурно отићи од нас', јер они неће отићи. ¹⁰Чак и кад бисте поразили сву халдејску војску која вас напада, а у њеним шаторима остали само

*37:1 Јоахина Дословно: Коније.

рањеници, ови би изашли и спалили овај град.»

¹¹ Када се халдејска војска повукла од Јерусалима због фараонове војске, ¹² Јеремија крену да изађе из града, пошто је хтео да оде на Венијаминово подручје, да уђе у посед свога дела имања међу тамошњим народом.

¹³ Али, када је стигао до Венијаминове капије, ухвати га заповедник страже по имену Јирија син Шелемје сина Ананијиног и рече: »Хоћеш да пребегнеш Халдејцима!«

¹⁴ »Није истина.« одговори Јеремија. »Нећу да пребегнем Халдејцима.«

Али Јирија не хтеде да саслуша Јеремију, него га ухвати и одведе службеницима. ¹⁵ Они се разгневише на Јеремију, па наредише да га истуку и утамниче у кући писара Јонатана, коју су претворили у тамницу. ¹⁶ Јеремију бацише у засвођену ћелију у тамници, где остаде дуго времена.

¹⁷ Онда цар Цидкија посла по њега, па га доведоше у палату, где га цар насамо упита: »Има ли каква порука од ГОСПОДА?«

»Има«, одговори Јеремија. »Бићеш предат у руке вавилонском цару.«

¹⁸ Потом Јеремија рече цару Цидкији: »Који злочин сам учинио против тебе или твојих службеника или овог народа да си ме бацио у тамницу? ¹⁹ Где су они твоји пророци који су ти пророковали: „Вавилонски цар неће напасти ни тебе ни овај народ?“ ²⁰ Него, сада ме, молим те, саслушај, мој господару царе. Дозволи да пред тебе изнесем своју молбу: Не шаљи ме назад у кућу писара Јонатана, јер ћу тамо умрети.«

²¹ Тада цар Цидкија заповеди да Јеремију ставе у дворишну тамницу

и да му сваког дана дају хлеба из Пекарске улице све док у целом граду не нестане хлеба.

Тако је Јеремија остао у дворишној тамници.

Јеремија бачен у чатрњу

38 Шефатја син Матанов, Гедалја син Пашхуров, Јухал син Шелемјин и Пашхур син Малкијин чули су шта је Јеремија говорио свему народу када је рекао: ² »Овако каже ГОСПОД: Ко остане у овом граду, погинуће од мача, глади или помора, а ко пређе Халдејцима, остаће жив. Сачуваће свој живот, остаће жив. ³ И овако каже ГОСПОД: Овај град ће сигурно бити предат у руке војсци вавилонског цара, који ће га освојити.«

⁴ Тада ови службеници рекоше цару: »Тог човека треба погубити. Обесхрабрује војнике који су преостали у граду, а тако и народ, оним што им говори. Тај човек се не залаже за добро овог народа, већ за његову пропаст.«

⁵ »Он је у вашим рукама«, одврати цар Цидкија. »Ја не могу ништа против вас.«

⁶ Тако они узеше Јеремију и ставише га у чатрњу царевог сина Малкије, која је била у дворишној тамници. Коноцима га спустише у чатрњу, у којој није било воде, него само муљ, па Јеремија утону у муљ.

⁷ А Евед-Мелех, Кушанин, један од евнуха у царској палати, чуо је да су Јеремију ставили у чатрњу, па док је цар седео на Венијаминовој капији, ⁸ Евед-Мелех изађе из палате и рече му: ⁹ »Мој господару царе, они људи су зло поступили у свему што су учинили пророку Јеремији. Бацили су га у чатрњу, у којој ће умрети

од глади када у граду више не буде хлеба.«

¹⁰Тада цар заповеди Евед-Мелеху, Кушанину: »Поведи одавде три човека, па извуците Јерemiју из чатрње пре него што умре.«

¹¹И Евед-Мелех поведе људе са собом, па оде у одају испод ризнице у палати. Узе оданде старих крпа и изношене одеће и спусти их конопцем Јерemiји у чатрњу.

¹²Евед-Мелех рече Јерemiји: »Стави ове старе крпе и изношену одећу под пазухе и под ужад.«

Јерemiја тако учини, ¹³па га повукоше конопцима и извукоше из чатрње. Од тада Јерemiја остаде у дворишној тамници.

Цидкија испитује Јерemiју

¹⁴Тада цар Цидкија посла по пророка Јерemiју, па овога доведоше до трећег улаза у Дом ГОСПОДЊИ.

»Питаћу те нешто«, рече цар Јерemiји, »а ти немој ништа да ми прећутиш.«

¹⁵Јерemiја одврати Цидкији: »Ако ти одговорим, зар ме нећеш убити? Ако те посаветујем, нећеш ме послушати.«

¹⁶Али цар Цидкија се овако закле Јерemiји у потаји: »Тако ми ГОСПОДА живого, који нам је дао живот, нити ћу те убити нити предати у руке онима који хоће да ти одузму живот.«

¹⁷Тада Јерemiја рече Цидкији: »Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: „Ако се предаш заповедницима вавилонског цара, живот ће ти бити поштеђен и овај град неће бити спаљен – ти и твоја породица остаћете живи. ¹⁸Али, ако не будеш хтео да се предаш заповедницима вавилонског цара, овај град ће бити предат у руке

Халдејцима и они ће га спалити, а ти нећеш умаћи из њихових руку.«

¹⁹Цар Цидкија рече Јерemiји: »Плашим се Јудеја који су прешли Халдејцима, јер би ме Халдејци могли предати њима у руке, а они би ме злостављали.«

²⁰»Неће те предати«, одврати Јерemiја. »Покори се ГОСПОДУ чинећи оно што ти кажем, па ће ти бити добро и живот ће ти бити поштеђен. ²¹Али, ако одбијеш да се предаш, ово ми је ГОСПОД открио: ²²Све жене које остану у палати јудејског цара биће одведене заповедницима вавилонског цара. Те жене ће ти говорити:

»Преварили су те и савладали твоји верни пријатељи. Ноге су ти утонуле у муљ, пријатељи те оставили.«

²³»Све твоје жене и деца биће одведени Халдејцима. Ни ти нећеш умаћи из њихових руку, него ће те вавилонски цар заробити, а овај град ће бити спаљен.«

²⁴Тада Цидкија рече Јерemiји: »Немој да неко сазна за овај разговор, да не погинеш. ²⁵Ако службеници чују да сам разговарао с тобом, па ти дођу и кажу: „Испричај нам шта си рекао цару и шта је цар рекао теби. Немој ништа да нам кријеш, иначе ћемо те убити“, ²⁶ти им кажи: „Молио сам цара да ме не шаље назад у Јонатанову кућу, да не умрем тамо.“

²⁷Сви службеници заиста дођоше Јерemiји и испиташе га, а он им рече све онако како му је цар заповедио да им каже. Они се онда оставише даљег разговора с њим, јер нико није био чуо његов разговор с царем.

²⁸Јерemiја остаде у дворишној тамници све до дана када је Јерусалим освојен.

А Јерусалим је освојен овако:

Пад Јерусалима

39 Девете године владавине јудејског цара Цидкије, у десетом месецу, вавилонски цар Навуходоносор крену на Јерусалим са свом својом војском и опседе га. ² Деветог дана четвртог месеца једанаесте године Цидкијине владавине, градски бедем је пробијен. ³ Тада сви службеници вавилонског цара дођоше и седоше код Средње капије: Нергал-Шарецер из Самгара, главни заповедник Нево-Сарсехим, главни евнух Нергал-Сарецер и сви други службеници вавилонског цара. ⁴ Када су их видели јудејски цар Цидкија и сви војници, побегоше, изашавши из града ноћу кроз царев врт, кроз капију између два зида, и кренуше према Арави. ⁵ Али вавилонска војска крену у потеру за њима и стиже Цидкију на Јерихонским пољанама. Ухватише га и одведоше вавилонском цару Навуходонозору у Ривлу, у земљи Хамат, где му овај изрече пресуду. ⁶ У Ривли вавилонски цар нареди да се Цидкијини синови покољу пред Цидкијиним очима и да се побију и сви јудејски племићи. ⁷ Онда нареди да Цидкији ископају очи и да га у бронзаним оковима одведу у Вавилон.

⁸ Халдејци запалише царску палату и куће народа и порушише зидове Јерусалима. ⁹ Заповедник царске страже Невузарадан одведе у сужањство у Вавилон народ који је преостао у граду, а с њим и оне који су били прешли на његову страну и остали народ. ¹⁰ Али Невузарадан остави у Јуди неке од сиромашног народа и даде им винограде и њиве.

¹¹ А вавилонски цар Навуходоносор је заповедио Невузарадану за

Јеремију: ¹² »Узми га и старај се о њему. Немој да му наудиш, него учини за њега шта год затражи.«

¹³ Тада заповедник страже Невузарадан, главни заповедник Невушазбан, главни евнух Нергал-Сарецер и сви други заповедници вавилонског цара ¹⁴ послаше људе да изведу Јеремију из дворишне тамнице. Предадоше га Гедалји сину Ахикама сина Шафановог да га овај одведе кући. Тако Јеремија остаде међу својим народом.

¹⁵ Реч ГОСПОДЊА дође Јеремији док је био затворен у дворишној тамници: ¹⁶ »Иди и реци Евед-Мелеху, Кушанину: „Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Ево, испунићу речи које сам изговорио против овога града на његову несрећу, а не на благостање. У то време оне ће се испунити теби наочиглед. ¹⁷ Али тебе ћу избавити тога дана, говори ГОСПОД. Нећеш бити предат у руке онима од којих страхујеш. ¹⁸ Спашћу те – нећеш погинути од мача, него ћеш сачувати живот, јер се уздаш у мене, говори ГОСПОД.«

Јеремија ослобођен

40 Реч која је дошла Јеремији од ГОСПОДА након што га је заповедник царске страже Невузарадан ослободио у Рами. Невузарадан је био нашао Јеремију везаног ланцима међу свим сужњима из Јерусалима и Јуде које су водили у изгнанство у Вавилон.

² Када је заповедник страже нашао Јеремију, рече му: »ГОСПОД, твој Бог, запретио је несрећом овом месту, ³ а сада је учинио да она дође. Учинио је баш онако како је и рекао, зато што сте згрешили против ГОСПОДА и нисте га слушали. ⁴ Али, ево, ја те

данас ослобађам ланаца који су ти на рукама. Хајде са мном у Вавилон, ако хоћеш, а ја ћу се старати о теби. Али, ако нећеш, немој. Ево, сва земља ти је на располагању – иди куда ти драго.»

⁵Али пре него што се Јеремија окренуо да оде, Невузарадан додаде: »Врати се Гедалји сину Ахикама сина Шафановог, кога је вавилонски цар поставио да управља јудејским градовима, па живи с њим међу народом, или иди куда ти драго.«

Онда му заповедник страже даде хране и поклон и пусти га да иде. ⁶Јеремија оде Гедалји сину Ахикамовом у Мицпу и остаде с њим међу народом који је остављен у земљи.

Гедалја, управитељ Јуде

(2. Цар 25,22-26)

⁷Када су сви заповедници војске и њихови људи који су још били унаоколо чули да је вавилонски цар поставио Гедалју сина Ахикамовог за управитеља земље и поверио му бригу о мушкарцима, женама и нејачи, онима који су били најсиромашнији у земљи и који нису одведени у сужањство у Вавилон, ⁸дођоше Гедалји у Мицпу: Јишмаел син Нетанјин, Кареахови синови Јоанан и Јонатан, Сераја син Танхуметов, синови Ефаја из Нетофе, Језанја из Маахе и њихови људи.

⁹Да би њима и њиховим људима улио сигурност, Гедалја син Ахикама сина Шафановог закле се и рече: »Не бојте се да служите Халдејцима. Настаните се у овој земљи и служите вавилонском цару, и биће вам добро. ¹⁰Ја ћу, ево, остати у Мицпи и бити ваш представник пред Халдејцима

који дођу, а ви треба да поберете грозђе, летње плодове и маслине и да их спремите у судове, и да живите у градовима које сте запосели.«

¹¹Када су сви Јудеји у Моаву, Амону, Едому и свим другим земљама чули да је вавилонски цар оставио нешто народа* у Јуди и да им је за управитеља поставио Гедалју сина Ахикама сина Шафановог, ¹²сви се вратише у Јуду, Гедалји у Мицпу, из свих земаља у које су се били распришили. И набраше обиље грозђа и летњих плодова.

¹³Јоанан син Кареахов и сви заповедници војске који су још били унаоколо по земљи дођоше Гедалји у Мицпу, ¹⁴па му рекоше: »Зар не знаш да је Ваалис, цар Амона, послао Јишмаела сина Нетанјиног да ти одузме живот?«

Али Гедалја син Ахикамов им не поверова.

¹⁵Тада Јоанан син Кареахов рече насамо Гедалји у Мицпи: »Дај да одем и убијем Јишмаела сина Нетанјиног, и нико неће сазнати. Зашто да ти он одузме живот и учини да се сви Јудеји окупљени око тебе распрше. Зашто да пропадне и то мало преосталих† Јудеја?«

¹⁶Али Гедалја син Ахикамов рече Јоанану сину Кареаховом: »Немој то да учиниш! Није истина то што говориш о Јишмаелу!«

41 Седмог месеца, Јишмаел син Нетанје сина Елишаминог, који је био царске крви и био један од царевих заповедника, дође са десеторицом људи Гедалји сину Ахикамовом у Мицпу. Док су тамо заједно обедовали, ²Јишмаел син Нетанјин и она десеторица с њим

*40:11 нешто народа Дословно: остатак.

†40:15 то мало преосталих Дословно: остатак.

устадоше и оборише Гедалју мачем и тако убише онога кога је вавилонски цар поставио за управитеља земље. ³Јишмаел поби и све Јудеје који су били са Гедалјом у Мицпи, а тако и Халдејце који су тамо били.

⁴Сутрадан након Гедалјиног убиства, пре него што је још ико сазнао за то, ⁵осамдесет људи обријане браде, раздеране одеће и са урезима по телу дођоше из Сихема, Шила и Самарије, носећи са собом житне жртве и тамјан у Дом ГОСПОДЊИ.

⁶Јишмаел син Нетанјин изађе им у сусрет из Мицпе, плачући путем, а када их је срео, рече: »Дођите Гедалји сину Ахикамовом.«

⁷Када су ушли у град, Јишмаел син Нетанјин и људи који су били с њим поклаше их и бацише у једну чатрњу.

⁸Али десеторица од ових рекоше Јишмаелу: »Немој да нас убијеш! Имамо у пољима сакривене пшенице и јечма, уља и меда.«

И он попусти и не уби их са осталима.

⁹А чатрња у коју је бацио све лешеве људи које је побио била је велика. Ископао ју је цар Аса када га је нападао Бааша, цар Израела. Јишмаел син Нетанјин напунио ју је побијенима. ¹⁰Јишмаел зароби царева кћери и сав народ који је преостао у Мицпи, који је Невузарадан, заповедник царске страже, поверио Гедалји сину Ахикамовом, па крену да пређе Амонцима.

¹¹Када су Јоанан син Кареахов и сви заповедници војске који су били с њим чули за све злочине које је починио Јишмаел син Нетанјин, ¹²узеше све своје људе и кренуше да

га нападну. Стигоше га крај велике локве у Гивону, ¹³а сав народ који је био с Јишмаелом обрадова се угледавши Јоанана сина Кареаховог и све заповеднике војске с њим. ¹⁴Сав народ који је Јишмаел заробио у Мицпи окрену се и пређе Јоанану сину Кареаховом, ¹⁵а Јишмаел и осморица његових умакоше Јоанану и побегоше Амонцима.

Бекство у Египат

¹⁶Тада Јоанан и сви заповедници војске који су били с њим поведоше сав преостали народ из Мицпе, који је Јишмаел син Нетанјин заробио када је убио Гедалју сина Ахикамовог – војнике, жене, нејач и евнухе – ¹⁷па кренуше према Египту, уз пут се зауставивши у Герут-Кимхаму крај Витлејема, ¹⁸не би ли умакли Вавилонцима. Плашили су их се зато што је Јишмаел син Нетанјин убио Гедалју сина Ахикамовог, кога је вавилонски цар поставио за управитеља земље.

42 Тада сви заповедници војске, укључујући и Јоанана сина Кареаховог и Језанју сина Хошајиног, и сав народ од најмањег до највећег приђоше ²пророку Јеремији и рекоше му: »Молимо те, услиши нам молбу и помоли се ГОСПОДУ, своме Богу, за сав овај народ који је још преостао*. Јер, као што и сам видиш, иако нас је некад било много, сада је остало само нас неколико. ³Моли се да нам ГОСПОД, твој Бог, каже куда треба да идемо и шта да радимо.«

⁴»Услишићу вас«, одговори пророк Јеремија. »Ево, помолићу се ГОСПОДУ, вашем Богу, као што сте тражили. Рећи ћу вам све што

*42:2 овај народ који је још преостао Дословно: остатак.

ГОСПОД каже и ништа вам нећу прећутати.«

⁵Тада они рекоше Јеремији: »Нека ГОСПОД буде истинит и веран сведок против нас ако не поступимо у складу са свим оним што нам ГОСПОД, твој Бог, каже преко тебе. ⁶Било да је повољно за нас или неповољно, послушаћемо ГОСПОДА, нашега Бога, којем те шаљемо. Ако послушамо ГОСПОДА, нашега Бога, биће нам добро.«

⁷Десет дана касније, реч ГОСПОДЊА дође Јеремији, ⁸па он позва Јоанана сина Кареаховог, све заповеднике војске који су били с њим и сав народ од најмањег до највећег.

⁹Он им рече: »Овако каже ГОСПОД, Бог Израелов, коме сте ме послали да му изложим вашу молбу: ¹⁰Ако останете у овој земљи, изградићу вас, а не срушити, посадићу вас, а не искоренити, јер ме жалости несрећа којом сам вас ударио. ¹¹Не бојте се вавилонског цара, кога се сада бојите. Не бојте га се, говори ГОСПОД, јер ја сам с вама и спашћу вас и избавити из његових руку. ¹²Смиловаћу вам се, па ће вам се и он смиловати и вратити вас у вашу земљу.«

¹³»Али ако кажете: »Нећемо да останемо у овој земљи«, и тако не послушате ГОСПОДА, нашега Бога, ¹⁴и ако кажете: »Не, идемо у Египат, где више нећемо видети рат, ни чути овнујски рог, ни бити гладни хлеба«, ¹⁵онда, ви који сте Остатак Јуде, чујте реч ГОСПОДЊУ. Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Ако сте чврсто одлучили да идете у Египат, па одете да се настаните тамо, ¹⁶тамо ће вас стићи мач од кога страхујете и глад које се бојите доћи ће за вама у Египат, и тамо ћете помрети. ¹⁷Да, сви који су одлучили да оду у

Египат и да се тамо настане, погинуће од мача, глади и помора – ниједан од њих неће остати жив ни умаћи несрећи коју ћу довести на њих. ¹⁸Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Као што су се мој гнев и срџба излили на житеље Јерусалима, тако ће се моја срџба излити на вас када одете у Египат. Људи ће вас проклињати и згражавати се над вама, псовати вас и врећати. Никад више нећете видети ово место.«

¹⁹»Вама који сте Остатак Јуде, ГОСПОД је рекао: ,Не идите у Египат.« Ово знајте: Данас вас упозоравам ²⁰да сте направили кобну грешку када сте ме послали вашем Богу, рекавши: ,Помоли се ГОСПОДУ, нашем Богу, за нас. Објави нам све што ти он каже, и ми ћемо то учинити.« ²¹Ја сам вам то данас објавио, али ви нисте послушали ГОСПОДА, нашега Бога, ни у чему за шта ме је он послао к вама. ²²Зато сада ово знајте: Погинућете од мача, глади и помора на месту на које хоћете да одете да се тамо населите.«

43 Када је Јеремија испричао свему народу све оно што је рекао ГОСПОД, њихов Бог – све ради чега га је ГОСПОД послао њима – ²Азарја син Хошајин, Јоанан син Кареахов и сви бахати људи рекоше Јеремији: »Лажеш! ГОСПОД, наш Бог, није те послао да кажеш: ,Немојте да идете у Египат да се тамо населите.« ³Него, Барух син Неријин подговара те против нас, да нас предаш у руке Халдејцима, да нас они побију или одведу у сужањство у Вавилон.«

⁴Тако Јоанан син Кареахов и сви заповедници војске и сав народ не послушаше ГОСПОДЊУ заповест да остану у Јуди, ⁵него Јоанан и заповедници одведоше сав преостали

народ* Јуде, оне који су се били вратили из свих народа међу којима су били распршени да би живели у Јуди,⁶ све мушкарце, жене и нејач и цареve кћери које је Невузарадан, заповедник царске страже, био оставио код Гедалје сина Ахикама сина Шафановог. А одведоше и пророка Јеремију и Баруха сина Неријиног.⁷ Тако дођоше у Египат, јер нису послушали ГОСПОДА, и одоше све до Тахпанхеса.

⁸Реч ГОСПОДЊА дође Јеремији у Тахпанхесу:⁹ »Јудејима наочиглед понеси неколико великих каменова и закопај их у глину на плочнику од цигле на улазу у фараонову палату у Тахпанхесу,¹⁰ па им реци: „Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Послаћу по свога слугу Навуходоносора, цара Вавилона, и његов престо поставити на овим каменовима које сам овде упоао, а он ће изнад њих разапети свој царски покров.¹¹ Доћи ће и напасти Египат, доносећи смрт онима који су одређени за смрт, сужањство онима који су одређени за сужањство и мач онима који су одређени да погину од мача.¹² Запалиће храмове египатских богова, спалити их и однети им богове. Као што пастир треби свој огртач од бува, тако ће и он отребити Египат и несметано отићи из њега.¹³ У Египту ће поразбијати и свете стубове у храму сунца и спалити храмове египатских богова.«

Казна због идолопоклонства

44 Реч која је дошла Јеремији за све Јудеје који су живели у Доњем Египту – у Мигдолу,

Тахпанхесу и Мемфису[†] – и Горњем Египту:² »Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Видели сте велику несрећу коју сам довео на Јерусалим и све јудејске градове. Данас они леже опустели и разорени³ због зла које су починили. Изазвали су ме на гнев палећи кâд и клањајући се другим боговима, које ни ви ни ваши праоци нисте познавали.⁴ Непрестано сам вам слао своје слуге пророке, који су вам говорили: „Не чините ову гнусобу, коју мрзим!“⁵ Али они нису хтели да послушају ни да обрате пажњу и нису се одвратили од своје опакости ни престали да пале кâд другим боговима.⁶ Зато се излио мој љути гнев и разгорео се по градовима Јуде и улицама Јерусалима, па од њих учинио пустош и рушевине, као што су и данас.

⁷»Стога овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Зашто на себе навлачите толику несрећу истребљујући из Јуде мушкарце и жене, децу и одојчад, да вас не остане ни мало[‡]?⁸ Зашто ме изазивате на гнев својим делима, палећи кâд другим боговима у Египту, у који сте дошли да живите? Уништићете се, па ће вас псовати и вређати међу свим народима на земљи.⁹ Зар сте заборавили зло које су чинили ваши праоци и јудејски цареви и царице и зло које сте чинили ви и ваше жене у Јуди и на улицама Јерусалима?¹⁰ Они се ни до дана данашњег нису понизили ни уплашили, нити су се држали мога Закона и уредби које сам дао вама и вашим праоцима.

*43:5 *сав преостали народ* Дословно: остатак.

†44:1 *Мемфису* Дословно: Нофу.

‡44:7 *да вас не остане ни мало* Дословно: да не остане остатак.

¹¹»Стога овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: Чврсто сам одлучио да на вас доведем несрећу и да затрем сву Јуду. ¹²Преостали народ* Јуде, који је одлучио да оде у Египат и тамо се настани, сви ће страдати у Египту – пашће од мача или умрети од глади. Од најмањег до највећег, сви ће умрети од мача или глади. Људи ће их проклињати и згражавати се над њима, псовати их и вређати. ¹³Казнићу оне који живе у Египту мачем, глађу и помором као што сам казнио Јерусалим. ¹⁴Нико од преосталог народа† Јуде који је отишао да живи у Египту неће умаћи, ни остати жив, ни вратити се у Јуду, у коју чезне да се врати и у њој живи – нико се неће вратити осим неколико избеглица.«

¹⁵Тада сви мушкарци који су знали да њихове жене пале кад другим боговима, све жене које су биле присутне – велико мноштво њих – и сав народ који је живео у Доњем и Горњем Египту рекоше Јеремији: ¹⁶»Нећемо да се покоримо томе што си нам рекао у име ГОСПОДА, ¹⁷него ћемо учинити све онако како смо сами рекли: палићемо кад Царици неба и изливати јој жртве леванице као што смо чинили у градовима Јуде и на улицама Јерусалима ми и наши праоци, наши цареви и поглавари. У то време смо имали хране у изобиљу, било нам је добро и никакво зло нас није сналазило. ¹⁸Али, откад смо престали да палимо кад Царици неба и да јој изливамо жртве леванице, немамо ништа и страдамо од мача и глади.«

¹⁹А жене рекоше: »Када смо палиле кад Царици неба и изливале јој жртве

леванице, наши мужеви су знали да правимо колаче по њеном лику и да јој изливамо леванице.«

²⁰Тада Јеремија рече свему народу – и мушкарцима и женама – свима који су му тако одговорили: ²¹»Зар мислите да се ГОСПОД не сећа и да му није у мислима кад који сте ви и ваши праоци, ваши цареви и ваши службеници и народ земље палили у градовима Јуде и на улицама Јерусалима? ²²Када ГОСПОД више није хтео да трпи ваша зла дела и гнусобе које сте чинили, ваша земља је постала предмет згражавања и псовања и голетна пустош без житеља, као што је и данас. ²³Зато што сте палили кад и грешили против ГОСПОДА и зато што га нисте слушали ни држали се његовог Закона, уредби и прописа снашла вас је ова садашња несрећа.«

²⁴Потом Јеремија рече свему народу, посебно женама: »Чуј реч ГОСПОДЊУ, сав јудејски народе у Египту. ²⁵Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов: »Ви и ваше жене показали сте својим делима оно што сте обећали када сте рекли: »Сигурно ћемо извршити оно што смо се заветовали да учинимо: да палимо кад и изливамо жртве леванице Царици неба.«

»Само напред! Држите се својих обећања и извршавајте своје завете! ²⁶Али чујте реч ГОСПОДЊУ, сви ви Јудеји који живите у Египту: »Ево заклињем се својим великим Именом', каже ГОСПОД, »да ниједан Јудејин у целом Египту неће више никад призвати моје Име ни заклети се: »Тако ми Господа ГОСПОДА живога.« ²⁷Јер, ја бдим над њима на

* 44:12 *Преостали народ* Дословно: остатак; исто и у 28. стиху.

† 44:14 *преосталог народа* Дословно: остатак.

зло, а не на добро. Јудеји у Египту страдаваће од мача и глади све док сви не буду затрти. ²⁸ Мало ће бити оних који ће умаћи мачу и вратити се из Египта у Јуду. Тада ће сав преостали народ који је дошао да живи у Египту знати чије обећање вреди – моје или њихово.

²⁹ »Ово ће вам бити знак да ћу вас казнити на овом месту, говори ГОСПОД, да ћете знати да се испуњавају моје претње да ћу вам нанети зло.« ³⁰ Овако каже ГОСПОД: „Ево, предаћу фараона Хофру, цара Египта, у руке његовим непријатељима који хоће да му одузму живот, баш као што сам јудејског цара Цидкију предао у руке вавилонском цару Навуходоносору, непријатељу који је хтео да му одузме живот.“

Божија порука Баруху

45 Пророк Јеремија овако рече Баруху сину Неријином четврте године владавине јудејског цара Јехојакима сина Јосијиног након што је Барух записао на свитак оно што му је Јеремија говорио у перо: ² »Овако ГОСПОД, Бог Израелов, каже теби, Баруше: ³ Рекао си: »Тешко мени! ГОСПОД ми додаде жалост на патњу. Изнури ме јаукање и не налазим починка.« ⁴ По свој ћу земљи срушити оно што сам саградио и ишчупати оно што сам посадио, ⁵ а ти за себе тражиш нешто посебно. Немој, јер ја ћу довести несрећу на све људе, говори ГОСПОД. Али, куд год да одеш, даћу ти да сачуваш живот.«

Пророштво о Египту

46 Реч ГОСПОДЊА која је дошла пророку Јеремији о народима: ² О Египту:

О војсци фараона Неха, цара Египта, коју је код Кархемиша на реци Еуфрат поразио вавилонски цар Навуходоносор четврте године владавине јудејског цара Јехојакима сина Јосијиног:

³ »Спремите штитове, велике и мале, и изађите у бој!

⁴ Упрегните коње, зајашите атове!

С кацигом на глави заузмите положај! Углачајте копља, навуците оклопе!

⁵ Шта то видим?

Престрављени су, повлаче се, ратници им поражени.

Хитро беже, не осврћу се,

ужас одасвуд«,

говори ГОСПОД.

⁶ »Ни брзи не умаче, ни јаки се не извуче.

На северу, крај реке Еуфрат, посрћу и падају.

⁷ »Ко се ово диже као Нил, као реке набујалих вода?

⁸ Египат се диже као Нил, као реке набујалих вода,

и говори: „Дићи ћу се

и преплавити земљу.

Уништићу градове и њихове житеље.«

⁹ Напред, коњи!

Појурите, борна кола!

Крените, ратници,

ви Кушани и Пућани,

који носите штитове,

и ви Лудијци, који гађате из лука!

¹⁰ Ово је дан Господа ГОСПОДА над војскама,

дан освете,

да се освети својим душманима.

Мач ће прождирати док се не насити, док своју жеђ не утажи крвљу.

Јер, Господ ГОСПОД над војскама

принеће клану жртву

у северној земљи,

крај реке Еуфрат.

¹¹ »На Гилад се пополни

и узми мелем, Девице-Кћери
египатска.

Али узалуд гомилаш лекове,
јер нема теби излечења.

¹² Народи су чули за твоју срамоту;
твоји вапаји испунише земљу.
Ратник се спотаче о ратника,
обојица падоше заједно.»

¹³ Реч ГОСПОДЊА пророку
Јерemiји о томе како ће вавилонски
цар Навуходоносор доћи и напасти
Египат:

¹⁴ »Објави ово у Египту
и разгласи у Мигдолу,
Мемфису* и Тахпанхесу:
,Заузми положај! Сприми се!
Јер, мач прождире оне око тебе.«

¹⁵ Зашто ти попадаше ратници?

Не могу да стоје,
јер ГОСПОД их је гурнуо.

¹⁶ Посртали су непрестано
и један преко другог падали.

Говорили су:
,Устајте. Вратимо се своме народу,
у земљу где смо се родили,
далеко од мача угњетачевог.«

¹⁷ А тамо су викали: ,Фараон,
египатски цар,
само је галамџија.

Пропустио је прилику.«

¹⁸ »Тако ми живота«,
говори Цар,
чије је име ГОСПОД над војскама,
»доћи ће један који је
као Табор међу горама,
као Кармел крај мора.

¹⁹ Спремите се за изгнанство,
ви који живите у Египту,
јер Мемфис ће бити опустошен
и у рушевинама лежати ненастањен.

²⁰ Египат је лепа јуница,
али обада са севера иде на њу.

²¹ Египтови плаћеници,

који усред њега живе,
као телићи су угојени.

И они се окренуше и побегоше,
немоћни да се одупру,
јер дан несреће дође на њих,
време њихове казне.

²² Сиктао је Египат као змија која
бежи.

Са свом силом дођоше
и навалише на њега са секирама,
као дрвосече.

²³ Шуму му посекоше«,
говори ГОСПОД,
»иако је непрегледна.

Више их је од скакаваца,
не могу се пребројати.

²⁴ Срамоти је извргнута Кћи
египатска,
предата у руке народу са севера.»

²⁵ ГОСПОД над војскама, Бог
Израелов, каже: »Ево, казнићу Амона,
бога Тебе†, фараона, Египат, његове
богове и његове царе и оне који
се уздају у фараона. ²⁶ Предаћу
их у руке онима који хоће да им
одузму живот, у руке вавилонском
цару Навуходоносору и његовим
службеницима. А после ће Египат
бити настањен као и у прошлим
временима«, говори ГОСПОД.

²⁷ »Не плаши се, Јакове, мој слуго,
не бој се, Израеле.

Јер, ево, избавићу те из далеког
места,
твоје потомке из земље њиховог
изгнанства.

Јаков ће опет живети у миру и спокоју
и нико га више неће плашити.

²⁸ Не плаши се, Јакове, мој слуго,
јер ја сам с тобом«,
говори ГОСПОД.

»Макар докраја затро све народе
међу које те отерах,

*46:14 *Мемфису* Хебрејски: Нофу; исто и у 19. стиху.

†46:25 *Тебе* Хебрејски: Ноа.

тебе нећу докраја затрти.
Казнићу те правично –
нећу те оставити сасвим
некажњеног.»

Пророштво о Филистејцима

47 Реч ГОСПОДЊА која је дошла пророку Јерemiји за Филистејце, пре него што је фараон напао Газу: ² Овако каже ГОСПОД: »Ено, воде се дижу на северу. Од њих ће настати бујица која плави и преплавити земљу и све у њој, градове и оне који у њима живе. Људи ће завапити и сви становници земље закукати ³ када зачују топот копита ждребаца непријатељевих, штропот борних кола и клепетање точкова. Очеви се неће окренути да помогну деци, јер руке ће им клонути. ⁴ Јер, дошао је дан да се сви Филистејци затру и Тиру и Сидону истреби сваки преостали помагач. ГОСПОД ће затрти Филистејце, остатак народа с обала Кафтора. ⁵ Газа ће од жалости обријати главу, Ашкелон замукнути. Ви, преостали од народа у равници, докле ћете туговати? ⁶ „Авај, мачу ГОСПОДЊИ“, говорићете, „када ћеш се смирити? У корице се врати, престани и отпочини.“ ⁷ Али како да се смири када му је ГОСПОД заповедио, наложио му да нападне Ашкелон и приморје?»

Пророштво о Моаву

48 Овако каже ГОСПОД над војскама, Бог Израелов, за Моав:

»Тешко гори Нево, јер је опустошена. Кирјатајим је извргнут срамоти и освојен, високо утврђење извргнуто срамоти и срушено.

² Више нико неће хвалити Моав. У Хешбону ће му сковати несрећу: „Хајде да докрајчимо тај народ.“

И ти ћеш умукнути, Мадмене, и на тебе ће доћи мач.

³ Из Хоронајима се чују повици: „Насиље! Пропаст велика!

⁴ Моав је скршен!»

Вриште малишани његови.

⁵ Уз Лухит се пењу, горко плачући.

Низ пут ка Хоронајиму разлежу се јауци због пропасти.

⁶ Бежите! Спасевајте живот!

Трчите као магаре пустињско!

⁷ Пошто се уздаш у своја дела и богатство,

и ти ћеш бити освојен.

Кемош ће у изгнанство са својим свештеницима и службеницима.

⁸ Уништитељ ће доћи на сваки град, ниједан град му неће измаћи.

Долина ће бити разорена, висораван опустошена као што каже ГОСПОД.

⁹ Дигните надгробни споменик Моаву,

јер ће бити опустошен.

Опустеће му градови, нико неће становати у њима.

¹⁰ »Проклет био ко немарно обавља посао ГОСПОДЊИ! Проклет био ко свој мач не натопи крвљу!

¹¹ »Моав је од своје младости био на миру,

као вино остављено на дрозги, из бачве у бачву непретакано.

Није ишао у изгнанство, па му је укус као пре и мирис му непромењен.

¹²»Али, ево, долазе дани«, говори ГОСПОД, »када ћу послати оне који истачу, и они ће га источити. Испразниће му бачве и поразбијати врчеве. ¹³Тада ће се Моав постидети због Кемоша као што се израелски народ постидео што се уздао у Бетел.

¹⁴»Како можете да кажете: ,Ми смо ратници, храбри у боју?«

¹⁵Моав ће бити опустошен, а његови градови освојени. Његови младићи пашће у покољу«, говори Цар, чије име је ГОСПОД над војскама.

¹⁶»Примиче се невоља Моавова, хитро стиже његова несрећа.

¹⁷Жалите за њим, сви његови суседи и сви који сте чули за њега. Кажите: ,Како се поломи моћно жезло, палица прекрасна!«

¹⁸»Сиђите са своје славе и седите на испуцалу земљу, житељи Кћери дивонске, јер на вас ће доћи онај који пустоши Моав и разорити ваше градове утврђене.

¹⁹Станите крај пута, житељи Ароера, и гледајте.

Питајте онога који бежи и ону која је умакла: ,Шта се десило?«

²⁰Моав је извргнут срамоти, јер је скршен.

Закукајте и заплачите. Објавите покрај Арнона да је Моав опустошен.‘

²¹»Суд стиже на висораван – Холону, Јахци и Мефаату,

²²Дивону, Неву и Бет-Дивлатајими, ²³Кирјатајиму, Бет-Гамулу и Бет-Меону, ²⁴Керијоту и Боцри – свим моавским градовима, близу и далеко. ²⁵Сломљена је Моавова моћ и скршена његова снага«, говори ГОСПОД.

²⁶»Опијте Моав,

јер хтеде да буде већи од ГОСПОДА. Нека се ваља у својој блувотини, да му се смеју.

²⁷Зар се ти, Моаве, ниси смејао Израелу?

Зар је Израел затечен међу крадљивцима, па одмахујеш главом кад год га поменеш?

²⁸Оставите своје градове, житељи Моава, и настаните се међу стенама. Будите као голуб, који своје гнездо свија на улазу пећине.

²⁹»Чули смо за Моавову охолост – његову охолост превелику и умишљеност, његову бахату охолост и надменост.

³⁰Знам његову бахатост, али на лажи је заснована«, говори ГОСПОД, »и лаж су његова хвалисања.

³¹Зато над Моавом кукам и над свим Моавцима плачем, због људи Кир-Хереса јецам.

³²Плачем због вас, лозе Сивме, као што плаче Јаазер. Розге су вам се пружале све до мора, досезале до мора Јаазера.

Уништитељ се обори на ваше летње плодове и грожђе.

³³Нестаде радости и клицања из воћњака и са моавских њива. Учиних да вино више не тече из муљача.

Никог више нема да гази грожђе уз радосне повике.

»Повици се чују, али нису радосни.

³⁴»Запомагање из Хешбона и Елала чује се до Јахаца, од Цоара па све до Хоронајима и Еглат-Шелишије, јер су пресахнуле и воде Нимрима.

³⁵Учинићу«, говори ГОСПОД, »да се у Моаву више не приносе жртве на

узвишицама и пали кад њиховим боговима.

³⁶»Срце ми као фрула јечи за Моавом, као фрула јечи за људима Кир-Харесета.

Нестаде богатство које су стекли.

³⁷»Свака је глава обријана и свака брада одсечена, по свим рукама урези, око свих бокова кострет. ³⁸По свим крововима у Моаву и на његовим трговима само оплакивање, јер сам разбио Моав као крчаг који нико неће», говори ГОСПОД. ³⁹»Викаће: „Како је скршен Моав! Како постиђен окреће леђа!“ Моав постаде предмет подсмеха и ужасавања свим својим суседима.«

⁴⁰Овако каже ГОСПОД:

»Ено, лети као орао и шири крила над Моавом.

⁴¹Градови ће бити заузети и тврђаве освојене.

Тога дана ће срце моавских ратника бити као срце жене у трудовима.

⁴²Моав ће бити затрт као народ, јер хтеде да буде већи од ГОСПОДА.

⁴³Чека те ужас, јама и замка, народе моавски», говори ГОСПОД.

⁴⁴»Ко умакне ужасу, упашиће у јаму.

Ко се испентра из јаме, ухватиће се у замку.

Јер, ја ћу на Моав довести годину његове казне», говори ГОСПОД.

⁴⁵»У сенци Хешбона стоје избеглице, исцрпљене.

Јер, огањ изађе из Хешбона, пламен из палате Сихонове, и прождире чела Моаваца и лобање народа галамцијског.

⁴⁶Тешко теби, Моаве!

Нестаде народ Кемошев.

Синове ти одведоше у изгнанство, кћери у сужањство.

⁴⁷Али у будућим данима вратићу благостање Моаву», говори ГОСПОД.

Овде завршава суд над Моавом.

Пророштво о Амону

49 Овако ГОСПОД каже за Амонце:

»Зар Израел нема синова?

Зар нема наследника?

Зашто онда Молох запоседе Гад, па Молохов народ живи у Гадовим градовима?

²Али, ево, долазе дани», каже ГОСПОД,

»када ћу учинити да се бојни поклич зачује у Раби Амонској.

Она ће постати пуста узвишица, а села око ње спалиће огањ.

Тада ће Израел истерати оне који истераше њега», говори ГОСПОД.

³»Закукај, Хешбоне, јер Ај је опустошен!

Зајаучите, жене из Рабе!

У кострет се обуците и наричите. Трчите тамо-амо међу зидинама*,

јер Молох ће у изгнанство са својим свештенцима и службеницима.

⁴Зашто се хвалишеш својим долинама,

својим долинама плодним, кћери одметнута?

У своје богатство се уздаш и говориш: „Ко ће мене напасти?“

⁵Ево на тебе ћу довести ужас одасвуд»,

говори Господ ГОСПОД над војскама.

***49:3 међу зидинама** Овај текст на хебрејском може да значи и »секући се по телу« (од жалости).

»Сваки од вас биће отеран
и нико неће сабрати избеглице.

⁶ Али после њу опет
вратити благостање Амонцима«,
говори ГОСПОД.

Пророштво о Едому

⁷ Овако каже ГОСПОД над војскама
за Едом:

»Зар више нема мудрости у Теману?
Зар је разборитима понестало савета?
Зар им је мудрост ишчезла?

⁸ Окрените се и бежите,
у дубоким пећинама се сакријте,
жители Дедана,
јер доведешу несрећу на Исава,
време његове казне.

⁹ Да вам дођу берачи грожђа,
зар не би оставили мало грожђа за
собом?

Да ноћу дођу крадљивци,
зар не би крали само док им није
доста?

¹⁰ Али ја ћу Исава сасвим оголити.
Открићу његова скровишта,
да више не може да се сакрије.
Нестаће његова деца, рођаци и
суседи,

и више га неће бити.

¹¹ Мени остави своју сирочад,
ја ћу се о њима старати.
А и твоје удовице
могу се поуздати у мене.«

¹² Овако каже ГОСПОД: »Ако и они
који нису заслужили казну морају
да испију чашу казне, зар да ти
останеш некажњен? Не, нећеш остати
некажњен – мораћеш да испијеш
чашу. ¹³ Самим собом се кунем«,
говори ГОСПОД над војскама, »Боцра
ће постати пуста рушевина, ругло,
предмет згражавања и псовања, а
сви њени градови остаће рушевине
довека.«

¹⁴ Чух вест од ГОСПОДА, гласник је
послат да каже народима:

»Окупите се да га нападнете!
Спремите се за бој!«

¹⁵ »Ево, учинићу те малим међу
народима,
презреним међу људима.

¹⁶ Завео те ужас који изазиваш
и охолост твога срца,

тебе који живиш у процепима стена,
који држиш висове брда.

Макар своје гнездо свио високо као
орао,

ја ћу те и одатле стрмоглавити«,
говори ГОСПОД.

¹⁷ »Едом ће постати пустош. Ко год
крај њега прође, згражаваће се и
цоктати од чуда због свих несрећа
које су га задесиле. ¹⁸ Као кад су
уништени Содом и Гомора и суседни
градови«, каже ГОСПОД, »тако ни
овде неће нико живети – ниједан
човек се неће овде населити.

¹⁹ »Као лав који из јорданских честара
излази на сочне пашњаке,
зачас ћу истерати Едомце из њихове
земље.

Поставићу над Едомом кога ја
изаберем.

Јер, ко је мени раван?

Ко сме мене да изазове?

Који пастир може да ми се
супротстави?«

²⁰ Стога чујте шта је ГОСПОД наумио
против Едома,

шта је одлучио против житеља
Темана:

Одвући ће младе јагањце,
у пустош им претворити пашњак.

²¹ Од звука њиховог пада

задрхтаће земља,

крик ће им се чути до Црвеног мора.

²² Ено, као орао се диже и лети

и шири крила над Боцром.

Тога дана ће срце Едомових ратника
бити као срце жене у трудовима.

Пророштво о Дамаску

²³ О Дамаску:

»Хамат и Арпад су у пометњи,
јер су чули рђаве вести.
Немир их обузе као море
које се не може смирити.

²⁴ Дамаск занемоћа.

Окрену се да бежи,
али га спопаде страх;
обузе га тескоба и бол
као жену у трудовима.

²⁵ Зашто није напуштен град хваљени,
град моје радости?

²⁶ Зато ће његови младићи

попадати по улицама
и сви његови ратници
погинути тога дана«,
говори ГОСПОД над војскама.

²⁷ »Ватру ћу запалити на зидинама
Дамаска,
она ће прогутати Бен-Хададове
палате.«

Пророштво о Кедру и Хацору

²⁸ ГОСПОД овако каже за Кедар
и царства Хацора, које је поразио
Навуходоносор, цар Вавилона:

»Спремите се и нападните Кедар,
затрите тај источни народ.

²⁹ Узмите им шаторе и стада,
однесите шаторске завесе,
њихову опрему и камиле,
и вичите им:

„Ужас одасвуд!“

³⁰ »Брзо бежите!

У дубоким пећинама се настаните,
жители Хацора»,
говори ГОСПОД.

»Навуходоносор, цар Вавилона,
сковао је наум против вас
и одлучио да вас нападне.

³¹ Спремите се и нападните народ
који живи у миру и спокоју«,
говори ГОСПОД,

»народ који
нема ни капија ни преворница,
народ који живи сам.

³² Њихове камиле биће вам награда,
мноштво њихове стоке плен.
Распршићу на све стране света
народ који брије косу над челом,
несрећу довести на њих одасвуд«,
говори ГОСПОД.

³³ »Хацор ће постати станиште
шакалима,
пустош до века.
Нико тамо неће живети,
ниједан се човек неће тамо населити.«

Пророштво о Еламу

³⁴ Реч ГОСПОДЊА о Еламу која је
дошла пророку Јеремији на почетку
владавине Цидкије, цара Јуде:

³⁵ Овако каже ГОСПОД над војскама:
»Ево, сломићу Еламов лук,
ослонац његове моћи.

³⁶ Довешћу на Елам четири ветра
са четири краја неба.
Распршићу Еламце на све стране
света,
и неће бити народа
међу који неће доћи изгнаници
Еламови.

³⁷ Утераћу Еламцима страх
од њихових душмана,
од оних који хоће да им узму живот.
Несрећу ћу довести на њих,
свој љути гнев»,
говори ГОСПОД.

»Гонићу их мачем
док их не докрајчим.

³⁸ У Еламу ћу поставити свој престо
и уништити његовог цара и
службенике«,
говори ГОСПОД.

³⁹ »Али у будућим данима
повратићу благостање Еламово«,
говори ГОСПОД.

Пророштво о Вавилону

50 Реч ГОСПОДЊА преко пророка Јеремије о Вавилону и земљи Халдејаца:

²»Објавите и разгласите међу народима,

подигните барјак и разгласите, ништа не прећуткујте, него реците:

,Вавилон ће бити освојен, Бел ће бити извргнут срамоти, Мардук разбијен.

Његови ликови биће извргнути срамоти

и његови идоли поразбијани.⁴

³»Напашће га народ са севера и опустошити му земљу, па нико неће у њој живети – побећи ће и човек и животиња.

⁴»Тих дана и у то време«, говори ГОСПОД, »народ Израела и народ Јуде заједно ће, у сузама, ићи и тражити ГОСПОДА, свога Бога.

⁵Питаће за пут за Сион и окренути лице према њему. Доћи ће и обавезати се ГОСПОДУ вечним савезом, који неће бити заборављен.

⁶»Мој народ је био стадо оваца изгубљено.

Њихови пастири одвели их на странпутицу,

па су лутали по горама,

ишли од горе до брда

и своје пландиште заборавили.

⁷Ко год их је налазио, прождирао их је.

Њихови непријатељи су говорили:

,Нисмо ми криви,

јер они су згрешили против ГОСПОДА,

Пашњака праведности,

против ГОСПОДА, Наде њихових праотаца.⁴

⁸»Бежите из Вавилона!

Идите из земље Халдејаца

и будите као овнови предводници.

⁹Јер, ево, подстаћи ћу и довести на Вавилон

савез великих народа из северне земље.

Они ће се против њега сврстати

у бојне редове и освојити га.

Стреле ће им бити као вешти ратници који се не враћају празних руку.

¹⁰Тако ће Халдеја постати плен.

Сви који је буду пљачкали

узеће што им драго»,

говори ГОСПОД.

¹¹»Зато што се радујете и ликујете,

ви који пљачкате моје наследство, зато што поскакујете као јуница када

врше

и њиштите као пастуви,

¹²ваша мајка силно ће се стидети,

биће осрамоћена она која вас је родила.

Последња ће бити међу народима – пустиња, осушена земља, пустош.

¹³Због гнева ГОСПОДЊЕГ

неће бити настањена,

него сасвим пуста.

Ко год прође крај Вавилона

згражаваће се и цоктати од чуда

због несрећа које су га задесиле.

¹⁴»Сврстајте се у бојне редове око Вавилона.

Гађајте га, стрелци, не штедите стреле,

јер против ГОСПОДА је згрешио.

¹⁵Бојне покличе извикујте

са свих страна.

Предаје се,

стубови му падају,

зидине руше.

Осветите се Вавилону,

јер то је освета ГОСПОДЊА.

Како је он чинио,

тако ви учините њему.

¹⁶Истребите из Вавилона сејача

и онога који српом замахује у време жетве.

Пред угњетачким мачем

нека се свако врати своме народу,
нека побегне у своју земљу.

¹⁷ »Израел је стадо раштркано
које су растерали лавови.
Први га је прождро цар Асирије,
а после му Навуходоносор кости
поломи.«

¹⁸ Стога овако каже ГОСПОД над
војскама, Бог Израелов:

»Казнићу цара Вавилона и његову
земљу

као што казних цара Асирије.

¹⁹ А Израел ћу вратити на његов
пашњак,

па ће пасти по Кармелу и Башану
и досита се најести

на брдима Ефрема и Гилада.

²⁰ Тих дана и у то време«,
говори ГОСПОД,

»тражиће Израелову кривицу,

али је неће бити,

и Јудине грехе,

али их неће наћи.

Јер, ја ћу опростити онима које
поштедим.

²¹ »Нападни земљу Мератајим
и житеље Пекода.

Гони их, убијај и докраја затри«,
говори ГОСПОД.

»Учини све што сам ти заповедио.

²² »У земљи се чују звуци битке
и уништења великог.

²³ Како је поломљен и скршен
маљ целог света!

Како грозна пустош постаде Вавилон
међу народима!

²⁴ Замку ти поставих, Вавилоне,
и ти се, и не знајући, ухвати у њу.

Нађен си и ухваћен,
јер си се ГОСПОДУ супротстављао.

²⁵ ГОСПОД отвори своју оружарницу
и извади оружје свога гнева,

јер Господ ГОСПОД над војскама,
има посла у земљи Халдејаца.

²⁶ Навалите на њу са свих страна.
Амбаре јој развалите,

као купове жита је наслажите,
докраја је уништите.

Нека од ње ништа не остане.

²⁷ Све јунце јој покољите –
нека сићу на клање.

Тешко њима,

јер дошао је њихов дан,
време да буду кажњени.

²⁸ Чујте оне што су побегли

и умакли из Вавилона

где говоре на Сиону

како се ГОСПОД, наш Бог, осветио,
осветио за свој Храм.

²⁹ »Позовите стрелце на Вавилон,
све који одапићу лук.

Утаборите се свуда око њега,

нека нико из њега не умакне.

Вратите му према његовим делима.

Како је он чинио,

тако ви учините њему.

Јер, пркосио је ГОСПОДУ,

Свецу Израеловом.

³⁰ Зато ће његови младићи

попадати по улицама,

сви његови ратници

погинути тога дана«,

говори ГОСПОД.

³¹ »Ево ме против тебе, Бахати«,

говори Господ ГОСПОД над војскама,

»јер дошао је твој дан,

време да будеш кажњен.

³² Бахати ће посрнути и пасти,

а никога неће бити да га подигне.

Запалићу ватру у његовим градовима
која ће прогутати све око њега.«

³³ Овако каже ГОСПОД над војскама:

»Народ Израелов је потлачен,

а тако и народ Јудин.

Сви који их засужњише,

чврсто их држе

и неће да их пусте.

³⁴ Али јак је њихов Откупитељ,

ГОСПОД над војскама му је име.

Он ће њихову парницу преузети,

да мир донесе њиховој земљи,

а немир житељима Вавилона.

35 »Мач на Халдејце«,
говори ГОСПОД,
»на житеље Вавилона
и његове службенике и мудраце!
36 Мач на његове лажне пророке –
они ће постати безумни.
Мач на његове ратнике –
њих ће обузети ужас.
37 Мач на његове коње и борна кола
и све његове стране плаћенике –
они ће постати жене.
Мач на његове ризнице –
оне ће бити опљачкане.
38 Мач на његове воде –
оне ће пресушити.
Јер, то је земља идолâ,
идолâ који залудеше народ.
39 Зато ће се тамо населити
пустињска створења и хијене
и настанити се нојеви.
Никада више неће бити насељена,
нити ће ко у њој живети
кроз сва поколења.
40 Као што је Бог уништио Содому и
Гомору
и суседне градове«,
говори ГОСПОД,
»па тамо нико не живи,
тако ни овде неће живети човек.
41 »Ево, војска стиже са севера –
велик народ и много царева
дигосе се са крајева земље.
42 Стрелама и луковима наоружани,
били су округли и немилосрдни.
Чули су се као море које хучи
док су на својим коњима јахали.
У бојном поретку дођоше да те
нападну,
Кћери вавилонска.
43 Цар Вавилона чу вест о њима,
па му руке занемоћаше.
Обузе га тескоба,
бол као у жене у трудовима.
44 Као лав који из јорданских честара
излази на сочне пашњаке,

зачас ћу истерати Вавилонце из
њихове земље.
Поставићу над Вавилоном кога ја
изаберем.
Јер, ко је мени раван?
Ко сме мене да изазове?
Који пастир може да ми се
супротстави?«
45 Стога чујте шта је ГОСПОД наумио
против Вавилона,
шта је одлучио против земље
Халдејаца:
одвући ће младе јагањце,
у пустош претворити њихов пашњак.
46 Од звука освајања Вавилона
земља ће задрхтати;
крик ће му се чути међу народима.

51 Овако каже ГОСПОД:
»Ево, дићи ћу против Вавилона
и житеље Лев-Камаја,
ветар разорни.
2 Послаћу странце у Вавилон
да га развеју и опустоше му земљу.
Опколиће га са свих страна
у дан његове несреће.
3 Нека му стрелац не натегне лук,
нека не навуче оклоп.
Не штедите његове младиће,
војску му докраја затрите.
4 Падаће побијени по земљи
Халдејаца,
прободени по њеним улицама.
5 Јер, Израела и Јуду није оставио
њихов Бог, ГОСПОД над војскама,
иако им је земља пуна кривице
пред Свцем Израеловим.
6 »Бежите из Вавилона,
живот спасавајте,
да не погинете због његових греха.
Јер, ово је време освете ГОСПОДЊЕ –
платиће му према његовим
заслугама.
7 Вавилон је био
златан пехар у руци ГОСПОДЊОЈ,
пехар који цео свет опи.
Народи су његово вино пили,

па полудели.

⁸ Вавилон ће изненада пасти и разбити се.

Закукајте за њим.

Дајте мелем за његове ране, можда ће се излечити.

⁹ »Лечили бисмо Вавилон, али он се не може излечити.

Оставимо га,

па хајде да се сваки од нас у своју земљу врати.

Јер, његова осуда досеже до неба, високо под облаке се диже.⁴

¹⁰ »ГОСПОД нас је оправдао.

Хајде да на Сиону испричамо шта је ГОСПОД, наш Бог, учинио.⁴

¹¹ »Наоштрите стреле, узмите штитове!

ГОСПОД подстаче царева Међана, јер је наумио да затре Вавилон.

То је освета ГОСПОДЊА, освета за његов Храм.

¹² Барјак дигните под зидинама Вавилона!

Појачајте страже!

Разместите осматраче!

Поставите заседу!

ГОСПОД ће извршити свој наум – све што је изрекао против житеља Вавилона.

¹³ Ти који живиш крај многих вода

и имаш блага у изобиљу,

крај ти је дошао,

окончање твог непоштеног добитка.

¹⁴ ГОСПОД над војскама самим собом се заклео:

испунићу те људима као скакавцима и они ће победнички поклич извикивати.

¹⁵ »ГОСПОД је својом силом начинио земљу,

својом мудрошћу успоставио свет

и својом умношћу разапео небеса.

¹⁶ Када он загрми, воде на небесима захуче.

Он чини да се облаци дигну с крајева земље.

Муње шаље с кишом

и ветар изводи из својих спремишта.

¹⁷ Сваки човек је бесловесна незналица.

Сваког златара његов идол срамоти, јер сви његови ликови су варка – нема у њима даха.

¹⁸ Ништавни су, смешне творевине; кад њихова казна стигне, нестаће.

¹⁹ А Бог* Јаковљев није као они, јер он је све створио.

Израел је племе његовог поседа.

ГОСПОД над војскама му је име.

²⁰ »Ти си мој маљ, моје бојно оружје;

тобом разбијам народе,

тобом затирем царства,

²¹ тобом разбијам коња и јахача,

тобом разбијам борна кола и возача,

²² тобом разбијам човека и жену,

тобом разбијам старца и дете,

тобом разбијам младића и девојку,

²³ тобом разбијам пастира и стадо,

тобом разбијам ратара и волове,

тобом разбијам управитеље и службенике.

²⁴ »Теби наочиглед

увратићу Вавилону

и свим житељима Халдеје

за све зло које су учинили на Сиону»,

говори ГОСПОД.

²⁵ »Ево ме против тебе, Горо уништитељска,

која цео свет уништаваш»,

говори ГОСПОД.

»Испружићу руку против тебе,

скотрљати те са литица

и учинити од тебе спаљену гору.

²⁶ Из тебе се више неће узети

ниједан камен да буде угаони,

ниједан камен да буде темељац,

* 51:19 Бог Дословно: Део.

јер ћеш остати пуста довека»,
говори ГОСПОД.
²⁷ »Дигните барјак у земљи!
У овнујски рог дуните међу
народима!
Спремите народе против њега,
позовите на њега царства:
Арарат, Мини и Ашкеназ.
Против њега поставите заповедника,
пошаљите коње као рој скакаваца.
²⁸ Спремите народе против њега:
цареве Међана,
њихове управитеље и службенике
и све земље којима управљају.
²⁹ Земља подрхтава и тресе се,
јер се извршавају науми ГОСПОДЊИ:
да земљу вавилонску
претвори у пустош ненастањену.
³⁰ Вавилонски ратници одусташе од
борбе,
остадоше у својим тврђавама.
Снага их издаде,
постадоше као жене.
Вавилонски станови су у пламену,
поломљене преворнице капија.
³¹ Весник стиже весника
и гласник гласника
да јаве цару Вавилона
да му је цео град заузет,
³² газови освојени,
мочваре запаљене,
а војници уплашени.«
³³ Овако каже ГОСПОД над војскама,
Бог Израелов:
»Кћи вавилонска је као гумно
у време када се по њему гази.
Још мало, и биће време да се жање.«
³⁴ »Прождро нас је Навуходоносор,
цар Вавилона,
скршио нас, празан крчаг направио од
нас.
Као змија нас је прогутао,
желудац напунио нашим
посластицама,

па нас испљунуо.
³⁵ Насиље над нашим телом
нека се врати Вавилону»,
говоре житељи Сиона.
»Нека наша крв падне
на становнике Халдеје«,
говоре житељи Јерусалима.
³⁶ Стога овако каже ГОСПОД:
»Ево, одбранићу вас у вашој парници
и осветити вас.
Исушићу му море
и учинити да му пресахну извори.
³⁷ Вавилон ће бити гомила рушевина,
јазбина шакалима,
предмет згражавања и цоктања,
место ненастањено.
³⁸ Као лавићи ричу Вавилонци,
као лављи младунци реже.
³⁹ Док су тако раздражени,
спремићу им гозбу и опити их,
да се провеселе,
па вечним сном заспе
и више се не пробуде«,
говори ГОСПОД.
⁴⁰ »Одвешћу их као овце на клање,
као јарце и овнове.
⁴¹ »Како ће Шешах* бити заузет,
освојен град од целог света хваљен!
Каква грозота ће Вавилон постати
међу народима!
⁴² Море ће се дићи над Вавилоном,
прекрити га његови хучећи таласи.
⁴³ Градови ће му постати пустош,
земља сува, пустињска,
у којој ниједан човек не живи
нити кроз њу путује.
⁴⁴ Казнићу Бела у Вавилону
и учинити да испљуне све што је
прогутао.
Народи се више неће сливати у
Вавилон.
Пашће његове зидине.
⁴⁵ »Изаћи из њега, мој народе!
Нека свако спасава свој живот

*51:41 *Шешах* То јест: Вавилон.

од љутог гнева ГОСПОДЊЕГ.

⁴⁶ Не обесхрабрујте се
и не бојте се гласина које ћете чути у
земљи.

Једне године гласине овакве,
а друге онакве,
о насиљу у земљи
и о владару који се дигао на другог
владара.

⁴⁷ Јер, ево, доћи ће време
када ћу казнити Вавилонове идоле.
Сва земља ће му бити извргнута
срамоти,
а сви побијени попадати по њој.

⁴⁸ Тада ће небо и земља
и све што је у њима
клицати од радости над Вавилоном,
јер ће га са севера
напасти уништитељи«,
говори ГОСПОД.

⁴⁹ »Вавилон мора пасти
због побијених Израелових,
као што су због Вавилона
по целом свету падали побијени.

⁵⁰ Умакли сте мачу;
идите, не оклевајте!
Сећајте се ГОСПОДА у далекој земљи
и на Јерусалим мислите.«

⁵¹ »Извргнути смо срамоти,
јер су нас увредили,
и стид нас обузима,
јер су странци ушли
у светиње Дома ГОСПОДЊЕГ.«

⁵² »Ево долази време«,
говори ГОСПОД,
»када ћу казнити његове идоле,
а по целој ће му земљи јаукати
рањеници.

⁵³ Ако се Вавилон и до неба попне
и ојача своје високо утврђење,
уништитеље ћу послати на њега«,
говори ГОСПОД.

⁵⁴ »Крици се чују из Вавилона,
звук великог уништења из земље
Халдејаца.

⁵⁵ ГОСПОД ће опустошити Вавилон

и ућуткати његову велику буку.
Непријатељ ће надирати у таласима,
хучећи као велике воде;
разлегаће се звук њихових гласова.

⁵⁶ Уништитељ ће навалити на
Вавилон,
заробити му ратнике
и поломити им лукове.

Јер, ГОСПОД је Бог одмазде
и плаћа према заслуги.

⁵⁷ Опићу му службенике и мудраце,
управитеље, заповеднике и ратнике,
да вечним сном заспе
и више се не пробуде«,
говори Цар, чије је име ГОСПОД над
војскама.

⁵⁸ Овако каже ГОСПОД над војскама:
»Сравњене ће бити дебеле зидине
Вавилона

и запаљене његове високе капије.
Узалуд се народи муче –
труд народâ нестаје у огњу.«

⁵⁹ Налог који је Јеремија дао
високом службенику Сераји сину
Нерије сина Махсејиног када је овај
полазио у Вавилон са Цидкијом,
царем Јуде, четврте године његове
владавине. ⁶⁰ Јеремија је био написао
на свитку све несреће које ће снаћи
Вавилон – све што је забележено о
Вавилону.

⁶¹ Он рече Сераји: »Када стигнеш
у Вавилон, постарај се да јавно
прочиташ све ове речи, ⁶² а потом
реци: ,ГОСПОДЕ, рекао си да ћеш
уништити ово место, па у њему
више нико неће живети, ни човек
ни животиња, него ће бити пусто
довека.‘ ⁶³ Када прочиташ овај свитак,
вежи за њега камен, па га баци у
реку Еуфрат. ⁶⁴ Онда реци: ,Овако ће
потонути Вавилон и више се неће
дићи због несреће коју ћу довести на
њeга.‘«

Овде завршавају Јеремијине речи.

Пад Јерусалима

(2. Цар 24,18-25,17; 2. Лет 36,11-21)

52 Цидкија је имао двадесет једну годину када је постао цар, а у Јерусалиму је владао једанаест година. Мајка му се звала Хамутал кћи Јеремијина, а била је из Ливне.² Цидкија је чинио оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима, као и Јехојахим.

³ Све се ово десило Јерусалиму и Јуди због гнева ГОСПОДЊЕГ, и ГОСПОД их је на крају одбацио од себе.

Цидкија се побуни против вавилонског цара,⁴ па Навуходоносор, цар Вавилона, девете године своје владавине, десетог дана десетог месеца, крену на Јерусалим са свом својом војском, утабори се ван града и свуда око њега подиже опсадне куле.⁵ Град је био под опсадом све до једанаесте године владавине цара Цидкије.⁶ До деветог дана четвртог месеца, глад у граду постала је толико велика да народ више није имао шта да једе.⁷ Онда непријатељ проби градске зидине, па сва јудејска војска побеже ноћу кроз капију између два зида близу царевог врта, иако су Халдејци опколили град. Побегоше према Арави,⁸ али вавилонска војска крену у потеру за царем, па га стиже на Јерихонским пољанама. Тада се сви његови војници раштркаше,⁹ а њега ухватише, па га одведоше вавилонском цару у Ривлу, у земљи Хамат, где му изрекоше пресуду.¹⁰ Вавилонски цар поби у Ривли Цидкијине синове пред његовим очима, а тако и све јудејске службенике.¹¹ Онда Цидкији ископа

очи, окова га у бронзане ланце и одведе у Вавилон, где га баци у тамницу у којој овај остаде до смрти.

¹² Десетог дана петог месеца деветнаесте године владавине вавилонског цара Навуходоносора, Невузарадан, заповедник царске страже, службеник вавилонског цара, дође у Јерусалим.¹³ Он спали Дом ГОСПОДЊИ, царску палату и све куће у Јерусалиму – сваку важнију грађевину у граду.¹⁴ Сва халдејска војска која је дошла са заповедником царске страже поруши зидове који су опасивали Јерусалим.¹⁵ Невузарадан одведе у сужањство неке од најсиромашнијег народа који је преостао у граду, заједно са осталим становништвом и са онима који су прешли на страну вавилонског цара.¹⁶ Али неке од најсиромашнијих Невузарадан остави да обрађују винограде и њиве.

¹⁷ Вавилонци разбише бронзане стубове, покретна постоља и бронзано Море, који су били у Дому ГОСПОДЊЕМ, па сву бронзу однеше у Вавилон.¹⁸ Однеше и лонце, лопатице, маказе за фитиљ, чиније за шкропљење и све бронзане предмете који су коришћени при служби у Храму.¹⁹ Заповедник царске страже однесе и умиваонике, кадионице и чиније за шкропљење – све што је било направљено од чистог злата или сребра.

²⁰ Бронзе од два стуба, Мора и дванаест бронзаних бикова под њим и покретних постоља, које је цар Соломон направио за Дом ГОСПОДЊИ, било је толико да се није могло измерити.²¹ Сваки стуб је био осамнаест лаката* висок и имао

*52:21 осамнаест лаката 8,1 метар.

обим од дванаест лаката*. И један и други стуб били су четири прста дебели и шупљи. ²²Бронзана главица на врху једног стуба била је три лакта† висока и унаоколо украшена мрежицом и наровима од бронзе. Сличан је био и други стуб са својим наровима од бронзе. ²³На странама је било деведесет шест нарова, а свуда унаоколо мрежице било их је укупно стотину.

Народ Јуде одведен у Вавилон

(2. Цар 25,18-21)

²⁴Заповедник царске страже зароби главног свештеника Серају, нижег свештеника Софонију и три чувара капија. ²⁵Из града одведе заповедника задуженог за војнике и седам царевих саветника, а тако и бележника, који је био и главни заповедник задужен за поуну војске људством, и шездесет његових људи који су се затекли у граду. ²⁶Заповедник царске страже Невузарадан све њих одведе вавилонском цару у Ривлу, ²⁷у земљи Хамат, где цар нареди да се погубе.

Тако су Јудеји одведени из своје земље.

²⁸Ово је број људи које је Навуходоносор одвео у сужањство током своје владавине:

седме године – 3.023 Јудеја,

²⁹осамнаесте године – 832 људи из Јерусалима,

³⁰двадесет треће године – 745 Јудеја које је Невузарадан, заповедник царске страже, одвео у сужањство.

Укупно: 4.600 људи.

Јоахин ослобођен

(2. Цар 25,27-30)

³¹Тридесет седме године изгнанства јудејског цара Јоахина, Евил-Меродах постаде цар Вавилона, а двадесет петог дана дванаестог месеца помилова Јоахина и пусти га из тамнице. ³²Љубазно се односио према њему и дао му почасније место него осталим царевима који су били код њега у Вавилону. ³³Тако је Јоахин скинуо затвореничку одећу и до краја живота редовно је јео за царевом трпезом. ³⁴Цар му је сваког дана, све до Јоахинове смрти, давао издржавање.

*52:21 дванаест лаката 5,4 метара.

†52:22 три лакта 1,35 метара.